

Strategický plán rozvoje města Mikulov

Profil města

Leden 2013

Část A

Tento projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a obecního rozpočtu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

© Město Mikulov, 2013

Obsah

1. Úvod	7
2. Město Mikulov	8
2.1 Poloha a vnější vztahy	8
2.1.1 Základní poloha	8
2.1.2 Vnější vztahy	9
2.1.3 Symboly města	10
2.2 Administrativní vymezení	11
2.2.1 Správní obvod obce s rozšířenou působností Mikulov	11
2.2.2 Dobrovolný svazek obcí Mikulovsko	12
2.2.3 Okres Břeclav	13
2.2.4 Jihomoravský kraj	14
2.3 Sídlní charakteristika	16
2.4 Přírodní poměry.....	19
2.5 Stručná historie města	21
2.5.1 Židé v Mikulově	21
2.6 Právní forma	22
2.6.1 Zastupitelstvo města Mikulov	23
2.6.2 Rada města Mikulov.....	24
2.7 Městský úřad Mikulov	26
2.8 Koncepční a rozvojové dokumenty	27
2.9 Komunikační kanály města	29
2.10 Ekonomika města	29
2.10.1 Rozpočet města	29
2.10.2 Dotační politika	31
3. Demografická charakteristika	32
3.1 Historický vývoj obyvatelstva.....	32

3.2 Současný stav obyvatelstva.....	33
3.3 Dynamika obyvatelstva	33
3.4 Struktura obyvatelstva.....	39
4. Bydlení.....	42
4.1 Domovní fond	42
4.2 Bytový fond.....	43
5. Podnikatelské prostředí	45
5.1 Struktura podle právní formy	45
5.2 Struktura podle CZ-NACE.....	46
5.3 Povolení k podnikání.....	47
5.4 Největší zaměstnavatelé ve městě	48
6. Trh práce.....	49
6.1 Aktuální trendy na trhu práce	49
6.2 Nezaměstnanost.....	49
6.3 Volná pracovní místa	51
7. Občanská vybavenost.....	53
7.1 Školství a školská infrastruktura	53
7.1.1 Mateřské školy	53
7.1.2 Základní školy	54
7.1.3 Ostatní vzdělávací instituce.....	55
7.2 Zdravotní zařízení a péče	56
7.3 Sociální zařízení a péče	57
8. Kultura, sport a volný čas.....	61
8.1 Kultura a kulturní aktivity	61
8.1.1 Kulturní zařízení a zázemí.....	61
8.1.2 Kulturní akce	63
8.1.3 Kulturní spolky a sdružení	64

8.2 Sport a sportovní aktivity	67
8.2.1 Sportovní infrastruktura a zařízení	67
8.2.2 Sportovní kluby a spolky.....	69
8.3 Volnočasové aktivity.....	70
9. Cestovní ruch	72
9.1 Propagace a marketing cestovního ruchu	72
9.2 Významné turistické atraktivity	74
9.2.1 Kulturně-historické atraktivity	74
9.2.2 Přírodní atraktivity	76
9.3 Služby cestovního ruchu	77
9.4 Vinařství	79
9.5 Cykloturistika	79
9.6 Kongresová turistika	80
10. Doprava	82
10.1 Silniční doprava.....	82
10.1.1 Silniční síť	82
10.1.2 Statická doprava	85
10.2 Železniční doprava	86
10.3 Cyklistická doprava.....	88
10.4 Ostatní druhy dopravy	89
10.5 Dopravní obslužnost.....	89
11. Technická infrastruktura	92
11.1 Vodovodní infrastruktura	92
11.2 Kanalizační síť	93
11.3 Energetika.....	94
11.3.1 Zásobování plynem	94
11.3.2 Zásobování elektrickou energií	94

11.4 Spoje.....	95
11.4.1 Telekomunikace	95
11.4.2 Radiokomunikace.....	95
11.5 Pozemky pro podnikání.....	97
12. Životní prostředí.....	98
12.1 Pozemkový fond.....	98
12.2 Ovzduší.....	98
12.3 Ochrana přírody.....	99
12.4 Odpadové hospodářství	102
13. Bezpečnost a kriminalita	104
13.1 Bezpečnostní situace ve městě	104
13.2 Prevence kriminality	108
Použité zkratky	109
Seznam tabulek.....	112
Seznam obrázků	114

1. Úvod

Strategický plán rozvoje města Mikulov představuje základní koncepční dokument, který vytyčuje základní směry budoucího vývoje města na období 2013–2026. Období 14 let bylo zvoleno s ohledem na politické, společenské a komunitní prostředí města Mikulov, přičemž byly zachovány základní principy strategického plánování v dlouhodobém časovém horizontu. Strategický plán rozvoje města Mikulov představuje základní orientaci rozvoje města v dlouhodobějším časovém úseku a je strategickým dokumentem, pomocí něhož bude ve stanoveném období zabezpečována samosprávou města koordinace strategických aktivit, které významným způsobem ovlivňují život obyvatel města Mikulov.

Vlastní dokument se skládá ze tří na sebe navazujících částí. Tvoří jej analýza současného stavu v podobě Profilu města Mikulov (část A), Strategický plán města Mikulov na období 2013–2026 (část B), jehož součástí jsou analýza SWOT a výstupy jak Komise pro strategický rozvoj, tak i pracovních skupin, a Akční plán města Mikulov na léta 2014–2018 (část C), který bude sloužit jako výchozí podklad pro politická rozhodnutí přijímaná v dalším období komunální politiky.

Profil města Mikulov představuje první dokument, který analyzuje vývoj a aktuální stav klíčových odvětví hospodářského rozvoje ve městě s vazbami na okolní region (SO ORP Mikulov a Dobrovolný svazek obcí Mikulovsko). Je výchozím dokumentem pro definování vlastní vize města Mikulov na příštích 14 let. Analýza SWOT přináší souhrnné hodnocení vnějších a vnitřních faktorů, které působí na jednotlivá odvětví ve městě, identifikovaná v Profilu města. Vyhodnocení analýzy SWOT je určující pro vymezení strategických cílů rozvoje města Mikulov a definování předpokladů, potřebných k jejich naplnění, ve formě konkrétních opatření a projektových záměrů. Profil města obsahuje mimo jiné komplexní údaje o obyvatelstvu, pracovní síle, zaměstnanosti, bydlení, místní ekonomice a hospodaření města, infrastrukturu, životním prostředí, kvalitě života ve městě a mnoho dalších.

Při tvorbě Profilu města bylo vycházeno z dostupných a nejnovějších údajů poskytnutých odbory Městského úřadu Mikulov, Českým statistickým úřadem, Krajskou správou Brno, Úřadem práce Jihomoravského kraje, správci sítí a dalšími úřady a institucemi ve městě, vč. soukromých subjektů. Protože celá řada dat je velmi „živých“, je pochopitelné, že Profil města Mikulov nemůže být statickým materiálem.

Uvítáme další náměty na zpřesnění nebo doplnění dat a informací v Profilu města Mikulov. Věříme, že svým zaměřením a šíří záběru se stane cenným informačním zdrojem pro občany, turisty, investory vstupující do města i širokou veřejnost. Své případné náměty prosím směřujte na Městský úřad Mikulov, odbor rozvoje a živnostenského podnikání. Kontaktní osobou pro komunikaci je Mgr. Renata Hlavačková, vedoucí odboru, tel. 519 444 612, e-mail: hlavackova@mikulov.cz.

Další informace k rozvojovým dokumentům města jsou k dispozici na www.mikulov.cz nebo na Městském úřadu Mikulov, odboru rozvoje a živnostenského podnikání.

2. Město Mikulov

Mikulov je jedním z 602 měst v ČR. Statut města Mikulov získal již v roce 1410, kdy byla tehdejší trhová osada povýšena na město. Dnešní město je členěno pouze na jednu územní jednotku a jednu katastrální jednotku, které spolu tvoří územní obvod města Mikulov. Rozlohou 4 532 ha se Mikulov řadí mezi větší města Jihomoravského kraje, k 31. 12. 2012 žilo v Mikulově 7 354 obyvatel. Podle posledního sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 bylo na území města 1 345 obydlených domů a 2 872 obydlených bytů. Pro označení místních částí a lepší orientaci ve městě se používají obecné názvy jako např. Vinohrady, Hliníky, Pod Novou, Mikulovská Bažantnice, Pískoviště nebo Za Vápenkou.

2.1 Poloha a vnější vztahy

2.1.1 Základní poloha

Město Mikulov se může pyšnit výbornou polohou. Určují ji dva základní lokalizační faktory – reliéf (chráněná krajinná oblast Pálava a Dyjsko-svratecký úval) a komunikační faktor (mezinárodní silnice E461 ve směru severozápad – jihovýchod). V rámci územního členění můžeme Mikulov zařadit v rámci LAU 1 (bývalé NUTS 4) do okresu Břeclav, v rámci NUTS 3 do Jihomoravského kraje a v rámci NUTS 2 do regionu Jihovýchod. Poloha města v jižní části Jihomoravského kraje v bezprostřední blízkosti státní hranice s Rakouskou republikou předurčila hospodářský rozvoj města. Komunikační osa s dopravním napojením v severním a jižním směru na jihomoravskou aglomeraci (Brno) a na vídeňskou aglomeraci tvoří hlavní rozvojovou osu.

Obrázek 1: Letecký snímek města Mikulov

Zdroj: Google Earth, 2013

Krajinný ráz města je definován jako přírodní, kulturní a historická charakteristika. Výrazným krajinnotvorným prvkem města Mikulov je CHKO Pálava. Tudiž povrch území města je členitý, nadmořská výška se pohybuje od 203,4 m n. m. (U Mydlárny) po 391,4 m n. m. (Svatý kopeček). Průměrná nadmořská výška města je 242 m n. m.

Intravilán města protíná mezinárodní silnice E461 (I/52) ve směru SZ-JV, která prochází ulicí 28. října. Jelikož se jedná o významnou transitní silnici ve spojení s Rakouskem, rozděluje město na dva sektory – sektor obytný, historický a sektor průmyslový. Radiálně doplňuje mezinárodní silnici ulice Valtická a Brněnská/Gagarinova/Hlaniště/Bezručova. Tyto silnice I. a II. třídy doplňují komunikační síť města a zároveň tvoří spojení města Mikulov s okolními obcemi a městy (Milovice, Sedlec, Valtice). Spádovost města Mikulov je dána správním obvodem ORP, ale také komerčními službami spojenými s lokalizací státní hranice.

2.1.2 Vnější vztahy

Město Mikulov udržuje partnerské vztahy s městy v zahraničí i v České republice.

- ⇒ **Qatzrin** – partnerské vztahy byly navázány v roce 1998. Po vzájemných návštěvách v letech 1998 a 1999 nebyla spolupráce dále aktivní. Obnovila se v roce 2008 opět vzájemnými návštěvami představitelů měst a studentů středních škol. V současné době se partnerství zaměřuje zejména na spolupráci středních škol a výměnné pobyty studentů.
- ⇒ **Bardějov** – několikaleté vzájemné vztahy, přátelství a spolupráce byly oficiálně potvrzeny podepsáním smlouvy o přátelství v červnu 2001 v Bardějově. Podle smlouvy je spolupráce zaměřena na rozvoj přátelské kooperace zejména v oblasti kultury, školství, sportu, turismu, propagace měst, veřejné správy, rozvoje podnikání a obchodu. Jsou realizovány pravidelné vzájemné návštěvy za účelem výměny zkušeností.
- ⇒ **Šumperk** – mezi oběma městy byla uzavřena smlouva o spolupráci v oblasti sportu, kultury, společenského života, školství atd. Vzájemné kontakty jsou realizovány každoročně, organizují se vzájemné kulturní a společenské akce (např. Šumperk baví Mikulov, Mikulov baví Šumperk).
- ⇒ **Galanta** – smlouva o vzájemné spolupráci byla sepsána v srpnu 2003. Kromě tradičních návštěv Pálavského vinobraní v Mikulově a recipročně Jarmoku v Galantě byly uspořádány Den Mikulova v roce 2004 a Den Mikulovska v roce 2005, výstava prací dětí ze ZUŠ a výstavy výtvarníků. Byly navázány kontakty mezi sportovci, pěveckými soubory, základními uměleckými školami a seniory.
- ⇒ **Túchow** – smlouva o spolupráci byla podepsána v září 2005 v Mikulově a následně v Túchowě v červenci 2006. Zatím proběhlo několik oficiálních návštěv na úrovni představitelů vedení obou měst, zástupců kulturních a sportovních spolků.
- ⇒ **Laa an der Thaya** – memorandum o vzájemné spolupráci měst Mikulov a Laa bylo podepsáno dne 9. 7. 2012. Tomuto aktu předcházela úspěšná spolupráce mezi oběma

městy v roce 2010, kdy byl realizován společný projekt "Za novými zážitky na Mikulovsko a do Weinviertelu". Na následném společném setkání pak byly stanoveny konkrétní oblasti spolupráce - cestovní ruch, kultura a sport. Města Mikulov a Laa jsou si podobná svojí velikostí, strukturou a nabídkou pro turisty. Po provedení úprav přímé komunikace Mikulov-Ottenthal pro osobní vozidla v příštím roce se také výrazně zkrátí vzdálenost mezi partnery, čímž dojde ke zlepšení jejich vzájemné dostupnosti.

Vedení města Mikulova udržuje také neoficiální kontakty s rakouským Drasenhofenem a slovenskými Kúty.

2.1.3 Symboly města

Hlavními symboly města Mikulov jsou **znak** a **vlajka**. Znak města byl udělen císařem Rudolfem II. roku 1597. Podle platné obecně závazné vyhlášky č. 2/95 o užívání městského znaku, kterou schválilo Zastupitelstvo města Mikulova 18. 6. 1995, je popis znaku následující:

Na modrém štítě je položen stříbrný zámek, obehnaný okrouhlou zdí se stínkami. Vpravo na zdi je položen ditrichštejnský erb, zleva dole vpravo nahoru /z levého dolního rohu do pravého horního/ na pokos rozdělený, dolní polovice červená a horní zlatá. Na štítu jsou položeny dva stříbrné vinařské nože (vzhůru) stojící špicemi ven se zlatými střížkami. Vlevo od štítu ve zdi je otevřená brána s hřebenem. Nad branou čtvero stříbrných stavení, první dolejší o třech a ostatní o čtyřech oknech s červenými střechami. Vedle čtvrtého stavení je položena stříbrná kulatá věž o čtyřech oknech ukončena stínkami, okrouhlou bání a makovicí. Zámek s hradbou je položen mezi skalami vlevo trojnásobnými, vpravo čtvřnásobnými, šedé barvy, vždy jedna druhou převyšující.

Obrázek 2: Vlajka a znak města Mikulov

Zdroj: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/>, 2013

Vlajka byla městu udělena předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Václavem Klausem 25. května 1999 po projednání ve výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, podvýboru pro heraldiku tohoto výboru Poslanecké sněmovny. Vlajka symbolizuje list, který je tvořen pěti vodorovnými pruhy, modrým, bílým, červeným, bílým, modrým v poměru 3:1:1:1:3. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Obecně závazná vyhláška o podmínkách užívání vlajky města Mikulov byla schválena zastupitelstvem města 29. června 1999. V roce 2005 byla obecně závazná vyhláška Zastupitelstvem města Mikulov zrušena. Důvodem byla změna zákona o obcích. Obecně závazná vyhláška přestala být v souladu s platnou právní úpravou (§ 34a odst. 3 zákona o obcích: Obce a jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby mohou užívat znak a vlajku obce. Jiné subjekty mohou užívat znak obce jen s jejím souhlasem. K užívání vlajky obce není nutný její souhlas.)

2.2 Administrativní vymezení

Během administrativního vývoje území byl z Mikulova v roce 1850 díky reformám rakouské státní správy vytvořen samostatný politický okres, který zahrnoval území podél moravsko-rakouské hranice. V průběhu let nejednou měnil svoje správní uspořádání a rozsah a po ukončení druhé světové války se jeho teritorium stalo základem pro územní správu nově vzniklého okresu Mikulov spravovaného Okresním národním výborem Mikulov. Okres Mikulov tvořil vždy významnou součást jihomoravského pohraničí. Ze sedmi okresů dotčených okupací v letech 1938–1945 pouze Mikulov, jako jediný, byl od října 1938 okupován celý. Okres Mikulov byl po osvobození obnoven jako politická a správní jednotka, ve stejných hranicích jako před zábořem na podzim roku 1938. Zahrnoval celkem 42 obcí včetně města Mikulova. Z toho připadalo 24 na soudní okres Mikulov a 18 na soudní okres Pohořelice. K soudnímu okresu mikulovskému tedy náležely následující obce - Bavory, Brod nad Dyjí, Březí, Bulhary, Dobré Pole, Drnholec, Dolní Dunajovice, Horní Věstonice, Dolní Věstonice, Jevišovka, Klentnice, Lednice, Litobratřice, Mikulov, Milovice, Mušov, Novosedly, Nový Přerov, Nejdek, Pavlov, Perná, Sedlec, Úvaly a Valtice. Na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších změn byly v ČR vytvořeny okresy, které vznikly sloučením tehdejších politických a soudních okresů. Do té doby samostatný politický okres Mikulov byl přičleněn k okresu Břeclav, jehož součástí je dodnes. Přijetím ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky byl vytvořen Brněnský kraj, jehož součástí bylo i město Mikulov. Původní název Brněnský kraj byl k 31. květnu 2001 přejmenován novelizací č. 176/2001 Sb. na kraj Jihomoravský. Dnes je Mikulov městem s rozšířenou působností a spádovým centrem pro okolní obce v rámci jeho správního obvodu. Více informací o příslušnosti jednotlivých obcí lze nalézt na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/mestsky-urad/spravni-obvod-uradu/>.

2.2.1 Správní obvod obce s rozšířenou působností Mikulov

Přijetím zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ze dne 13. června 2002 vznikly v ČR obce s rozšířenou působností. Správní obvody ORP byly stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. ze dne 15. srpna 2002. Díky této reformě správního členění ČR došlo k vytvoření nového správního území ORP Mikulov. ORP Mikulov je vymezen územím obcí Bavory, Brod nad Dyjí, Březí, Dobré Pole, Dolní Dunajovice, Dolní Věstonice, Drnholec, Horní Věstonice, Jevišovka, Klentnice, Mikulov, Milovice, Novosedly, Nový Přerov, Pavlov, Perná, Sedlec.

Obrázek 3: Správní obvod ORP Mikulov

Zdroj: [http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/administrativni_mapa_so_orp_mikulov/\\$File/ORP6211.jpg](http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/administrativni_mapa_so_orp_mikulov/$File/ORP6211.jpg), 2013

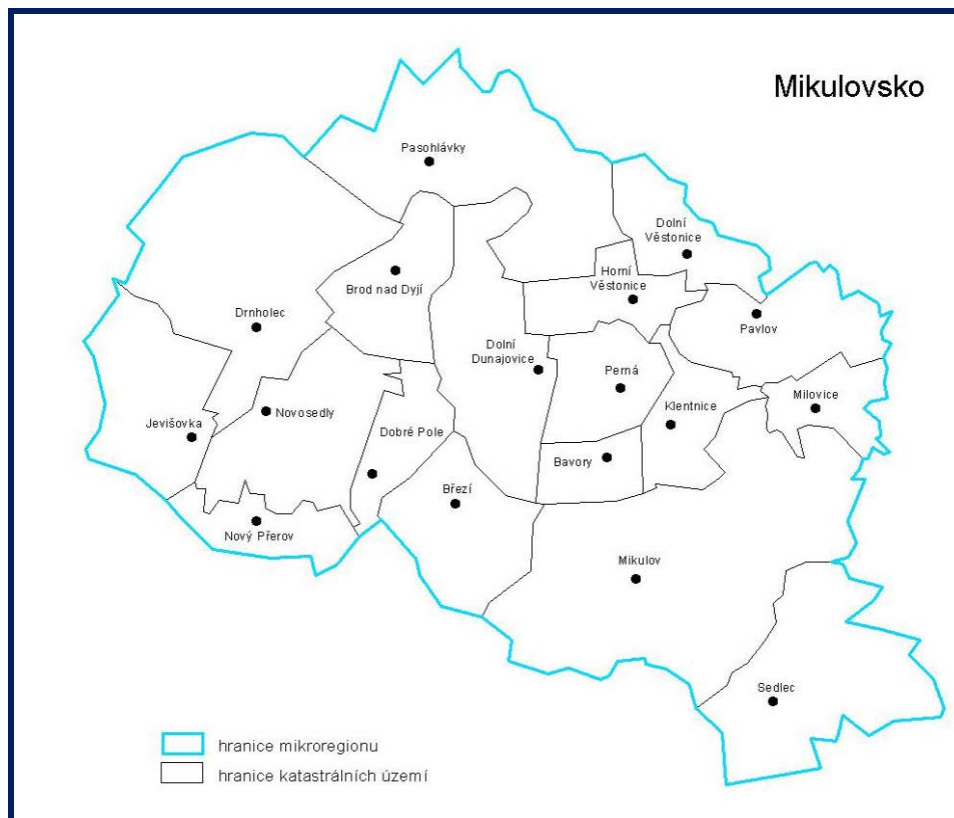
2.2.2 Dobrovolný svazek obcí Mikulovsko

Sdružení obcí bylo založeno na setkání starostů dne 4. února 2000 a dne 15. února 2000 bylo zaregistrováno jako právnická osoba (Zájmové sdružení právnických osob s názvem Mikulovsko) na Okresním úřadě Břeclav. Zakládajícími členy sdružení bylo 10 obcí - Bavorsy, Březi, Dobré Pole, Dolní Dunajovice, Jevišovka, Klentnice, Milovice, Nový Přerov, Pavlov a Perná. V říjnu téhož roku přistoupily do sdružení obce Drnholec, Dolní Věstonice a město Mikulov, 1. ledna roku 2001 obce Novosedly a Sedlec, 15. června 2001 obec Brod nad Dyjí, 21. března 2002 obec Horní Věstonice. Poslední obcí, jež se stala součástí svazku, je obec Pasohlávky (od 3. února 2005). Dne 9. listopadu 2001 bylo Zájmové sdružení právnických osob transformováno na Dobrovolný svazek obcí, jehož členy se stali všichni dosavadní členové ZSPO. Dobrovolný svazek obcí Mikulovsko byl zaregistrován Okresním úřadem v Břeclavi dne 18. prosince 2001. V současné době (únor 2013) má sdružení obcí 18 členů. Celková rozloha území mikroregionu je 270,69 km², což představuje 23,1 % z celkové rozlohy 1 172,79 km² okresu Břeclav.

Účelem vzniku sdružení obcí je společnými silami a prostředky prosazovat záměry, které přesahují svým rozsahem a významem každou účastnickou obec a rozšiřovat a spravovat společný majetek sdružení. Dalším předmětem činnosti je podle shody sdružení obcí zejména ochrana životního prostředí a dosažení ekologické stability území, koordinace významných investičních akcí v zájmovém území a územní plánování v regionálním měřítku. Jako další cíl si obce vytkly sladovat zájmy a činnost místních samospráv a zvyšovat úroveň výkonu státní správy v území. Neméně významnou prioritou je zajišťování a realizace technické infrastruktury v území regionu a zvyšování zaměstnanosti včetně vytváření podmínek pro

investování ve veřejném i soukromém sektoru. Společným úsilím obcí je rovněž integrace mikroregionu z hlediska dopravní obslužnosti a podpora rozvoje cestovního ruchu.

Obrázek 4: Členské obce DSO Mikulovsko

Zdroj: http://www.masmikulovsko.cz/file/strategie/SPL_MASMikulovsko_2007-13.pdf, 2013.

2.2.3 Okres Břeclav

Okres Břeclav se nachází v nejjižnějším cípu Moravy. Je to kraj lužních lesů, sněhobílých skal, vinic a polí, kraj bohaté historie, četných památek, lidových tradic, region dvou světových unikátů chráněných UNESCO. Na jihu hraničí s Rakouskou republikou, na jihovýchodě se Slovenskou republikou, na severu s okresem Brno-venkov, na západě s okresem Znojmo a na severovýchodě s okresy Hodonín a Vyškov.

Po zohlednění změn správního uspořádání k 1. 1. 2007 (sladění hranic okresů podle správních obvodů ORP), má okres Břeclav rozlohu 103 825 ha. Díky velmi příznivým půdním a klimatickým podmínkám má na území okresu bohatou tradici zemědělství, které je zaměřeno na výrobu obilovin, okopanin a na pěstování teplomilné zeleniny, ovoce a vinné révy. Současný trend zemědělství směřuje k obnově vinic, které se pěstují na výměře více než 8 500 ha.

Administrativně se okres Břeclav po sladění hranic k 1. 1. 2007 člení na 63 obcí a dále pak na 69 částí obcí. Celkem 58 obcí má pouze jednu část, 4 obce se dělí na dvě části a město Břeclav má tři části. Celkem 9 obcí má statut města – Břeclav, Hustopeče, Klobouky u Brna, Lanžhot, Mikulov, Podivín, Valtice, Velké Bílovice a Velké Pavlovice. Další 4 obce (Boleradice, Drnholec, Moravská Nová Ves a Velké Němčice) mají statut městyse.

K nejmladším městům patří Lanžhot a Velké Bílovice, které statut města obdržely v roce 2001.

Od 1. 1. 2003 je v platnosti nové správní uspořádání obcí, na území okresu Břeclav působí tři ORP – Břeclav, Hustopeče a Mikulov (obce 3. stupně). Podle správního území těchto tří obcí byly k 1. lednu 2007 narovnány hranice okresu, 7 obcí tak přešlo pod okres Brno-venkov (Cvrčovice, Ivaň, Pasohlávky, Pohořelice, Přibice, Vlasatice a Vranovice). Správní obvod Břeclav má největší rozlohu – 439 km², patří sem 18 obcí, následuje správní obvod Hustopeče s rozlohou 355 km² a 28 obcemi, správní obvod Mikulov má rozlohu 245 km² a 17 obcí. K nižšímu správnímu členění - v rámci ORP Hustopeče jsou 2 pověřené obecní úřady – Klobouky u Brna (obec 2. stupně) a Hustopeče.

Obrázek 5: Administrativní rozdělení okresu Břeclav po územních změnách

Zdroj: [http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/administrativni_rozdeleni_okresu_breclav_k_1_1_2008/\\$File/Breclav.gif](http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/administrativni_rozdeleni_okresu_breclav_k_1_1_2008/$File/Breclav.gif), 2013

2.2.4 Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj má výhodnou polohu na hranicích se dvěma zeměmi EU. Leží na spojnici Středozeří se střední a severní Evropou a lze jej proto považovat za křižovatku Evropy. Zahraněními sousedy Jihomoravského kraje je Slovenská republika na východě a Rakouská

republika na jihu území, v rámci republiky jsou to vzato postupně od západu po severovýchod kraje Jihočeský, Vysočina, Pardubický, Olomoucký a Zlínský.

Jihomoravský kraj je tvořen 7 okresy – okresy Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo – 673 obcí je rozděleno do 21 správních obvodů ORP. Současná podoba území kraje je dána zákonem č. 387/2004 Sb. o změně hranic krajů, podle něhož od 1. 1. 2005 přešlo do Jihomoravského kraje celkem 25 obcí z kraje Vysočina, všechny do okresu Brno-venkov. Šlo o 24 obcí z okresu Žďár nad Sázavou (nyní ORP Tišnov) a o 1 obec (Senorady) z okresu Třebíč (ORP Ivančice). Území kraje se zvětšilo téměř o 13 tisíc hektarů.

Rozlohou 7 195 km² se Jihomoravský kraj řadí na čtvrté místo v republice. Nejvyšší nadmořskou výšku dosahuje území kraje v okrese Hodonín na trojmezí se Zlínským krajem a Slovenskem, v blízkosti kóty Durda (842 m n. m). Okres Břeclav se může pochlubit nejjižněji položenou obcí Moravy, Lanžhotem, na jehož katastru se nachází také nejnižší položený bod kraje - soutok řek Moravy a Dyje (150 m n. m.).

Přírodní podmínky v Jihomoravském kraji jsou různorodé a mají samozřejmě vliv na způsob využívání krajiny a na způsob života v konkrétní lokalitě. V rámci kraje lze rozlišit čtyři odlišné charakteristiky základních krajinných typů:

- ⇒ Rozsáhlé jeskynní komplexy Moravského krasu v severní části kraje, známé především propastí Macochou o hloubce 138,5 metrů, skalními úbočími a množstvím chráněných lokalit. Řada jeskyní této unikátní oblasti, která se řadí k ekologicky nejčistějším v ČR, je zpřístupněna a hojně navštěvována našimi i zahraničními turisty.
- ⇒ Jižní část kraje je převážně rovinatou oblastí polí, luk a vinic se zbytky lužních lesů podél řeky Dyje. Národní park Podyjí, v jihozápadním cípu kraje, je ukázkou výjimečně zachovalého říčního údolí v bohatě zalesněné krajině. Množství vodních ploch při řece Dyji mezi Znojmem a Břeclaví se stalo ideálním hnízdištěm vodního ptactva. Symbolem této části jižní Moravy je Pálava a Lednicko – valtický areál. Milovníci všech vodních sportů a rybaření navštěvují každoročně vodní dílo Nové Mlýny.
- ⇒ Za řekou Moravou ve východní části se krajina postupně zdvihá do kopců Bílých Karpat. Tato biosférická rezervace patří k nejcennějším přírodním oblastem v Evropě.
- ⇒ Krajina v okolí Brna je sice ovlivněna existencí velké městské aglomerace, přesto je okolí města považováno za jedno z nejkrásnějších v republice. Na severu k němu těsně přiléhají lesy Moravského krasu, na jihu jsou otevřené roviny jižní Moravy a přímo k hranicím města přiléhá Brněnská přehrada.

Jihomoravský kraj patří k regionům s významným ekonomickým potenciálem. Vytvořený hrubý domácí produkt kraje představuje desetinu hrubého domácího produktu České republiky. Vzhledem k průmyslové tradici Brna a jeho okolí má stále dominantní postavení v ekonomice kraje zpracovatelský průmysl, nelze opomenout ani obchod a opravy spotřebního zboží a tzv. komerční služby. Tradičním odvětvím především jižních oblastí kraje je zemědělství, když téměř 60 % celkové rozlohy kraje tvoří zemědělská půda, z níž připadá 83 % na ornou půdu. Nejvyšší stupeň zornění (podíl orné půdy na zemědělské) mají okresy Vyškov a Znojmo. Z hlediska výrobních oblastí je zemědělství zaměřeno především na obiloviny a řepku. Nadprůměrná úroveň přírodních předpokladů umožňuje nadále pokračovat v dlouhodobé tradici specializovaných oborů zemědělské výroby s vazbou na specifické regionální rysy. Je to především vinařství, ovocnářství a zelinářství. V kraji se nachází více

jak 90 % plochy vinic ČR. Vinohradnictví je rozvinuto především v okrese Břeclav, kde je 46 % plochy všech vinic v ČR, ale i v okresech Hodonín, Znojmo a částečně také Brno-venkov. V rámci živočišné výroby zaujímá Jihomoravský kraj jedno z předních míst v chovu prasat a drůbeže.

Obrázek 6: Geografická mapa Jihomoravského kraje

Zdroj: [http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/geograficka_mapa_jihomoravskeho_kraje/\\$File/geograf_2010.jpg](http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/geograficka_mapa_jihomoravskeho_kraje/$File/geograf_2010.jpg), 2013

2.3 Sídelní charakteristika

Mikulov je městem zcela výjimečných kvalit díky historickému jádru a jeho začlenění do jedinečné přírodní scenerie jihozápadního okraje Pavlovských vrchů. Patří ve struktuře osídlení k významným nižším centrům osídlení České republiky, jeho památkový potenciál z města a okolí vytváří atraktivitu cestovního ruchu evropského významu.

Význam Mikulova byl dán nejen hraniční polohou, ale také existencí důležité západovýchodní cesty podél hranice, která se křížila s jednou z větví Jantarové stezky směřující od Vídně k říčnímu přechodu u Dolních Věstonic a dále směrem na Olomouc. Jiná větev vycházela z Mikulova k Mušovu a dále přes Rajhrad do Brna. Osídlení v kotlině pod hradem se zřejmě ve třetím čtvrtletí 13. století zformovalo v městečko. Roku 1249 se Mikulov ještě uvádí jako ves, roku 1279 již jako městečko.

Význam Mikulova, daný jednak existencí hradu, jednak polohou na křižovatce cest, vedl k rychlému rozvoji sídla. Středověký půdorysný vývoj byl velmi složitý, hlavní vývojové rysy se zrcadlí v komplikovaném a velmi rozsáhlém půdorysu města.

V 15. století je kromě hradu s opevněným městem Nikolsburgem umístěno mnoho předměstí – Horní Ves (cca v Pavlovské ulici), Česká ulice (dnešní Brněnská ulice a část dnešní České ulice), Kamenitý Cejl, Valtické předměstí, Nové sady (severovýchodně od města podél úpatí Svätého Kopečku), ulice Za hradem (Husova ulice).

Vybudování opevnění radikálně zasáhlo do starší urbanistické struktury – mírně deformovaný čtverec hradeb na severu přeťal vidlicový prostor Kostelního náměstí, vzniklý rozvětvením cest k severozápadu (do sedla mezi zámeckým vrchem a Kozím vrškem a dále na Mušov) a na severovýchod (směr Dolní Věstonice). Úplně stejný zásah byl proveden na jižní straně, kde byl rozříznut prostor velké protáhlé vidlice na rozvětvení cest k jihozápadu (směr Laa an der Thaya) a k jihovýchodu (do Valtic). Nynější nevelké náměstí vzniklo pravděpodobně druhotně, již v reakci na existenci hradeb a kvůli potřebě získání reprezentativního centrálního prostoru.

Město mělo alespoň později dvě brány – Horní (Brněnskou) a Dolní (Vídeňskou), i když r. 1414 jsou zmiňovány brány Lávká (směr Laa) a Valtická, pravděpodobně nešlo o brány vnitřního města. Jižní stranu aglomerace mezi těmito bránami mohl chránit i příkop, ulice sledující linii tohoto příkopu se dodnes jmenuje Na hradbách.

V 17. století je Mikulov největším židovským centrem na Moravě, Židé bydleli v části tvořené ulicemi Husovou, Zámeckou a Alfonse Muchy. Kardinál František z Dietrichsteina budoval město jako hlavní město Moravy a za jeho vlády došlo k nebývalému rozkvětu města. Dvě architektonické dominanty (zámek a předsunuté opevnění na Kozím vršku) byly doplněny o třetí na Svatém kopečku. Období poslední čtvrtiny 17. století a téměř celého 18. století znamenalo vrchol uměleckého rozkvětu města (např. vzniklo monumentální průčelí loretánského kostela sv. Anny). Vlastní město prosperovalo, ale téměř nerostlo. V první třetině 19. století dochází k pozvolnému růstu, i když se především zahušťuje zástavba předměstských ulic. Nově vzniklo pokračování ulice Na jámě. Důsledky vzniku vídeňsko-brněnské železnice mimo Mikulov se projeví poklesem obyvatel. Na jihozápadním okraji předměstí, kde se větvaly cesty do Laa a Falkensteinu, vznikla trojice ulic již před r. 1824, po r. 1872, kdy vzniklo mikulovské nádraží, byla zástavba doplněna až po železnici. Na počátku 20. století bylo těžiště výstavby na severovýchodním okraji, bývalá Dietrichsteinská zahrada byla zastavěna (ul. Havlíčkova, Venušina), stejně jako cesta do Milovic. V polích západně od židovské čtvrti vznikla souběžně ulice Nová.

K nejsmutnějším dnům v historii města se zapsal 22. duben 1945, kdy mikulovský zámek téměř do základů vyhořel. Citlivá obnova zámku byla provedena dle návrhu architekta Otakara Oplatka, který se také podílel na výstavbě obytných domů ve válkou zničeném městě. Válečnými událostmi a poválečným přístupem k historickému dědictví utrpěla nejvíce západní část historického jádra s židovskou čtvrtí, kde byly v 60. letech provedeny plošné demolice (cca 227 domů), včetně Dolní synagogy, zachována byla jen část původní zástavby v ul. Husova. Od 60. let se Mikulov dále rozšiřoval především jihozápadním směrem, kde byla provedena 3-4 podlažní plošná panelová výstavba.

Druhá polovina dvacátého století přinesla mj. rozvoj průmyslu, na západě byla budována průmyslová oblast, byla vybudována nová komunikace na Vídeň včetně hraničního přechodu; nová zástavba rodinnými domky byla soustředěna severně od města do klínu podél zrušené železniční vlečky, jejíž těleso bylo přebudováno na sběrnou městskou komunikaci.

Mezi touto čtvrtí a předměstím při ulici Na jámě zůstalo nezastavěné území hřbitovů a amfiteátru.

Historické jádro se rozkládá v kotlině mezi Zámeckým vrchem, Sv. kopečkem a Kozím vrškem, je tvořeno areálem zámku, hlavním prostorem náměstí a přilehlými ulicemi, z nichž architektonicky nejzajímavější jsou ulice Husova a Alfonse Muchy. Náměstí, tvořené

soustavou dvou prostorů, patří k jedinečným městským interiérům a dodnes zastává funkci městského centra s koncentrací nadměstského občanského vybavení převážně komerčního charakteru.

Historická předměstí se rozvíjela severovýchodně od historického jádra do údolí mezi Sv. kopečkem, Kozím vrškem a Tuoldem a rovněž jihozápadně na rovinném terénu směrem k nádraží. Severozápadní předměstí tvoří převážně původní venkovské osídlení v dnešní době značně přestavěné na obytnou zónu, s novou zástavbou na severním a severozápadním okraji. Jihozápadní předměstí postupně dožívá a je nahrazováno novou výstavbou bytových domů nevhodné panelové technologie. V 70. letech začala být budována nová průmyslová zóna v dostatečné vzdálenosti od západního okraje města.

Vývoj urbanistické struktury města byl silně ovlivněn přírodními podmínkami. Vápencový hřeben Pavlovských vrchů končí na severním okraji města vrcholem Tuold s opuštěným kamenolomem, krajinářsky velmi cenným, s kráterovými jeskyněmi. Kompaktní zeleň se táhne až téměř do středu města na Kozí vršek. Rozvoj města východním směrem je limitován Sv. kopečkem, krasovým návrším s barokní poutní kaplí. Nejpříznivější přírodní podmínky pro další rozvoj města jsou na jihozápadním okraji města (lokalita Pod Novou), i když za cenu záboru kvalitní zemědělské půdy.

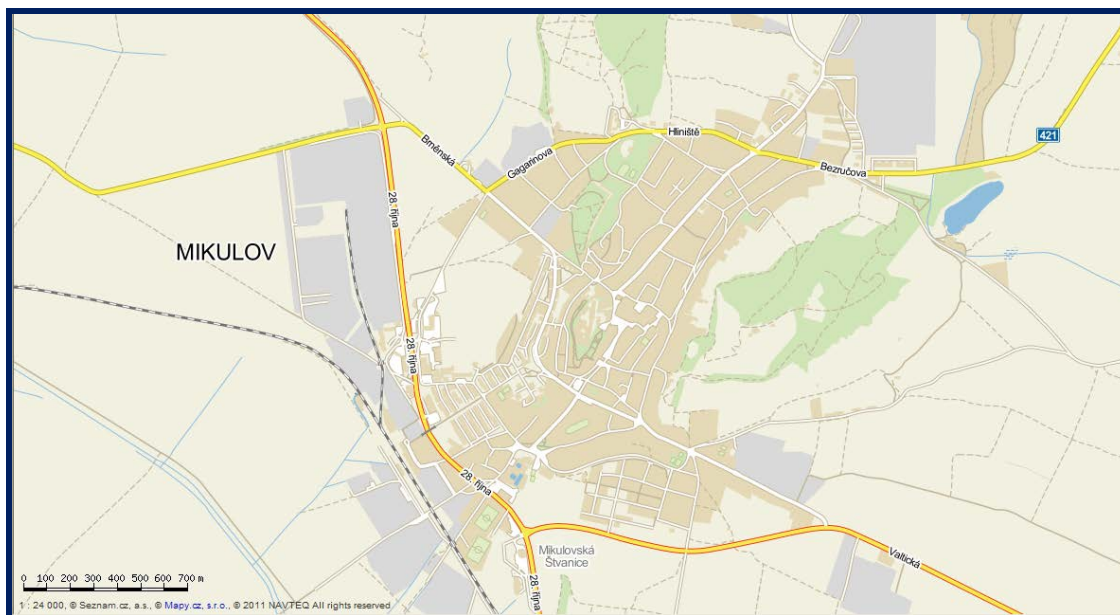
Velice důležité je zapojení městského organismu do volné krajiny, město se vyznačuje jedinečnou symbiózou městského zastavění s okolní přírodou. Na severním okraji města prolíná zeleň z Tuoldu přes amfiteátr, zeleň hřbitova a městského parku a přírodní zelené plochy Kozího vršku až do centra města. Na východní straně navazují vinohrady a zahrady na obytnou zástavbu, na jižní a západní straně je město obklopeno intenzivně obdělávanou zemědělskou půdou s četnými plochami vinohradů.

Morfologickou strukturu města Mikulov dnes tvoří především liniové prvky (komunikace – silnice, železnice, vodoteče), které procházejí intravilánem města a plošné prvky (nemovitosti – budovy, zastavěná plocha, veřejné prostory, veřejná zeleň, orná půda, lesy atd.). Schéma půdorysu obce Mikulov je zobrazeno na obrázku č. 7. Velká část katastrálního území leží mimo zastavěné sídlo.

Pro účely konání sčítání lidu, domů a bytů je město Mikulov členěno do 18 urbanistických obvodů:

⇒ Mikulov – střed	⇒ Hlaniště Na okraji
⇒ Pavlovská	⇒ Špičák
⇒ Svatý kopeček	⇒ Na Mušlově
⇒ Valtická	⇒ Za Tratí
⇒ U Nádraží	⇒ Pod Brněnskou silnicí
⇒ Gottwaldova (dnešní ulice Piaristů)	⇒ Tuold
⇒ Průmyslový obvod	⇒ Sídliště Hraničář
⇒ Příkopy	⇒ Mikulov
⇒ Pod Tuoldem	

Obrázek 7: Půdorys města Mikulov

Zdroj: <http://www.mapy.cz/#x=16.638363&y=48.807903&z=13&c=2-8-3-15-25>, 2013

2.4 Přírodní poměry

V okolí města Mikulov se nacházejí tři orografické soustavy. Ze západu zasahuje do regionu Vněkarpatská sníženina s geomorfologickými podcelky Drnholecká pahorkatina, Dyjsko-svratecká niva a Dunajovické vrchy. Druhou a turisticky nejatraktivnější soustavou jsou Vnější Západní Karpaty s geomorfologickým celkem Mikulovské vrchoviny, dělicí se na podcelky Pavlovské vrchy a Milovickou pahorkatinu a poslední je soustava Vídeňská pánev s geomorfologickým celkem Valtická pahorkatina, která vyplňuje jihovýchod od města. Celkově má krajina spíše rovinný až mírně zvlněný charakter vhodný hlavně pro cykloturistiku, v oblasti Pavlovských vrchů pak pro pěší turistiku. Většina území má ráz atraktivní venkovské krajiny s ekologicky i krajinářsky cennými lokalitami. Jde především o vápencové bradlo Pavlovských vrchů s jednotlivými, vysokými skalními hmotami – Tabulová, Pálava, Kotle a Děvín. Dalším významným krajinným prvkem jsou vinice, které se rozprostírají na velké ploše zájmového území. Lesnatost území je nízká, místy je krajina jednotvárná s vysokým podílem orné půdy (hlavně v západní části regionu). Dominantou krajiny v okolí Mikulova je vrch Turolď (cca 380 m n. m.) a Sv. kopeček (cca 360 m n. m.). Zastavěná část města se nachází mezi 205 a 320 m n. m.

Přírodně nejceněnější lokality jsou ochraňovány formou zvláště chráněného území CHKO. Celkově zaujímá téměř 28,4 % rozlohy regionu. Tento fakt na jedné straně svědčí o reálné turistické atraktivitě regionu, na straně druhé je omezujícím faktorem extenzivního rozvoje cestovního ruchu v dotčeném území.

Z biogeografického členění náleží město Mikulov do podprovincie Panonské, Mikulovského regionu. Tento region je charakteristický 1. vegetačním stupněm tvořeným dubovými monokulturami. Pro krajinu dubového stupně je charakteristický souvislý výskyt spraší s černozemními půdami. V širokých říčních nivách jsou na podloží pleistocénních štěrků hluboké fluvizemě, vzniklé sedimentací povodňových hlín v historickém období.

Charakteristický je též výskyt biocenóz 1. vegetačního stupně na teplých a výsušných půdách na bazických horninách, především na vápencích a hadcích.

Pedologicky leží území v oblasti černozemních a hnědozemních půd, vzhledem k různým půdotvorným substrátům se však vyvinula celá škála půd od černoze přes rendziny, hnědozemě, drnové půdy až po půdy lužní. Tyto půdy jsou však silně ohroženy vodní erozí. Nejméně jsou náchylné černoze lužní a všechny drnové půdy. Mírně ohroženy jsou všechny typy rendzin, mnohem více jsou ohroženy černoze a jejich varianty na spraši, všechny typy černoze na neogénních sedimentech a hnědozemě na spraších. Silně ohrožené jsou všechny půdy předchozí agregace v podmínkách svažitosti nad 10 %, jejichž ohroženost je až extrémně velká. Kvalita černozemních půd je v řešeném území značná a jde v podstatě o nejúrodnější půdy v ČR.

Území Mikulovska patří k nejteplejším klimatickým oblastem (T4) v České republice (Quitt, 1971). Tato skutečnost společně s reliéfem krajiny nejvíce ovlivňují časové využití oblasti. Z tohoto hlediska je Mikulovsko jednoznačně orientováno na letní sezónu. Rozšíření turistické sezóny mohou přinést připravované nebo v současné době realizované projekty – rozvoj lázeňství v Pasohlávkách či kongresové turistiky.

Nejvýznamnějším hydrologickým prvkem v okolí města Mikulov je soustava Novomlýnských nádrží, přičemž k rekreaci je využívána horní a dolní nádrž. Prostřední nádrž je ornitologickou rezervací. Na území města se nacházejí menší vodní toky, které jsou ve správě Povodí Moravy, s.p.

Jedná se o následující vodní toky:

- ⇒ potok Mikulovka
- ⇒ Kobylský potok
- ⇒ Šibeniční potok
- ⇒ Rybniční potok
- ⇒ Závlahový kanál (Brod - Bulhary - Valtice)
- ⇒ Mušlovský potok
- ⇒ Polní potok
- ⇒ Včelínek
- ⇒ Bröndlbach

V řešeném území se nacházejí tyto vodní nádrže:

- ⇒ Nový – průtočný rybník na soutoku Včelínku, Mušlovského a Rybničního potoka, slouží k chovu ryb.
- ⇒ Šibeničník – průtočný rybník na Včelínku, využívaný k chovu ryb, horní část má funkci dočišťovací.
- ⇒ Horní Mušlovský - průtočný rybník na Mušlovském potoce, využívaný k chovu ryb.
- ⇒ Dolní Mušlovský - průtočný rybník na Mušlovském potoce, využívaný k chovu ryb.

Na všech rybnících hospodaří podnik Rybníkářství Pohořelice a.s., který vodní plochy využívá k polointenzivnímu chovu ryb.

2.5 Stručná historie města

Vůbec první psaná zmínka o Mikulovu pochází z falza zakládací listiny dolnokounického kláštera, jež se hlásí do roku 1173 a v níž Vilém z Pulína oznamuje, že se souhlasem své manželky Žofie a svého syna Svatoslava zakládá klášter premonstrátek v Dolních Kounicích. V listině je uveden výčet kostelů, které mají spadat pod patronát nově vzniklého kláštera, mezi jinými je zmíněn i kostel v Mikulově. Z toho, co víme o středověkých falzech, lze tvrdit, že listina je falzum v tom slova smyslu, že samotná listina rozhodně z roku 1173 nepochází, avšak předpokládá se, že její obsah je pravdivý, byť sepsaný až o asi sto let později, tzn. v době založení kláštera v Dolních Kounicích ves Mikulov již existovala a stál tu také již kostel. První písemná zmínka v listině, nesporně pravé, pochází z roku 1249, kdy markrabě, pozdější král Přemysl Otakar II., udělil hrad a město lénem dolnorakouskému šlechtici Jindřichu z Liechtensteina. Tento šlechtický rod město držel asi tři sta let. Za jejich vlády byl Mikulov povýšen na město. První zmínka o Mikulovu, jako o městu, se váže k roku 1414, kdy je zmiňován text v urbáři. Od roku 1575 jsou osudy Mikulova a celého panství spjaty s rodem Dietrichsteinů. Barokní zámek, byl za nejslavnějších dob, v první třetině 17. století, sídlem olomouckého biskupa kardinála Františka Dietrichsteina a Mikulov byl tehdy faktickým hlavním městem Moravy.

Významnou a svým postavením a způsobem života odlišnou komunitou ve městě byli novokřtění (habáni), kteří sem přišli v roce 1526 z území dnešního Švýcarska. Zdatní a zkušení habáni zaujímali mimořádné postavení v ekonomické struktuře s nemalým přínosem hospodářskému a společenskému vývoji jižní Moravy. Známa je jejich habánská keramika, byli proslulí lazebníci, ale také vinaři. Z města i okolí museli odejít v roce 1622.

Mikulov byl také důležitým centrem vzdělávání. Nejstarší škola zřejmě existovala při faře a kostele sv. Václava. K rozmachu školství však došlo až v roce 1629, kdy kardinál Dietrichstein založil v Mikulově gymnázium. Postupně z něj vznikl ústav, v jehož zdech získávaly vědomosti takové osobnosti, jako byl Jan Evangelista Purkyně, jeden z nejpřednějších českých vědců doby národního obrození nebo první kancléř Rakouské republiky a po 2. sv. válce i prezident, dolnodunajovický rodák Karl Renner. Funkci rakouského prezidenta vykonával v letech 1957 – 1965 mikulovský rodák Adolf Schärf.

2.5.1 Židé v Mikulově

Počátky mikulovské židovské obce sahají do období po roce 1421, kdy byli Židé vypovězeni rakouským vévodou Albrechtem V. z Vídně a Dolních Rakous. Část těchto běženců našla útočiště v Mikulově, který ležel těsně při hranicích. Další příliv nastal za vlády Albrechtova syna Ladislava Pohrobka, který vyhnal Židy z moravských královských měst. Tito ve středověku opovrhovaní vyhnanci se počali usazovat ve zdejším podhradí, kde tak posléze vznikla samostatná židovská čtvrť, jež získala v roce 1591 samosprávu s vlastním rychtářem a s dalšími výsadami. Mikulovská židovská obec se postupně rozrůstala a získávala na významu, až se nakonec stala jednou z nejvýznamnějších na Moravě. To byl také důvod, proč se Mikulov stal v první polovině 16. století sídlem moravských zemských rabínů, kteří zde sídlili do roku 1851. Tím se město stalo kulturním centrem moravského židovstva. Jako v pořadí druhý zemský rabín zde v letech 1553–1573 působil slavný tvůrce Golema rabi Jehuda Löw (1525–1609).

Život zdejší židovské obce poznamenalo několik velkých požárů. 10. srpna 1719 zničil rozsáhlý požár celou židovskou čtvrť. Po znovuvybudování ghetta přišla v dubnu 1737 další ohnivá pohroma. V první polovině 18. století žilo v Mikulově na 600 židovských rodin a zdejší židovská obec byla nejpočetnější na Moravě (přebývalo zde téměř 10 % moravských Židů). V první polovině 19. století tvořili Židé téměř polovinu obyvatel města, ale po získání plné občanské rovnoprávnosti v roce 1848 začalo jejich stěhování do velkých měst, zejména do Brna a Vídně, kde měli lepší ekonomické podmínky. Roku 1851 došlo k rozdělení funkce mikulovského rabína a moravského zemského rabína. K tomuto rozdělení došlo proto, že mikulovský rabín od tohoto roku už nebyl moravským zemským rabínem, ale byl jen obyčejným mikulovským rabínem. V Mikulově pak působili tito rabíni: Solomon Quetsch (1855–1856), Mayer Feuchtwang (1861–1888), David Feuchtwang (1892–1903), Moritz Levin (1903–1918), Alfred Willmann (1919–1938).

Také v 19. století došlo k řadě požárů, ovšem katastrofální následky měl až požár v září 1924 a zejména v dubnu 1926, kdy oheň zasáhl 91 domů. Tyto dva poslední požáry byly jedním z podnětů pro vznik Židovského ústředního musea pro Moravsko-Slezsko, které bylo v Mikulově otevřeno 24. května 1936 a jehož zakladatelem byl JUDr. Richard Teltscher.

Úplný zánik mikulovské židovské komunity přinesla druhá světová válka. Ze 472 židovských obyvatel města v roce 1938, se 110 podařilo uprchnout před nacisty do ciziny. 327 jich však nepřežilo holocaust. K obnovení obce již nikdy nedošlo.

Dnes je památkou na kdysi rozsáhlé židovské ghetto s 317 domy, z toho více než 90 renesančními, jen barokní synagoga, která slouží jako židovské muzeum, 45 domů chráněných jako nemovitá kulturní památka a rozsáhlý židovský hřbitov s několika tisíci náhrobků. Jeho nejstarší a nejcennější částí je takzvaný „rabínský vršek“ s náhrobký moravských zemských a místních rabínů a příslušníků nejbohatších mikulovských rodin.

2.6 Právní forma

Působnost a postavení města je vymezeno zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Dle tohoto zákona je město Mikulov veřejnoprávní korporací a v právních vztazích vystupuje svým jménem, přičemž nese odpovědnost vyplývající ze smluvních vztahů. Posláním města je zajištění veřejné správy na svém území v samostatné působnosti a výkon státní správy v územním obvodu, za podmínek stanovených zákony (viz zejména Hlava sedmá Ústavy ČR, § 14 a § 21 zákona o obcích). Město je samostatnou účetní jednotkou, jenž vede podvojný účetnictví v souladu s opatřením Ministerstva financí ČR, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro územní samosprávné celky. Příjmy a výdaje jsou sledovány odděleně, v povinném členění podle platné rozpočtové skladby. Hospodaření s rozpočtovými prostředky města je zajišťováno v působnosti a odpovědnosti jednotlivých odborů Městského úřadu Mikulov (členění dle rozpočtových oddílů). Samostatná působnost je vykonávána v souladu s již zmiňovaným zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Dle přenesené působnosti město Mikulov odpovídá za výkon státní správy, konkrétně za oblast zdravotnictví, školství, sociální péče, územní plánování, matriční úřad, stavební úřad, živnostenský úřad, aj.

Město Mikulov na základě Hlavy IV. zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zřizuje v rámci samostatné působnosti orgány, které jsou složeny z volených zástupců města. Dle § 5 tohoto zákona jsou orgány města:

⇒ Zastupitelstvo města	⇒ Starosta města
⇒ Rada města	⇒ Městský úřad

Po posledních komunálních volbách, konaných v říjnu 2010, má město řádně ustanoveno zastupitelstvo města a ve městě je jako výkonný orgán ustanovena Rada města Mikulov.

2.6.1 Zastupitelstvo města Mikulov

Zastupitelstvo města představuje volené představitele z řad občanů města, kteří jsou zvoleni na základě voleb konaných v čtyřletém cyklu. Zastupitelstvo města Mikulov je složeno z 25 členů, zvolených v komunálních volbách konaných 15. a 16. října 2010. Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti – viz § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, mj. schvaluje rozpočet obce, vydává obecně závazné vyhlášky, volí z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce a odvolává je z funkce, zřizuje a ruší obecní policii, uděluje a odnímá čestné občanství obce a další. K platnému usnesení, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva, v Mikulově tedy 13 hlasů. Zastupitelstvo města Mikulov se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. O místě, době a navrženém programu jsou občané informováni vždy alespoň 7 dní předem a to vyvěšením informace na úřední desce, na stránkách www.mikulov.cz a dále ve Zpravodaji města Mikulov. Jednání zastupitelstva je veřejné. O průběhu zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis, který je k nahlédnutí na městském úřadě.

Tabulka 1: Složení Zastupitelstva města Mikulov v období 2010–2014

Jméno a příjmení	Kandidát volební strany
Vojtěch Příbramský	KDU-ČSL
MUDr. Slavomír Měšťánek	KDU-ČSL
Jaroslav Smečka	"Za prosperitu Mikulova"
Ing. Marie Leskovjanová	Ženy pro Mikulov
Rostislav Košťál	ODS
MUDr. Ivo Koneš	ODS
Ing. Michal Solařík	ODS
Pavel Šuba	ODS
Ing. Petr Marcinčák	ODS
Vladimír Michna	KSČM
Ing. Vladimír Zich	KSČM

Mgr. Vojtěch Jedlička	KSČM
Marie Babicová	KSČM
JUDr. Stanislav Šprtěl	KSČM
Mgr. Karel Pavlík	Věci veřejné
Martin Chromý	Věci veřejné
Mgr. Jaromír Crhan	SNK Evropští demokraté
MUDr. Milan Poláček	ČSSD
Eduard Kulhavý	ČSSD
PhDr. Štefan Kapičák	ČSSD
Karel Štogl	ČSSD
MUDr. Olga Měšťánková	TOP 09
Ing. et. Ing. Tomáš Hlavenka	TOP 09
Mgr. Rostislav Souchop	NOVÁ VOLBA PRO MIKULOV
PhDr. Ilona Žišková Vágnerová	NOVÁ VOLBA PRO MIKULOV

Zdroj: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/volene-organy-mesta/zastupitelstvo-mesta/slozeni-zastupitelstva/>, 2013

Zastupitelstvo města zřizuje jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory (dle § 84 odst. 2 písm. o) a p) a § 117 odstavec 1 a 2 zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění).

Výbory Zastupitelstva města Mikulov:

- ⇒ Kontrolní výbor – kontroluje plnění usnesení zastupitelstva města a rady města, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a městským úřadem na úseku samostatné působnosti, plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo města, řeší a projednává návrhy členů ZM na projednávání a to na základě zákona č. 128/2000 Sb. § 82 písm. a), řeší a projednává dotazy, připomínky a podněty členů ZM na předsedy výborů na základě zákona č. 128/2000 Sb. § 82 písm. a).
- ⇒ Finanční výbor – provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky města a plní další úkoly, jimiž je pověřilo zastupitelstvo města.

2.6.2 Rada města Mikulov

Ve městě Mikulov je ustanovena rada, která je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti a za její výkon odpovídá zastupitelstvu města. Rada města Mikulov má 7 členů, včetně starosty a místostarosty města. Složení rady ukazuje následující tabulka. Rada města připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva, zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení a její pravomoci jsou vyhrazeny § 102 zákona č. 128/2000 Sb. Např. vydává nařízení obce, zřizuje

a ruší podle potřeby komise rady obce, jmenuje a odvolává z funkce jejich předsedy a členy, stanovuje celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadě a v organizačních složkách obce a další. K platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů, v Mikulově tedy 4 hlasy. Ke svým schůzím se schází podle potřeby, obvykle jedenkrát za tři týdny. Jednání rady je neveřejné. Ze schůzí se vyhotovuje zápis, který je uložen na městském úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva, ovšem právo na sdělení informací týkajících se usnesení rady mají i ostatní osoby.

Tabulka 2: Složení Rady města Mikulov v období 2010–2014

Jméno a příjmení	Kandidát volební strany
Rostislav Košťál – starosta	ODS
Eduard Kulhavý – místostarosta	ČSSD
Ing. Marie Leskovjanová	Ženy pro Mikulov
Mgr. Karel Pavlík	Věci veřejné
MUDr. Ivo Koneš	ODS
Vojtěch Příbramský	KDU-ČSL
Ing. et. Ing. Tomáš Hlavenka	TOP 09

Zdroj: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/volene-organy-mesta/rada-mesta/>

Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise (dle § 102 odst. 2 písm. h) a § 122 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění). Pro volební období 2010–2014 byly Radou města Mikulov zřízeny následující komise:

- ⇒ Poradní sbor MVS „dílna“,
- ⇒ Komise školská,
- ⇒ Komise pro prevenci kriminality a bezpečnosti,
- ⇒ Komise sociální a bytová,
- ⇒ Komise pro kulturu, sport a volný čas,
- ⇒ Komise výstavby a architektury,
- ⇒ Komise podnikatelská,
- ⇒ Komise regionálního rozvoje,
- ⇒ Redakční rada Zpravodaje města Mikulov,
- ⇒ Komise pro strategický rozvoj.

Více informací o komisích Rady města Mikulov, včetně jejich složení na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/volene-organy-mesta/komise-rady-mesta/>.

2.7 Městský úřad Mikulov

Městský úřad je jedním z orgánů města, jež vykonává úkoly samostatné působnosti města, které mu uloží zastupitelstvo nebo rada města, a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Dále vykonává přenesenou působnost ve správním obvodu obce s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností. Podle § 109 zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění, tvoří městský úřad starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci do obecního úřadu zařazení.

V čele Městského úřadu Mikulov stojí starosta, v současnosti **Rostislav Košťal**. Starosta zastupuje město Mikulov ve vnějších vztazích, je odpovědný Zastupitelstvu města Mikulov, jež také společně s Radou města Mikulov svolává a řídí jednání orgánů města. V období 2010–2014 byl místostarostou města Mikulov zvolen **Eduard Kulhavý**. Ze své funkce je pověřen řízením, koordinací a kontrolou těchto činností:

- ⇒ příprava a realizace investiční výstavby ve městě, vč. vyjádření ke stavbám v rámci řízení, kde je město účastníkem
- ⇒ pořádek a čistota ve městě, péče o zeleň, likvidace odpadu
- ⇒ územní plánování ve městě
- ⇒ organizace dopravy ve městě
- ⇒ TEDOS Mikulov, s.r.o.
- ⇒ bytová problematika
- ⇒ městská policie

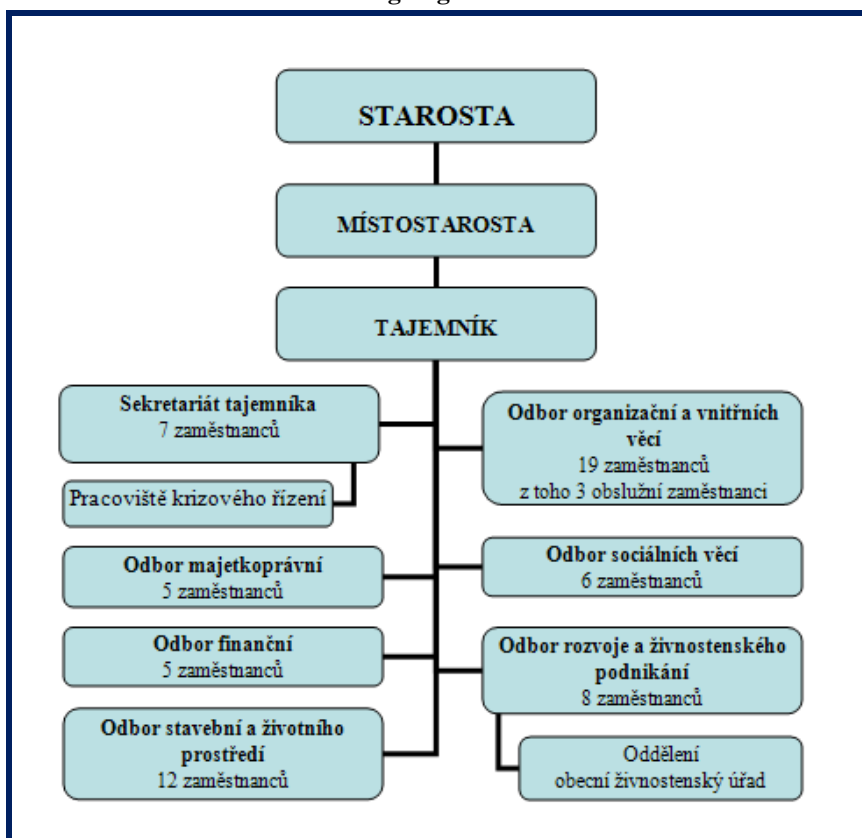
Tabulka 3: Počet zaměstnanců MěÚ Mikulov ve vybraných letech

Rok	2000	2004	2008	2012
Počet zaměstnanců	38	76	77	63

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2012

Městský úřad Mikulov je členěn v roce 2013 na 7 odborů, 1 oddělení a 1 pracoviště. Podrobné členění Městského úřadu Mikulov prezentuje následující organigram. Pro zajištění všech činností, v rámci samostatné a přenesené působnosti, je na Městském úřadu v Mikulově v roce 2013 zaměstnáno 63 zaměstnanců. Počet zaměstnanců úřadu reaguje také na vnější vlivy, které byly způsobeny např. vytvořením malého úřadu v roce 2000, změnou legislativy v roce 2003 v souvislosti s vytvořením správního obvodu ORP Mikulov (zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ze dne 13. června 2002).

Obrázek 8: Organigram MěÚ Mikulov

Zdroj: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/mestsky-urad/organizacni-struktura-uradu/?contentId=81434>, 2013.

Pozn. Stav k 1. 1. 2013.

2.8 Koncepční a rozvojové dokumenty

Město Mikulov v rámci zlepšování regionálního a územního rozvoje města přijalo dílčí rozvojové koncepce, které zpřesňují ekonomické, sociální a hospodářské podmínky ve městě a zároveň přinášejí koncepčnost v plánování dalšího rozvoje. Dokumenty jsou zpracovány jak pro samotné město Mikulov, tak pro území DSO Mikulovsko a správní obvod ORP Mikulov.

V rozvoji města Mikulov v minulosti vznikly dílčí koncepce, programy a strategické materiály, které nastavují priority a příslušné směry rozvoje daných jednotlivých rozvojových oblastí v rámci města a jeho územního obvodu. Za zpracování a aktualizaci strategických a koncepčních dokumentů nesou odpovědnost jednotlivé odbory městského úřadu, případně organizace zřízené městem.

Základním rozvojovým dokumentem, který má v současnosti město Mikulov zpracováno, je Územní plán sídelního útvaru Mikulov. Dokument je zpracován v souladu se zákonem č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů. Prvotní Územní plán města Mikulov byl schválen usnesením zastupitelstva města dne 13. 5. 1996 a změněn v celém rozsahu správního území změnou č. 1 Územního plánu sídelního útvaru Mikulov. Tato změna byla schválena zastupitelstvem dne 13. 9. 2001 a její závazná část byla vydána obecně závaznou vyhláškou města Mikulov č. 1/2001. Územní plán byl dále měněn v dílčích plochách, a to změnou č. 2 až 8. Platnost Územního plánu sídelního útvaru je dle

zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) do roku 2020. Územní plán včetně všech změn je dostupný na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvojove-materialy/>.

V současné době (rok 2013) se připravuje zpracování nového Územního plánu Mikulov v souladu s platným stavebním zákonem a vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Další dokumenty zpracované na úrovni města Mikulov:

- ⇒ **Regulační plán „Mikulov, Pod Novou“** – dostupné na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvojove-materialy/detail/?contentId=118408>.
- ⇒ **Regulační plán „Mikulov, Na Hradbách“ – bydlení** – dostupné na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvojove-materialy/detail/?contentId=130866>.
- ⇒ **Procházekův lesopark** – dostupné na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvojove-materialy/detail/?contentId=115811>.
- ⇒ **Prioritní oblasti rozvoje města Mikulov na období 2011–2014** – dostupné na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvojove-materialy/detail/?contentId=118693>.
- ⇒ **Strategie rozvoje školství a volnočasových aktivit města Mikulov** – dostupné na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvojove-materialy/detail/?contentId=121345>.

Na úrovni správního obvodu ORP Mikulov byly v roce 2011 zpracovány **Územně analytické podklady ORP Mikulov**. Dostupné na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvojove-materialy/detail/?contentId=88936>.

Dalším dokumentem na území ORP je **Komunitní plán pro území ORP Mikulov. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb 2013–2015**. Dokument prochází v současné době připomínkovacím procesem. Dostupné na: http://www.mikulov.cz/digitalAssets/257773_KP_Mikulov_2013-2015_n_vrh_na_P_IPOM_NKOV_N.pdf.

Na úrovni ORP je vytvořena také **Strategie rozvoje cestovního ruchu pro turistickou oblast Mikulovsko**. Dostupné na:

http://www.mikulov.cz/digitalAssets/200301_Strategie_rozvoje_cestovni_ho_ruchu_TO_Mikulovsko.pdf.

2.9 Komunikační kanály města

V komunikaci s občany město Mikulov používá následující zdroje:

- ⇒ **Internet – webové stránky města Mikulov** – www.mikulov.cz. Web obsahuje informace ze tří sektorů (Město Mikulov, Turistika a Kultura, sport a volný čas).
- ⇒ **Internet – úřední deska** na webu (<http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/mestsky-urad/uredni-deska/>).
- ⇒ **Internet – Diskusní fórum Mikulov** (<http://forum.mikulov.cz/>).
- ⇒ **Zpravodaj města Mikulov** – vydává Mikulovská rozvojová, s. r. o. jako pravidelný čtrnáctideník města Mikulova (v červenci a srpnu jako měsíčník) v nákladu 3 450 ks. Zpravodaj je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod číslem E 10446. Do schránek v Mikulově je distribuován zdarma. Jednotlivá čísla jsou zveřejněna na webu:
<http://www.mikulov.cz/infoglueDeliverWorking/ViewPage.action?siteNodeId=1454&languageId=4&contentId=-1>.
- ⇒ **E-zpravodaj** – nový web pro informování veřejnosti. Na něm je nabídka "Tištěný Zpravodaj", kam byla přesunuta elektronická forma tištěného Zpravodaje se všemi funkcionalitami. Dostupné na: <http://zpravodajmikulov.cz/>.

2.10 Ekonomika města

2.10.1 Rozpočet města

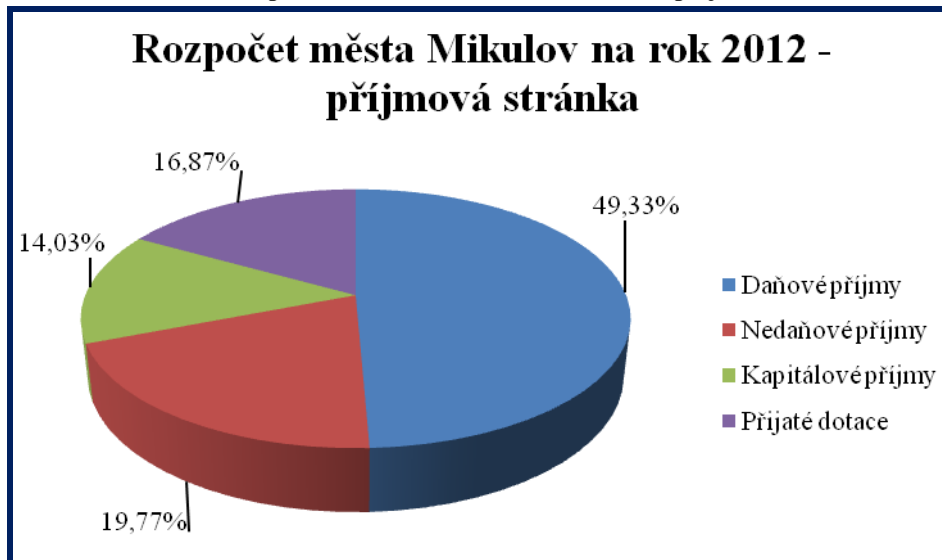
Rozpočet města Mikulov představuje reálný obraz o hospodaření a vynakládání finančních prostředků města a jeho organizací. Zpracováván je ve čtvrtém čtvrtletí předchozího roku a výslednou podobu schvaluje Zastupitelstvo města Mikulov na svém únorovém jednání. Město Mikulov zpracovává schodkový rozpočet. Schodek rozpočtu je následně dorovnáván volnými finančními prostředky z přebytku hospodaření z minulých let. Rozpočet města Mikulov na rok 2012 byl schválen usnesením č. 11/2012/G Zastupitelstva města Mikulov dne 15. února 2012.

V rozpočtu na rok 2012 byly zahrnuty celkové příjmy ve výši 149 733 tis. Kč a výdaje v celkové výši 150 523 tis. Kč. Dofinancováním volných prostředků z minulých let došlo k vyrovnání příjmové a výdajové stránky rozpočtu.

Na straně příjmů tvořily největší položku daňové příjmy (73 859 tis. Kč), z toho největší položky představovaly: daň z přidané hodnoty (36,8 %), daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti (17 %) a daň z příjmu právnických osob (15,7 %). Nedaňové příjmy dosáhly hodnoty 29 597 tis. Kč (tj. 40 % všech příjmů). Největší položku tvořily příjmy za nájem nebytových prostor a bytů (66,2 %). V oblasti kapitálových příjmů bylo do rozpočtu na rok 2012 zahrnuto plnění ve výši 21 013 tis. Kč. Hlavní složkou těchto příjmů byly zejména příjmy z prodeje nemovitostí (Brněnská 65 – 7 000 tis. Kč, objekt bývalé jídelny Kapucínská

– 4 000 tis. Kč, objekt DPS Česká – 3 000 tis. Kč). Z celkových příjmů do rozpočtu města v roce 2012 činily přijaté dotace 25 264 tis. Kč, tj. 16,8 % z celkových příjmů. Největší složkou dotačních příjmů byly neinvestiční přijaté dotace (79,3 %).

Obrázek 9: Rozpočet města Mikulov na rok 2012 – příjmová stránka

Zdroj: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/rozpocet-mesta/>, 2013.

Výdaje rozpočtu města na rok 2012 byly plánovány ve výši 150 523 tis. Kč. Největší položku tvořily výdaje na vnitřní správu (39,7 %), na kulturu (13,9 %) a na komunální služby, bytové a nebytové hospodářství (12 %).

Obrázek 10: Rozpočet města Mikulov na rok 2012 – výdajová stránka

Zdroj: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/rozpocet-mesta/>, 2013.

Pozn. Údaje v tis. Kč.

Rozpočet města je veřejně dostupný materiál, který je k dispozici na <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/rozpocet-mesta/>.

2.10.2 Dotační politika

Město Mikulov každoročně na základě § 85 písm. c) a § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 o obcích, ve znění pozdějších předpisů poskytuje finanční pomoc subjektům a občanům na území města. Nová *Pravidla pro poskytování a vypořádání finanční podpory z rozpočtu města Mikulov* schválilo Zastupitelstvo města Mikulov dne 20. června 2012. Finanční podpora je poskytována občanským sdružením, nadacím, obecně prospěšným společenstvem, účelovým zařízením, jiným právnickým a fyzickým osobám, které vykonávají činnost v oblastech zájmové činnosti dětí a mládeže, tělovýchovy a sportu, vzdělávání a vědy, protidrogových aktivit a prevence kriminality, kultury, obnovy památek, sociálních služeb, zdravotnictví, ochrany životního prostředí a provozování Turistického informačního centra. Podrobné podmínky dotační politiky města Mikulov jsou k dispozici na <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/dotace-z-rozpocet-mesta/>.

Dotační politika města je také orientována na získávání finančních prostředků z externích zdrojů ať už na národní, či evropské úrovni. V roce 2013 probíhá prostřednictvím MěÚ Mikulov realizace dvou projektů:

1) ***Zefektivnění činnosti Městského úřadu Mikulov***

Poskytovatel dotace: Ministerstvo vnitra ČR
Datum počátku realizace projektu: 1. 6. 2010
Datum ukončení projektu: 31. 5. 2013
Předpokládané celkové výdaje: 8 026 268,95 Kč

2) ***Rozvoj služeb eGovernmentu v obvodu ORP Mikulov***

Poskytovatel dotace: Ministerstvo vnitra ČR
Datum počátku realizace projektu: 1. 3. 2011
Datum ukončení projektu: 31. 1. 2014
Předpokládané celkové výdaje: 6 144 635,00 Kč

Od roku 2005 byly na území města realizovány projekty v souhrnné výši cca 191,662 mil. Kč. Projekty byly financovány jak z národních, tak i evropských zdrojů. Největším projektem realizovaným městem Mikulov bylo vybudování G-centra v celkové výši 42,617 mil. Kč. Celkový seznam realizovaných projektů je k dispozici na Městském úřadu Mikulov, odboru rozvoje a živnostenského podnikání.

3. Demografická charakteristika

3.1 Historický vývoj obyvatelstva

Retrospektiva vývoje obyvatelstva je významnou součástí studia a hodnocení obyvatelstva jako významného prvku komplexního rozvoje území. Populační řadu lze sledovat již od prvního novodobého sčítání v roce 1869. Následující časové období je shodné s roky sčítání lidu, přičemž v roce 1940 se sčítání z politických důvodů neuskutečnilo.

Tabulka 4: Vývoj městské populace ve vybraných letech od roku 1869

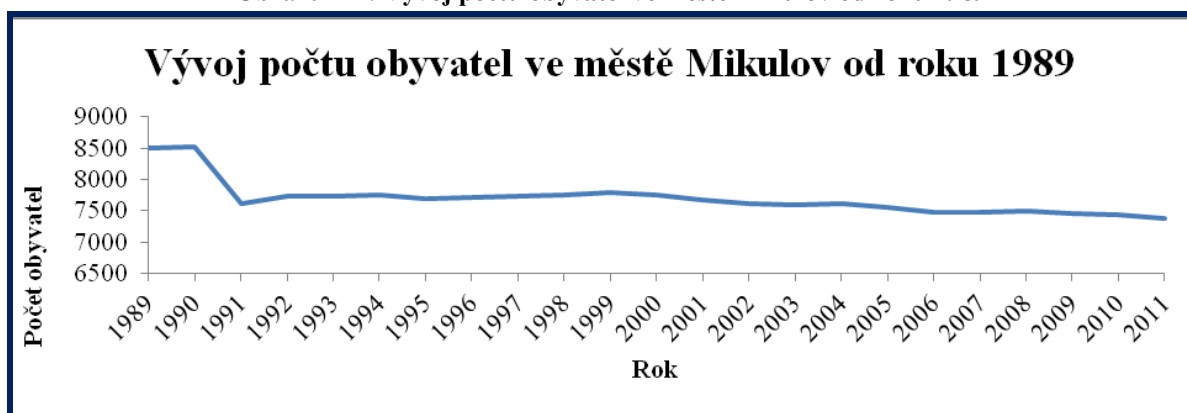
Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1951	1961	1970	1980	1991	2001
Mikulov	7 173	7 642	8 210	8 092	8 043	7 699	7 790	5 337	6 041	6 254	7 614	7 477	7 683

Zdroj: *Historický lexikon obcí 1869 – 2005, 2013*

Pozn. Údaje vždy k 1.1.

Tempo růstu populace města Mikulov dosáhlo svého maxima v roce 1890, kdy vekou část populace tvořilo židovské obyvatelstvo. Ve srovnání let 2001/1869 došlo k mírnému nárůstu populace (index růstu 2001/1869 = 1,07). Město překročilo hranici 8 000 obyvatel v roce 1886. Nárůst populace pokračoval i v následujících sčítáních až do roku 1910. V roce 1921 již došlo k poklesu populace pod hranici 8 tisíc obyvatel. Hranice osmi tisíc obyvatel byla překročena ještě mezi léty 1986–1991, nicméně v následujících letech opět došlo k poklesu. Z obrázku č. 11 je patrný výrazný pokles počtu obyvatel mezi roky 1990 a 1991. Příčinou poklesu jsou politicko-společenské poměry tehdejšího Československa a politická transformace státu po roce 1990. Mikulov jakožto příhraniční město ztratilo ve srovnání let 1990/1991 celkem 910 obyvatel, což způsobilo mj. také výskyt nepříznivých socioekonomických vlivů (vyšší nezaměstnanost, menší průměrná mzda). Od roku 1992 počet obyvatel města Mikulov stagnuje. Stabilní zůstává počet obyvatel nad hranicí 7,5 tis. obyvatel. Od roku 2006 však dochází k poklesu počtu obyvatel. Ve srovnání let 2011/1989 dosáhl index růstu hodnoty 0,86, což znamená recesi a značné zpomalení oproti 80. a 90. létům.

Obrázek 11: Vývoj počtu obyvatel ve městě Mikulov od roku 1989

Zdroj: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xb>, 2013.

Relativní blízkost města významným administrativním centrům (Brno a Vídeň) a výborné silniční spojení na obě sídla činí město stále populačně silným centrem regionu.

3.2 Současný stav obyvatelstva

Město Mikulov patří mezi větší města Jihomoravského kraje, k 31. 12. 2011 v něm žilo 7 368 obyvatel. Při rozloze města 45,32 km² je průměrná hustota zalidnění 162,7 obyvatel/km². Hustota osídlení města je vyšší v porovnání s republikovým průměrem (132,5 obyvatel/km²) a vyšší v porovnání s okresním průměrem (120 obyvatel/km²).

3.3 Dynamika obyvatelstva

Celkový pohyb populace se skládá ze dvou základních složek, a to z přirozeného pohybu a mechanického pohybu obyvatel, vývoj v letech 2000–2011 znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 5: Pohyb obyvatelstva města Mikulov v letech 2000–2011

Rok	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Migrační saldo	Celkový přírůstek
2000	71	59	12	98	144	-46	-34
2001	67	56	11	123	124	-1	10
2002	73	66	7	114	177	-63	-56
2003	58	77	-19	111	108	3	-16
2004	72	84	-12	140	112	28	16
2005	85	74	11	89	168	-79	-68
2006	68	78	-10	100	163	-63	-73
2007	65	54	11	160	176	-16	-5
2008	91	65	26	161	172	-11	15
2009	68	62	6	110	156	-46	-40
2010	87	59	28	140	172	-32	-4
2011	85	79	6	176	141	35	41

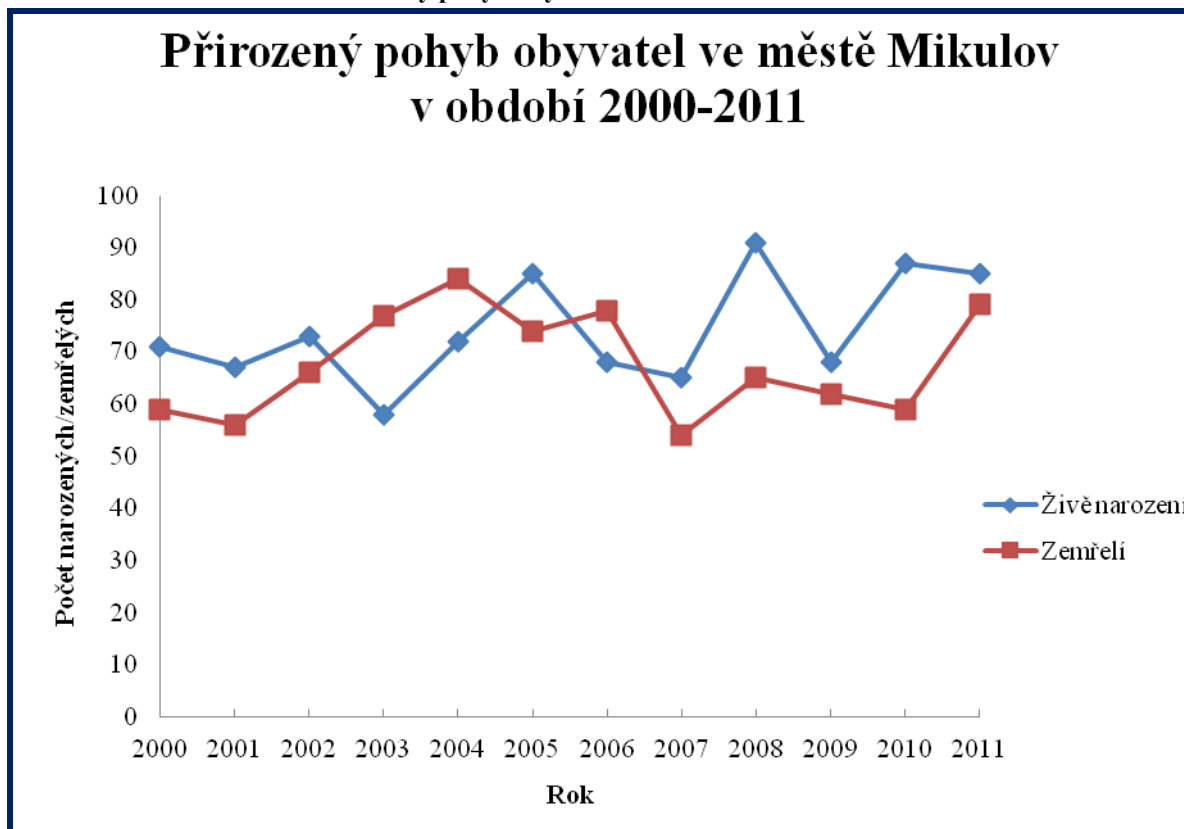
Zdroj: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xb>, 2013.

Přirozený pohyb obyvatel, označovaný jako přirozený přírůstek, resp. úbytek obyvatel, charakterizuje přirozenou změnu populace skládající se ze dvou základních procesů, a to z porodnosti a úmrtnosti.

Ve městě Mikulov docházelo ve sledovaném časovém období 12 let k výrazným výkyvům, které byly provázeny nízkou porodností a vysokou úmrtností obyvatel. Nekritičtější byly roky 2003, 2004 a 2006, kdy počet zemřelých převýšil počet živě narozených a došlo tak k přirozenému úbytku obyvatel, v roce 2003 dokonce o 19 obyvatel. Úroveň porodnosti města Mikulov ve sledovaném období dosahuje hodnoty 7,8 ‰ (hodnota za okres 8,9 ‰, za ČR 9,2 ‰). V uplynulých letech získal Mikulov díky porodnosti 890 nových občanů. Nejvíce občanů se narodilo v roce 2008 (91). V Mikulově se nenachází zdravotnické zařízení, které by umožňovalo ženám přivést na svět své potomky, proto jsou využívány zařízení v okolí města, nejčastěji v nemocnici v Břeclavi. Do budoucna lze očekávat, že bude docházet k dalšímu růstu, že hodnota porodnosti bude spíše stagnovat, či mírně růst. Nárůst bude způsoben silnými ročníky mladých lidí, které zůstávají v Mikulově bydlet.

Výkyvy ve sledování provázela také úmrtnost obyvatel města Mikulov, během daného období však vykazovala spíše stagnující průběh, kdy se hodnoty průměrně pohybují okolo 67,75 zemřelých obyvatel. Avšak v porovnání s hodnotou za město (9,9 ‰), je za okres Břeclav i ČR vykazována podstatně vyšší hodnota (hodnota za okres 10,1 ‰, hodnota za ČR 10,7 ‰). Ve sledovaném období 12 let ubylo ve městě díky úmrtnosti 813 obyvatel.

Obrázek 12: Přirozený pohyb obyvatel ve městě Mikulov v období 2000–2011

Zdroj: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xb>, 2013

Ve struktuře živě narozených převládají chlapci (mimo let 2004, 2007 a 2008), sekundární sex ratio města Mikulov v letech 2000–2011 vykazuje hodnotu 107,7 % ve prospěch mužské populace, což odpovídá celorepublikové hodnotě (107,1 %). Tak jako v ostatních městech ČR i v Mikulově je znatelný nárůst počtu živě narozených dětí svobodným matkám. Za posledních 10 let je viditelný téměř 100% nárůst počtu svobodných matek a klesá počet vdaných matek. Mezi nejčastější rodičky patřily až do roku 2007 ženy ve věku 25–29 let, ovšem od roku 2008 je větší část rodiček z věkové kategorie 30–34 let. Průměrný věk rodiček se tedy zvyšuje, což je způsobeno podmínkami na trhu práce a ekonomickou situací rodin. Negativním trendem je zvyšující se počet dětí mimo manželství, což mj. ovlivňuje společenský statut rodiny.

Tabulka 6: Počet živě narozených ve městě Mikulov v letech 2000–2011

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Živě narození		73	58	72	85	68	65	91	68	87	85
v tom:	muži	37	38	33	44	40	32	43	30	49	44
	ženy	36	20	39	41	28	33	48	38	38	41
v tom podle věku matky:											
	0–19	4	4	2	3	3	2	3	1	4	2
	20–24	15	15	13	20	8	7	14	9	13	17
	25–29	31	28	34	28	27	31	31	22	24	25
	30–34	18	10	16	25	27	22	34	24	32	29
	35–39	4	1	7	9	3	3	8	11	12	10
	40 +	1	-	-	-	-	-	1	1	2	2
v tom podle rodinného stavu matky:											
	svobodné	19	20	27	25	24	27	34	29	45	36
	vdané	50	35	39	48	39	33	52	35	40	43
	rozvedené	4	3	5	11	5	5	5	4	2	5
	ovdovělé	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1
	mimo manželství celkem	23	23	33	37	29	32	39	33	47	42
	v % z živě narozených	31,5	39,7	45,8	43,5	42,6	49,2	42,9	48,5	54,0	49,4
	Živě narození na 1 000 obyvatel	9,5	7,6	9,5	11,2	9,0	8,7	12,1	9,1	11,7	11,5

Zdroj: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/demograficke_udaje_za_vybrana_mesta_jihomoravskeho_kraje, 2013

Charakter přirozeného přírůstku města Mikulov charakterizuje obrázek č.12. Celkově lze zaznamenat pozitivní vývoj v podobě kladného přírůstku obyvatel města. Provedeme-li srovnání města Mikulov s vyššími územní celky, je patrné, že přirozený přírůstek ve městě Mikulov dosahuje od roku 2007 kladných hodnot, přestože v okrese Břeclav došlo ještě v roce 2007 k poklesu (-43 osob). Od roku 2008 vykazují všechny srovnávané územní celky kladné hodnoty, což je pozitivní aspekt, jelikož na míru porodnosti mají významný vliv silné ročníky 70. a 80. let 20. století.

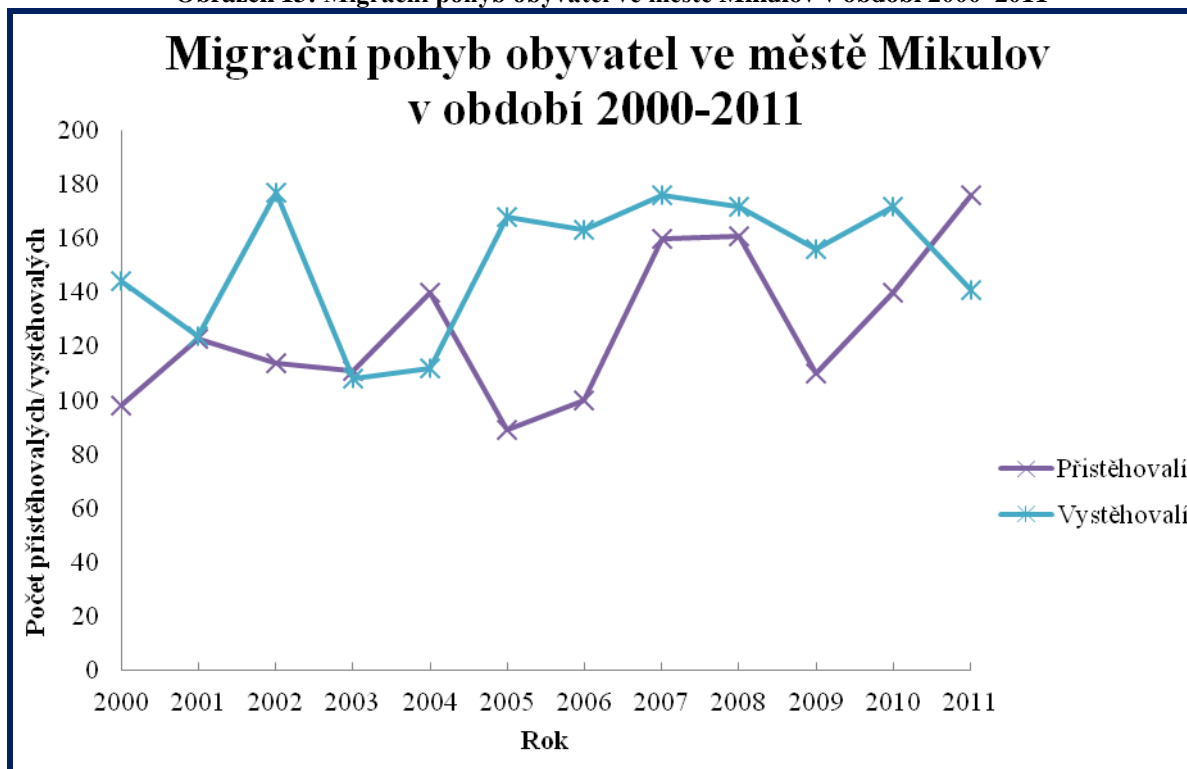
Tabulka 7: Vývoj přirozeného přírůstku ve městě Mikulov v porovnání s vyššími územními celky a ČR v období 2002–2011

Územní celek/rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mikulov	7	-19	-12	11	-10	11	26	6	28	6
Okres Břeclav	-202	-232	-7	-175	-111	-43	132	52	134	125
Jihomoravský kraj	-1 894	-2099	-939	-910	-155	597	1 934	1 564	1 474	938
Česká republika	-15 457	-17 603	-9 513	-5 727	1 390	9 996	14 622	10 927	10 309	1 825

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/641011-12-r_2012-28, 2013

Mechanický pohyb populace znamená stěhování obyvatel překračující hranice území obce, jde jak o odstředivé, tak dostředivé působení. Pro charakterizování procesů spojených se změnou trvalého bydliště dané obce se používá tzv. migrační saldo. To je složeno opět ze dvou základních komponentů - z protisměrného působení imigrace a emigrace. Migrační saldo tak vypovídá o atraktivitě daného místa z pohledu bydlení, přesněji trvalého žití.

Obrázek 13: Migrační pohyb obyvatel ve městě Mikulov v období 2000–2011

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/641011-12-r_2012-28, 2013

Město Mikulov ve sledovaných letech vykazuje zápornou migraci (mimo let 2003, 2004 a 2011), což ukazuje na trend vystěhování se z města. Největší propad nastal v roce 2005, kdy se z města vystěhovalo 168 obyvatel a naopak přistěhovalo pouze 89 nových obyvatel. Migrační zisky v letech 2003 a 2004 byly mj. ovlivněny také vstupem ČR do EU a blízkostí státní hranice s Rakouskem. Od roku 2005 dochází k migrační ztrátě, jež má vliv i na ekonomiku města. Vycházíme-li z jediného dostupného zdroje zjišťování důvodů migrace ČSÚ, mezi častými důvody uváděnými jako důvod stěhování se do města, se objevují bytové důvody, případně následování rodinného příslušníka, což je většinou též z důvodů dostupnosti bydlení. Za celé sledované období 12 let město Mikulov získalo 1 522 obyvatel. Podmínkou imigrace do města je také změna trvalého bydliště a následně vydání nového občanského průkazu. Podle struktury obyvatel podle pohlaví se nejčastěji do města Mikulov přistěhovala ženská populace (690 žen/612 mužů). Nejvíce obyvatel se do Mikulova přistěhovalo ve věkové kategorii 15–64 let (982 obyvatel). Imigračně nejsilnější byl rok 2011, kdy se do města přistěhovalo 176 nových obyvatel, ale také roky 2007 a 2008 byly imigračně výrazně ziskové. Průměrně se tak do Mikulova za 12 let přistěhovalo 129,3 nových obyvatel.

Tabulka 8: Vývoj imigrace města Mikulov v letech 2002–2011

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Přistěhovalí		114	111	140	89	100	160	161	111	140	176
v tom:	muži	52	53	71	49	42	88	74	55	52	76
	ženy	62	58	69	40	58	72	87	56	88	100
v tom ve věku:	0–14	18	18	24	17	20	32	35	19	29	33
	15–64	92	89	105	69	72	125	124	86	93	127
	65 +	4	4	11	3	8	3	2	6	18	16
Přistěhovalí na 1 000 obyvatel		14,9	14,6	18,4	11,7	13,3	21,3	21,5	14,9	18,8	23,9

Zdroj: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/demograficke_udaje_za_vybrana_mesta_jihomoravskeho_kraje, 2013

Naopak ve sledovaném období 12 let město Mikulov ztratilo 1 813 obyvatel, kteří se převážně z ekonomických a sociálních důvodů vystěhovali. Nejvíce obyvatel město Mikulov ztratilo v roce 2007, 2008 a 2010. Ztráta obyvatel může být způsobena ekonomickou situací na trhu práce a vstupem ČR do Schengenského systému od prosince 2007. Došlo tak k opuštění hraničních budov a tím pádem i k poklesu zaměstnanosti. Při sledování struktury emigrantů podle pohlaví za uplynulých 10 let je patrné, že emigrující ženská populace (803 osob) převažuje nad populací mužskou (742 osob). Ve věkové kategorii 15–64 let emigrovalo z města 1 158 obyvatel. Tato věková skupina tvoří ekonomicky aktivní obyvatelstvo, tudíž hlavním důvodem vystěhování je nedostatek, či ztráta zaměstnání v souvislosti s liberalizací pracovního trhu a odbouráním státních hranic od roku 2007.

Tabulka 9: Vývoj emigrace města Mikulov v letech 2002–2011

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vystěhovalí		177	108	112	168	163	176	172	156	172	141
v tom:	muži	85	51	52	69	77	87	90	77	85	69
	ženy	92	57	60	99	86	89	82	79	87	72
v tom ve věku:	0 - 14	43	13	16	36	37	36	32	25	25	36
	15 - 64	123	86	88	124	119	127	134	121	137	99
	65 +	11	9	8	8	7	13	6	10	10	6
Vystěhovalí na 1 000 obyvatel		23,1	14,2	14,7	22,0	21,7	23,5	22,9	20,9	23,0	19,1

Zdroj: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/demograficke_udaje_za_vybrana_mesta_jihomoravskeho_kraje, 2013

Pokud se od přistěhovalých odečte počet vystěhovalých, vznikne migrační saldo, kterým se udává přírůstek nebo úbytek obyvatelstva migrací v dané oblasti. V letech 2003, 2004 a 2011 je město migračně ziskové. Ostatní sledované roky znamenaly pokles počtu obyvatel města. Výraznější hodnoty vývoje migračního salda města Mikulov ve srovnání s trendem vývoje ve vyšších územních celcích České republiky, jsou patrné od roku 2004. V porovnání s okresem Břeclav jsou oba územní celky až do roku 2003 migračně ztrátové, nicméně od roku 2004 dochází na okresní úrovni k postupnému migračnímu zisku, který svého maxima dosáhl v roce 2007 (260 osob). Naproti zvyšujícímu se migračnímu zisku na okresní úrovni je město Mikulov v letech 2005–2010 migračně ztrátové. Vyšší územní celky (Jihomoravský kraj a celá ČR) jsou migračně ziskové, jak Jihomoravský kraj, tak i ČR dosáhly svého maxima také v roce 2007.

Tabulka 10: Vývoj migračního salda ve městě Mikulov v porovnání s vyššími územními celky a ČR v období 2002–2011

Územní celek/rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mikulov	-63	3	28	-79	-63	-16	-11	-46	-32	35
Okres Břeclav	-329	-29	40	115	145	260	176	75	102	96
Jihomoravský kraj	-827	2 862	1 596	1 028	2 360	7 374	4 678	2 998	1 472	1 748
Česká republika	12 290	25 789	18 635	36 229	34 720	83 945	71 790	28 344	15 648	16 889

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/641011-12-r_2012-28, 2013

Porovnáním přirozeného a migračního salda lze získat celkové saldo, které nejlépe vypovídá o bilanci obyvatel určitého území. Z tabulky č. 11 je patrné, že pouze v roce 2001, 2004, 2007 a 2011 vykazovalo město Mikulov kladné hodnoty celkového přírůstku. Naopak na úbytku obyvatel se nejvíce podepsala migrace, která vykazovala negativní hodnoty v letech 2000–2002 a 2005–2010. Migrační ztráty dokládají faktickou blízkost státní hranice s Rakouskem a lokalizaci Mikulova na významné raritní komunikaci ve spojení Brno – Vídeň. Výjimkou je rok 2003, kdy, přestože bylo město Mikulov migračně ziskové, došlo k úbytku obyvatel přirozenou cestou, tedy více osob zemřelo, než se narodilo.

Tabulka 11: Vývoj celkového přírůstku města Mikulov v letech 2000–2011

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Přirozené saldo	12	11	7	-19	-12	11	-10	11	26	6	28	6
Migrační saldo	-46	-1	-63	3	28	-79	-63	-16	-11	-46	-32	35
Celkový přírůstek/úbytek	-34	10	-56	-16	16	-68	-73	-5	15	-40	-4	41

Zdroj: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/demograficke_udaje_za_vybrana_mesta_jihomoravskeho_kraje, 2013

Město Mikulov může svými zásahy významně korigovat, ať již kladně či záporně, celkový přírůstek počtu obyvatel. Mezi přímé zásahy města patří např. budování volných kapacit pro bydlení ve městě, posílení image města z pohledu trvalého žití, apod. K nepřímým zásahům města patří např. podpora rozvoje podnikatelských aktivit, která s sebou nese vznik nových pracovních míst, tedy navýšení pracovního kapitálu ve městě. Mezi další nepřímé zásahy patří také zlepšení dopravního spojení s velkými městy, které vytváří lepší podmínky dopravní dostupnosti do zaměstnání, atd.

Tabulka 12: Vývoj celkového salda ve městě Mikulov v porovnání s vyššími územními celky a ČR v období 2002–2011

Územní celek/rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mikulov	14	-38	-24	22	-20	22	52	12	56	12
Okres Břeclav	-265	-229	21	-254	-174	-59	121	6	102	221
Jihomoravský kraj	-1 894	-2 099	-939	-910	-155	597	1 934	1 564	1 474	938
Česká republika	-15 457	-17 603	-9 513	-5 727	1 390	9 996	14 622	10 927	10 309	18 714

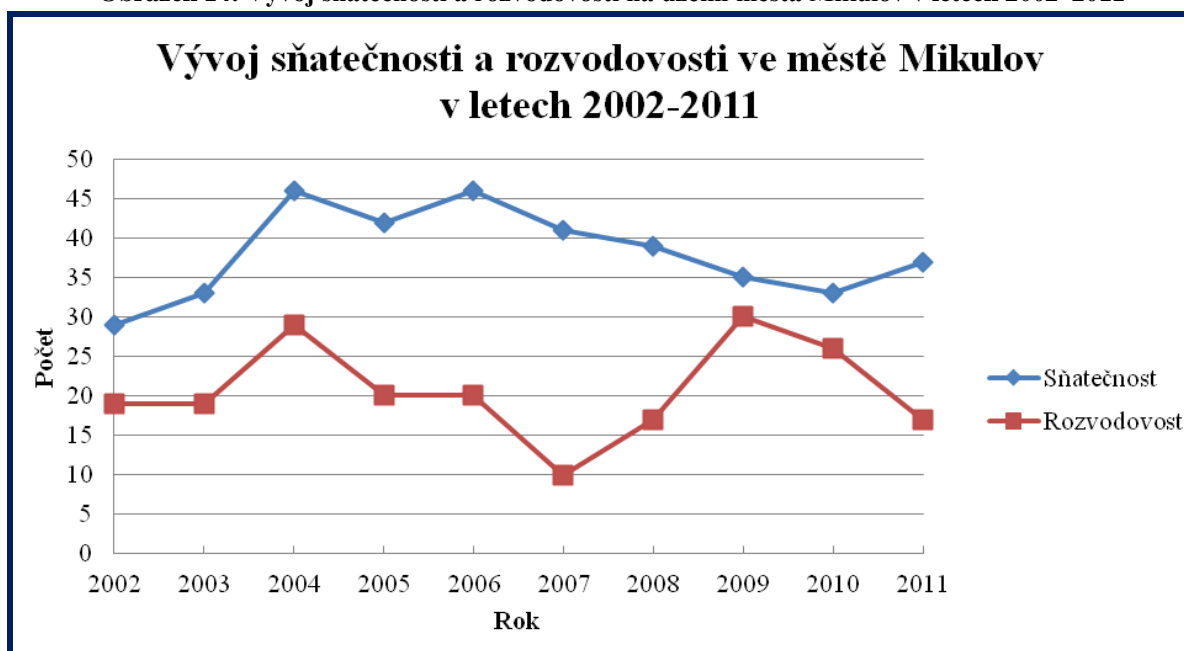
Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/641011-12-r_2012-28, 2013

Vývoj celkového salda ve městě Mikulov se v období let 2002–2011 dynamicky proměňuje na rozdíl od stabilního vývoje v celém Jihomoravském kraji i ČR. K růstu počtu obyvatel

města došlo reálně v roce 2002 a 2005 a následně od roku 2007. V porovnání s okresem Břeclav lze zaznamenat určité odchylky, kdy na okresní úrovni došlo v roce 2002, 2005 a 2007 k úbytku obyvatel, ale naproti tomu město Mikulov vykazovalo zisk obyvatel. Opak nastal v roce 2004, kdy město Mikulov zaznamenalo ztrátu obyvatel, ale okres byl populačně ziskový. Od roku 2008 vykazují všechny územní celky kladné hodnoty celkového salda. V případě Mikulova je však až do roku 2010 kladná hodnota způsobena přirozenou cestou, v případě ostatních územních celků migrační cestou.

Pro doplnění statistických údajů, které však neovlivňují přímo bilanci obyvatel, tudíž nemají vliv na výši celkového salda, patří sňatečnost a rozvodovost. Následující graf prezentuje počet sňatků a rozvodů na území města Mikulov v letech 2002–2011.

Obrázek 14: Vývoj sňatečnosti a rozvodovosti na území města Mikulov v letech 2002–2011

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajkapitola/641011-12-r_2012-28, 2013

Na území města Mikulov bylo ve sledovaných 10 letech uzavřeno 381 sňatků. Jedná se o počet zákonně uzavřených manželství, které uzavřeli pouze občané města Mikulov. Největší počet sňatků byl uzavřen v roce 2004 a 2006 (46 manželství), naopak nejméně v roce 2002 (29). Od roku 2006 do roku 2010 počet uzavřených manželství klesá, v roce 2011 nastal opětovný vzestup. Součástí evidence statistik jsou také rozvody, tedy zánik manželství zákonnou cestou. Na území města Mikulov bylo rozvedeno za sledované období 207 manželství. Nejrizikovější byly roky 2004 a 2009, kdy došlo k ukončení nejvíce manželství (29 a 30). V porovnání počtu manželství uzavřených k počtu rozvedených, je možné sledovat, že každé 1,8 manželství končí rozvodem. Trend vývoje města je o něco vyšší v porovnání s Jihomoravským krajem (každé 1,7) a ČR (každé 1,6 manželství).

3.4 Struktura obyvatelstva

Ve městě Mikulov k 31. 12. 2011 žilo 7 368 obyvatel. Z celkového počtu obyvatel bylo 51,5 % žen a 48,5 % mužů. Pohlavní struktura obyvatel jasně hovoří ve prospěch ženské

populace. Při srovnání v delším časovém horizontu (10 let), jak ukazuje následující tabulka, je patrná dominance ženské populace ve všech sledovaných letech.

Tabulka 13: Struktura obyvatel města Mikulov podle pohlaví

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel celkem	7 651	7 610	7 607	7 622	7 527	7 503	7 499	7 474	7 465	7 368
v tom: muži	3 696	3 684	3 686	3 696	3 652	3 640	3 639	3 608	3 598	3 577
ženy	3 955	3 926	3 921	3 926	3 875	3 863	3 860	3 866	3 867	3 791

Zdroj: http://notes.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/demograficke_udaje_za_vybrana_mesta_jihomoravskeho_kraje, 2013

Pozn. Stav vždy k 1. 7.

Věková struktura obyvatel města Mikulov je tvořena třemi základními věkovými kategoriemi (0–14, 15–64 a 65+). Populačně nejsilnější je věková kategorie 15–64, kterou tvoří hlavně ekonomicky aktivní lidé. Rok 2004 ukazuje nejsilnější zastoupení obyvatel v této věkové kategorii (5 651 obyvatel), přestože rok 2004 není v celkovém počtu obyvatel nejpočetnější. Změny lze charakterizovat přechodem části obyvatel do vyšší věkové kategorie z 0–14 let do kategorie 15–64 let. Během tří let se stali tito obyvatelé ekonomicky aktivními. Tento stav je však dočasný, předpokládá se, že bude docházet ke stejným změnám, které postihují celou ČR, a těmi jsou úbytek osob v předproduktivním věku a růst počtu starších obyvatel (tzn. proces stárnutí populace).

Tabulka 14: Struktura obyvatel města Mikulov podle věkové kategorie

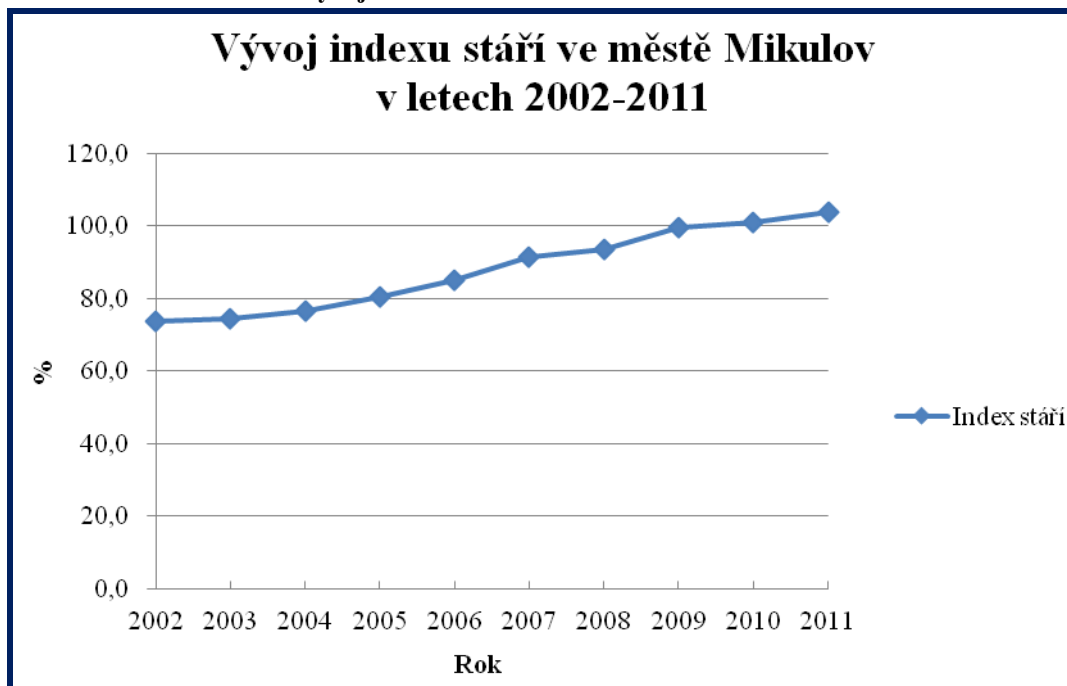
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel celkem	7 624	7 608	7 624	7 556	7 483	7 478	7 493	7 454	7 450	7 374
v tom ve věku: 0–14	1 161	1 139	1 118	1 082	1 048	1 024	1 025	998	1 033	1 051
15–64	5 605	5 620	5 651	5 603	5 543	5 516	5 508	5 463	5 374	5 231
65 +	858	849	855	871	892	938	960	993	1 043	1 092

Zdroj: http://notes.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/demograficke_udaje_za_vybrana_mesta_jihomoravskeho_kraje, 2013

Pozn. Stav vždy k 31. 12.

V Mikulově došlo během 10 let k nárůstu staršího obyvatelstva o 27 % na současných 1 092 osob. Hranice 1 000 osob byla překročena v roce 2010. S nárůstem počtu obyvatel ve věkové kategorii 65+ souvisí také nárůst tzv. indexu stáří, jak ukazuje následující obrázek. Index stáří udává podíl obyvatel ve věkové kategorii 65+ vůči kategorii 0–14 let. Od roku 2010 index překročil hranici 100 % a v budoucnu se předpokládá jeho další nárůst. Podle švédského demografa Sundbärga již město Mikulov patří od roku 2010 do regresivního typu, kdy složka obyvatelstva 65+ dominuje nad složkou 0–14 let. Zvyšující se tendence má výrazné dopady do sociální oblasti, ale také do ekonomického sektoru hospodaření města.

Obrázek 15: Vývoj indexu stáří ve městě Mikulov v letech 2002–2011

Zdroj: http://notes.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/demograficke_udaje_za_vybrana_mesta_jihomoravskeho_kraje, 2013
Pozn. Stav vždy k 31. 12.

Společenské změny v populaci města Mikulov dokazuje také další demografický ukazatel – průměrný věk. Díky zlepšující se zdravotní, sociální a ekonomické situaci na úrovni města dochází také ke zvyšování průměrného věku, jehož hodnota se od roku 2002 zvýšila o 3,2 roku.

Tabulka 15: Průměrný věk ve městě Mikulov v letech 2002–2011

obec/rok	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mikulov	37,9	38,5	39,4	39,8	40	40,3	40,6	41,1

Zdroj: http://notes.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/demograficke_udaje_za_vybrana_mesta_jihomoravskeho_kraje, 2013
Pozn. Stav vždy k 31. 12.

V březnu 2011 se na základě zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011, konalo zatím poslední sčítání lidu, domů a bytů na území ČR. Na úrovni měst zatím nebyly výsledky zveřejněny. Jakmile dojde ke zveřejnění, může být provedena aktualizace údajů, které budou obsahovat analýzu výsledků ze SLDB 2011. Analýza výsledků bude obsahovat strukturu obyvatelstva podle vzdělání a dojížděky do zaměstnání.

4. Bydlení

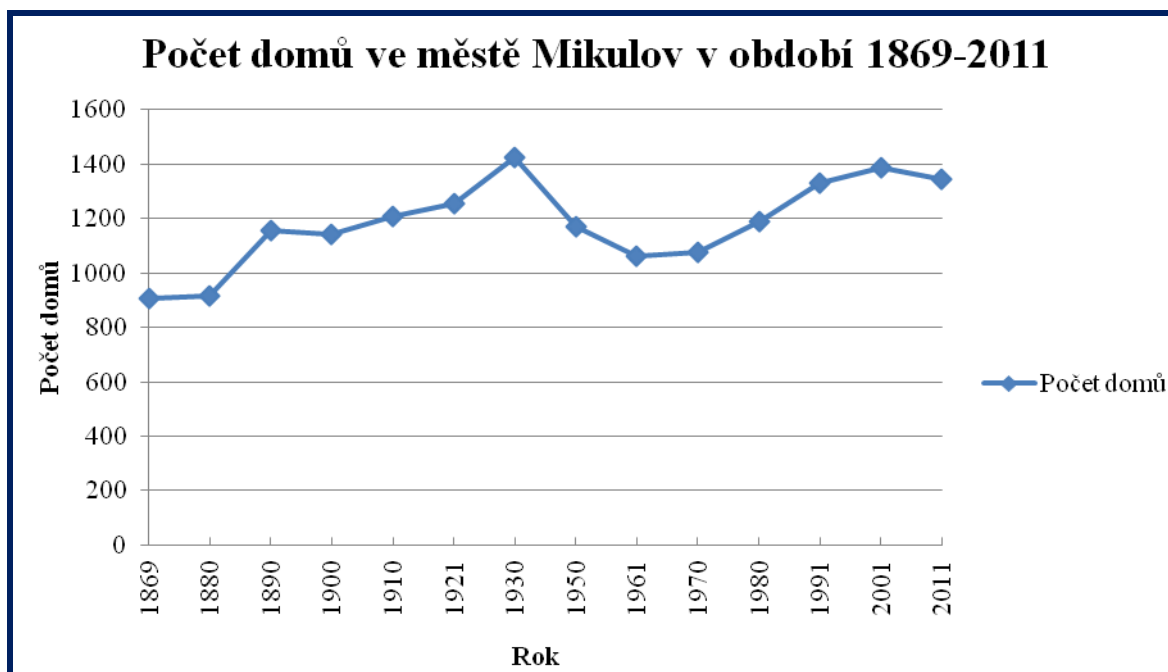
V intravilánu města Mikulov se nachází obytná zástavba, která má nízkopodlažní charakter. Díky přítomnosti jedinečných kulturních a historických památek na území města nedošlo ve 2. polovině 20. století k zastavění vysokopodlažní panelovou zástavbou. Jediné výškové dominanty města tvoří zámecká věž a silo v průmyslové části města. Centrum města je pro svoji jedinečnou architekturu a také kulturní a historický přínos vyhlášeno městskou památkovou rezervací (Památková rezervace Mikulov, prohlášená za rezervaci výnosem Ministerstva kultury Československé republiky ze dne 13. 4. 1982). Památková rezervace zahrnuje historické jádro města Mikulov. Ve městě převažuje zástavba rodinných domů, a to především v okolí centra a směrem na sever od něj. Na jihu a nejsevernějším cípu Mikulova převažují bytové domy. Nejnovější trendy v aktuální výstavbě nebo nedávno dokončené stavbě jsou řadové domky, kterými dle plánu do budoucna bude osídlen nynější extravilán města na severovýchodě území. V majetku města je celkem 127 budov, z toho 67 bytových domů, ve kterých je lokalizováno 371 bytů. 81 budov je evidováno číslem popisným a jedna budova číslem evidenčním. Bez popisného či evidenčního čísla je 45 budov.

4.1 Domovní fond

Podle posledního SLDB 2011 se na území města Mikulov nacházelo 1 345 obydlených domů. Ve městě převažují rodinné domy, které se na celkovém počtu trvale obydlených domů podílejí 88,2 %, zbývající podíl pak připadá na bytové domy, které jsou charakteristické pro městskou zástavbu. Relativně nižší podíl bytových domů je dán přirozeným vývojem města a jeho velikostí, tzn., že zde nedošlo k masivní výstavbě panelových sídlišť. Vyšší stupeň obydlenosti je způsoben stále se zvyšující atraktivitou území z pohledu trvalého žití.

Od roku 1869, kdy se v rámci sčítání evidují také domy a byty, došlo k nárůstu počtu domů na území města Mikulov o 52,9 %. Zatímco v roce 1869 bylo na území města evidováno 909 domů, v roce 2011 to již bylo 1 345 domů. Údaj může být trochu zkreslen metodikou evidence, kdy v letech 1869 až 1950 je evidován celkový počet domů, v letech 1961 až 1980 počet domů trvale obydlených, v letech 1991 a 2001 celkový počet domů a při sčítání v roce 2011 počet trvale obydlených domů. Rostoucí tendenci zástavby dokládá i následující obrázek.

Obrázek 16: Počet domů ve městě Mikulov v období 1869–2011

Zdroj: <http://www.czso.cz/sldb/sldb10.nsf/obydomy?openform&:584649>, 2013

Ve městě převládá domovní výstavba z let 1869–1930, kdy výstavba rodinných domů měla vzestupnou tendenci a za toto období bylo vystavěno celkem 8 014 nových domů. Nejvíce rodinných domů v Mikulově bylo postaveno v letech 1946–1980 (36,2 %). V důsledku 2. světové války a následnému úbytku obyvatelstva města Mikulov došlo k úbytku nové výstavby rodinných domů. Mezi období let 1930–1950 poklesla výstavba o 255 domů (17,7 %). Od roku 1961 dochází k opětovnému rozvoji zástavby, která se však v roce 2001 zastavila.

4.2 Bytový fond

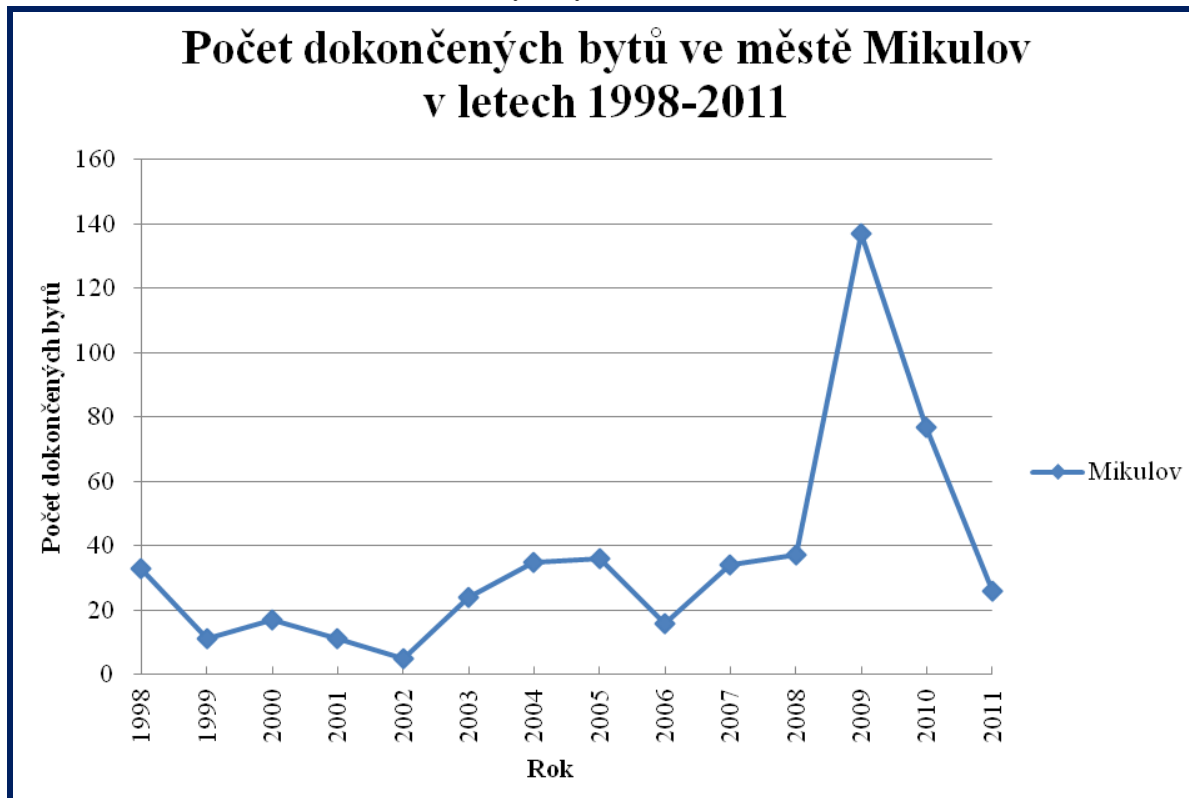
Město Mikulov vlastní 67 bytových domů, ve kterých je lokalizováno 371 bytových jednotek. V roce 1998 město vlastnilo 890 bytových jednotek, nicméně na základě přijetí Zásad prodeje bytů a bytových domů v majetku města Mikulov v roce 1997 došlo k rozprodeji bytů do osobního vlastnictví. V důsledku revize Zásad v letech 2000, 2006, 2007 a 2011 byly odprodány další městské byty.

V období 1998–2011 bylo na území města Mikulov nově dokončeno 499 bytových jednotek. V letech 1999–2002 dochází ke stagnaci způsobené krizí ve stavebnictví, nicméně od roku 2003 počet nových bytů stoupá. Rok 2006 znamenal jistý propad, kdy bylo v Mikulově dokončeno pouze 16 bytů, poté již opět dochází k růstu. Maxima v bytové výstavbě bylo dosaženo v roce 2009 (137 nových bytů).

Na území města se nachází významná lokalita bytové zástavby – lokalita vymezená ulicemi Nádražní, Hraničářů a 28. října. V roce 2001 v době sčítání bylo na území města 2 704 bytů, z celkového počtu bytů bylo 98,9 % bytů trvale obydleno. Většina obydlených bytů se nachází v bytových domech (58,4 %), zbylých 41,6 % bytů se pak nachází v rodinných

domech. V roce 2001 bylo ve městě osmdesát jedna neobydlených bytů. Jednou z nejčastějších příčin neobydlenosti bytů je důvod, že dané byty slouží k přechodnému bydlení (40,7 %), či probíhala rekonstrukce bytu (6,2 %). Na území města Mikulov se nachází pouze 27,9 % panelových domů, zbylých 72,1 % tvoří cihlové, případně z tvárnice.

Obrázek 17: Počet dokončených bytů ve městě Mikulov v letech 1998–2011

Zdroj: http://notes.cz/so.cz/xb/redakce.nsf/i/bytova_vystavba_v_obcich_jihomoravskeho_kraje, 2013

Pozn. Stav vždy k 31. 12.

Z pohledu právního vztahu uživatele je nejčastější umístění bytu přímo ve vlastním domě (35,1 % bytů). Druhou nejčastější formou užívání bytu je byt nájemní (32,6 %), dále je to členství v bytovém družstvu (20,1 %).

Ve městě převládají středně velké byty. Ty nejčastěji obsahují dvě obytné místnosti (35 %), druhou nejčastější variantou jsou pak tři obytné místnosti (34,8 %). Velikost bytů přímo souvisí s typem domu.

Připojení bytů k technické infrastruktuře města je v případě rodinných domů a bytových domů značně odlišná. Napojení na síť je u všech typů infrastruktury vyšší v případě bytových domů ve srovnání s rodinnými domy.

Pro novou bytovou výstavbu je určena lokalita Pod Novou. V roce 2008 byl zpracován regulační plán „Mikulov, Pod Novou“, který řeší charakter zástavby v této lokalitě. Detailnější informace jsou k dispozici na: http://www.mikulov.cz/digitalAssets/183658_TEXT_-_RP_POD_NOVOU.pdf.

5. Podnikatelské prostředí

Současná ekonomická struktura města Mikulov je obrazem staršího i nedávného vývoje města. Zejména historický vývoj dosud profiluje ekonomiku města jako výrazné regionální centrum kultury, veřejné správy a školství. Širší vazby města jsou orientovány na centrum okresu – město Břeclav, případně z pohledu administrativního na krajské centrum – město Brno.

I přes rozvoj průmyslu v období po 2. světové válce zůstala ekonomická struktura Mikulova pestrá, pokud jde o výrobní i nevýrobní obory, a vyvážená, pokud jde o podíly priméru (zemědělství), sekundéru (průmysl a stavebnictví). Výrazným odlišením je podíl terciéru (doprava, spoje, obchod, komerční a veřejné služby). Město bylo ušetřeno výraznějších průmyslových zásahů, a tím pádem si uchovalo své jedinečné *génies loci* historického a kulturního města.

Ve městě Mikulov bylo k 31. 12. 2011 registrováno na 1 847 podnikatelských subjektů a jejich počet má mírně rostoucí tendenci. Oproti roku 2010 došlo ke zvýšení podnikatelských subjektů o 52 nových subjektů. Z celého břeclavského okresu připadá na území města Mikulov 7,5 % zaregistrovaných ekonomických subjektů.

Tabulka 16: Počet podnikatelských subjektů ve města Mikulov, okrese Břeclav a Jihomoravském kraji v letech 2006–2011

Území/rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Město Mikulov	1 732	1 783	1 813	1 792	1 795	1 847
Okres Břeclav	26 752	25 282	25 918	23 830	24 317	24 797
Jihomoravský kraj	263 071	269 366	276 783	275 189	283 202	291 162

Zdroj: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/cr_vybranych_ukazatelu_breclav, 2013

Pozn. Stav vždy k 31. 12.

5.1 Struktura podle právní formy

V Mikulově tvoří největší část podnikatelských subjektů podnikatelé - fyzické osoby. Na konci roku 2011 jich bylo souhrnně registrováno 1 432, což odpovídá podílu přibližně 77,5 % všech registrovaných podnikatelských subjektů na území města. Ke druhé nejčetnější právní formě patřily právnické osoby (22,5 %). Z právnických subjektů nejčastější formu tvoří obchodní společnosti (50,4 %).

Tabulka 17: Podnikatelské subjekty ve městě Mikulov a ORP Mikulov v roce 2011 podle právní formy

Název obce	Ekonomické subjekty celkem	právnické osoby celkem	z toho obchodní společnosti	v tom		
				fyzické osoby celkem	živnostníci	z toho zemědělství podnikatelé
Mikulov	1 847	415	209	1 432	1 296	43
ORP Mikulov	4 428	791	4	3 637	177	258

Zdroj: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/pocet_podnikatelskych_subjektu_v_obcich_jihomoravskeho_kraje, 2013

Pozn. Stav k 31. 12.

Ve srovnání se správním obvodem ORP Mikulov je přímo ve městě Mikulov soustředěno pouze 41,7 % všech ekonomických činností, což je dáno významem města Mikulov jako správního střediska a spádového centra regionu.

5.2 Struktura podle CZ-NACE

Od roku 2008 je v ČR vykazována klasifikace ekonomických činností formou CZ-NACE. NACE je akronym pro statistickou klasifikaci ekonomických činností, kterou používá Evropská unie (resp. Evropská společenství) od roku 1970. NACE vytváří rámec pro statistická data o činnostech v mnoha ekonomických oblastech (např. ve výrobě, zaměstnanosti, národních účtech).

Z celkového počtu 1 847 ekonomicky aktivních podnikatelských subjektů, které byly evidovány ve městě Mikulov k 31. 12. 2011, se jich nejvíce zabývá poskytováním služeb spojených s obchodní činností – velkoobchod, maloobchod a opravy (celkem 22,31 %). Druhou nejčastější oblastí byl průmysl, kterému se věnovalo 13,75 % podnikatelských subjektů a ubytování, stravování a pohostinství s 9,64 %. Mezi další činnosti, které jsou významněji zastoupeny v městě Mikulov, patří stavebnictví (9,53 %) a profesní, vědecké a technické činnosti (9,47 %). Významné procento ekonomických subjektů se věnuje také zemědělství (5,63 %) a činnosti v oblasti nemovitostí (4,71 %). Mikulov je středisko správního obvodu ORP, což dokládá 0,11 % subjektů činných ve veřejné správě.

Tabulka 18: Podnikatelské subjekty ve městě Mikulov v roce 2011 podle převažující činnosti

Odvětví ekonomické činnosti	2011	
Zemědělství	104	5,63
Průmysl celkem	254	13,75
Stavebnictví	176	9,53
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	412	22,31
Doprava a skladování	66	3,57
Ubytování, stravování a pohostinství	178	9,64
Informační a komunikační činnosti	23	1,25
Peněžnictví a pojišťovnictví	42	2,27
Činnosti v oblasti nemovitostí	87	4,71
Profesní, vědecké a technické činnosti	175	9,47
Administrativní a podpůrné činnosti	15	0,81
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	0,11
Vzdělávání	25	1,35
Zdravotní a sociální péče	37	2,00
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	36	1,95
Ostatní činnosti	171	9,26
Nezjištěno	44	2,38

Zdroj: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=584649&cislatab=MOS+ZV01, 2013

Pozn. Stav vždy k 31. 12.

5.3 Povolení k podnikání

Obecní živnostenský úřad jako samostatné oddělení je součástí struktury MěÚ Mikulov, odboru rozvoje a živnostenského podnikání. Oddělení eviduje na území ORP Mikulov od roku 2004 kontinuálně rostoucí počet podnikatelských subjektů. Rostoucí trend se projevuje v celém sledovaném období u fyzických osob a téměř v celém sledovaném období i u právnických osob. Po periodách hlubších poklesů v kategorii zemědělských živnostníků nastal v posledních letech růst i zde. Přehled vývoje počtu živnostníků od roku 2000, zobrazuje následující tabulka.

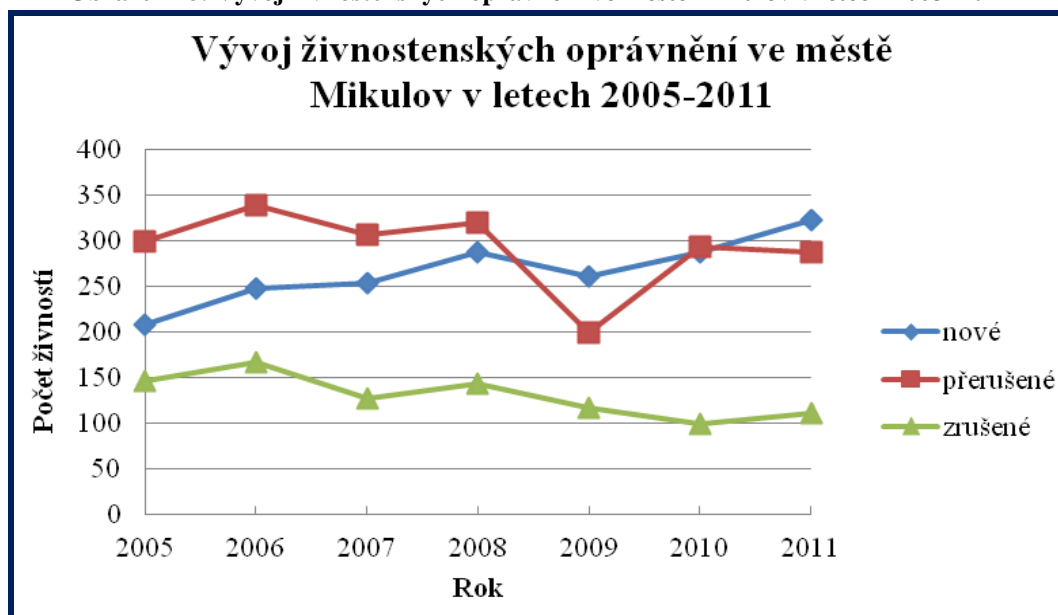
Tabulka 19: Vývoj nových živností ve městě Mikulov v letech 2000 – 2011

Živnost	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
FO	215	181	166	163	207	157	204	216	250	232	251	287
PO	39	27	33	37	48	51	44	38	38	29	37	36
Celkem	254	208	199	200	255	208	248	254	288	261	288	323

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2013.

Při sledování vývoje vydávání nových živností jsou patrné z tabulky značné výkyvy. Za celé sledované období bylo vydáno celkem 2 986 nových živností. Největší propady v počtu nových živností byly zaznamenány v letech 2002, 2005 a 2009. V případě roku 2005 dokonce o 47 oproti roku 2004. Největší počet byl vydán v roce 2011 (323 nových živností).

Obrázek 18: Vývoj živnostenských oprávnění ve městě Mikulov v letech 2005–2011

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2013.

Teprve v roce 2010 došlo k vyrovnání počtu nových a přerušených živností. Nejmenší počet přerušených živností byl zaznamenán v roce 2009, kdy celou českou ekonomiku zasáhla ekonomická krize. Zajímavým trendem je, že počet zrušených živností od roku 2008 stále klesá. Počet nových oprávnění směřuje především do rukou fyzických osob, které získaly za posledních sedm let v průměru téměř dvakrát více oprávnění než osoby právnické. Celkové

propady platných oprávnění jsou tak taženy především počtem přerušených živnostenských oprávnění zejména v posledních třech letech.

Tabulka 20: Nová živnostenská oprávnění v letech 2000–2011 dle druhu oprávnění

Živnost	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
konces.	13	5	11	14	21	4	12	9	9	11	11	6
FO	12	5	9	11	18	0	4	6	7	10	6	4
PO	1	0	2	3	3	4	8	3	2	1	5	2
vázaná	18	25	14	21	22	7	20	20	17	14	19	59
FO	10	20	14	13	16	5	15	14	14	10	16	52
PO	8	5	0	8	6	2	5	6	3	4	3	7
volná	147	127	119	110	143	148	162	142	170	148	169	171
FO	125	110	99	91	112	113	139	124	143	131	148	154
PO	22	17	20	19	31	35	23	18	27	17	21	17
řemeslná	76	51	55	55	69	49	54	83	92	88	89	87
FO	68	46	44	48	61	39	46	72	86	81	81	77
PO	8	5	11	7	8	10	8	11	6	7	8	10

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2013.

V případě rozdělení živností na koncesní, vázané, volné a řemeslné, jsou v průměru (za posledních 12 let) nejvíce zastoupeny nově vydané oprávnění živnostmi volnými. Volné živnosti jsou drženy z více jak 77 % fyzickými osobami. Největší počet byl v letech 2000 (148) a 2011 (154). V případě vázaných, řemeslných a koncesovaných oprávnění jsou 2/3 ve vlastnictví fyzických osob.

5.4 Největší zaměstnavatelé ve městě

Následující přehled uvádí základní strukturu firem ve městě Mikulov:

- ⇒ BOTTLING PRINTING, s.r.o.
- ⇒ BOHEMIA SEKT, s. r.o.
- ⇒ EMERSON CLIMATE TECHNOLOGIES, s.r.o.
- ⇒ EMIPO, spol. s r.o.
- ⇒ FRIGOPRIMA spol. s r.o.
- ⇒ Gebauer a Griller Kabeltechnik, s.r.o.
- ⇒ Hotel Zámeček Mikulov, s.r.o.
- ⇒ JEDNOTA, s.d.
- ⇒ Lahůdky V+V, spol. s r.o.
- ⇒ MBQ-MIKULOV, a.s.
- ⇒ MBZ M s.r.o.
- ⇒ MF ENERGY , s. r.o.
- ⇒ Mikros vín, spol. s r.o.
- ⇒ MORAVOSEED spol. s r.o.
- ⇒ Nichias Czech s.r.o.
- ⇒ PEMAG spol. s r.o.
- ⇒ Primasil, s.r.o.
- ⇒ Robert Bosch odbytová s.r.o.
- ⇒ Strojírna Pálava, a.s.
- ⇒ TANZBERG MIKULOV a.s.
- ⇒ TEDOS Mikulov s.r.o.
- ⇒ Vinařství Galant, Hotel Galant****
- ⇒ Vinařství Volařík
- ⇒ Víno Marcinčák, a.s.
- ⇒ Vojtěch Vymyslický, spol. s r.o.

6. Trh práce

6.1 Aktuální trendy na trhu práce

Počátkem devadesátých let nastaly v národním hospodářství ČR zásadní a hluboké ekonomicko-sociální změny. Jejich nedílnou součástí se stalo uvolňování pracovní síly a postupný nárůst nezaměstnanosti. Restrukturalizací těžkého průmyslu a následně i dalších odvětví ekonomiky byly uvolněny velké počty zaměstnanců. Projevilo se to regionálními rozdíly v míře nezaměstnanosti. Jihomoravský kraj patří mezi kraje s největší nezaměstnaností.

Významná část uvolněných pracovních sil přešla do sféry obchodu, řemesel, služeb a cestovního ruchu. Umožnila to první vlna privatizace a nový živnostenský zákon, který uvolnil pro právnické a fyzické osoby přístup do podnikání a rychlý růst jejich počtu. Do věku ekonomické aktivity postupně vstupovaly silné ročníky narozené v sedmdesátých letech. Jejich vstup na trh práce byl rozložen na více let změnami ve školství, zejména kvantitativním růstem počtu nových škol a studijních oborů. Z důvodu přechodu žáků do devátých tříd na základních školách ve školním roce 1996/97 nastal i dvouletý posun u absolventů škol u tříletých oborů (výučních) v roce 1999 a čtyřletých (studijních) v roce 2000. Ve druhé polovině devadesátých let a po roce 2000 přibývalo bankrotujících firem a subjektů s druhotnou platební neschopností. Vývoj se odrazil v roce 2003 dosud historicky nejvyšší nezaměstnaností v České republice.

Tabulka 21: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo ve městě Mikulov v porovnání s vyššími územními celky a ČR v období 2002–2011 (v tis. osob)

Územní celek/rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Město Mikulov	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Okres Břeclav	80,6	80,9	81,1	81,2	81,4	81,6	81,7	81,5	81,1	81,0
Jihomoravský kraj	551	553,6	555,4	559,1	560,3	562,6	561,7	568,6	576,2	572,6
Česká republika	5 139,1	5 132,3	5 132,5	5 174,2	5 199,4	5 198,3	5 232,3	5 286,5	5 268,9	5 223,0

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>, 2013

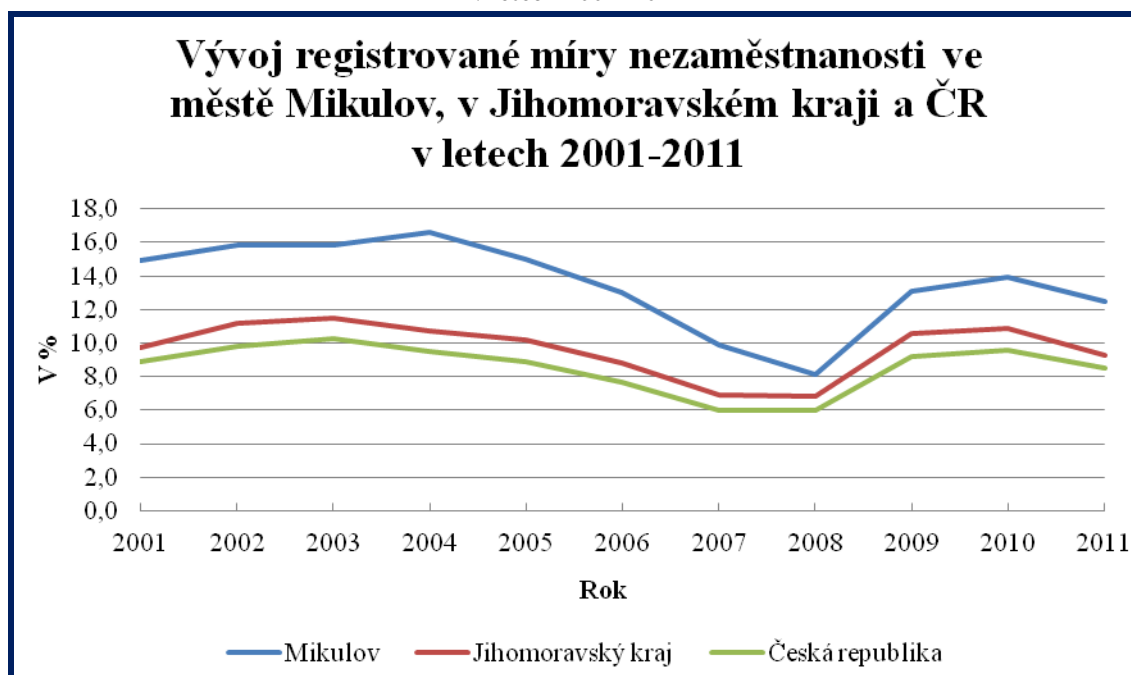
Počet ekonomicky aktivních obyvatel ve městě Mikulov dlouhodobě stagnuje. Vykazované hodnoty v letech 2002–2011 ukazují, že dochází k pravidelným cyklickým změnám na trhu práce.

6.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost patří k jednomu z klíčových faktorů prezentující ekonomickou úroveň regionu. V ČR je nezaměstnanost evidována dvojím způsobem. Obecná míra nezaměstnanosti, což je podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle (v procentech), kde číselník i jmenovatel jsou ukazatele konstruované podle mezinárodních definic a doporučení aplikovaných ve výběrovém šetření pracovních sil, je sledován Českým statistickým úřadem. Tento ukazatel je konstruován podle metodiky Eurostatu vypracované na základě doporučení Mezinárodní organizace práce.

Druhou možností sledování ukazatelů nezaměstnanosti poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí prostřednictvím úřadů práce. Jedná se o registrovanou míru nezaměstnanosti, tedy podíl, kde v čitateli je počet dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání a ve jmenovateli součet zaměstnaných z výběrového šetření pracovních sil, počtu pracujících cizinců podle evidence MPSV a MPO a počtu dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání. Údaje o počtu zaměstnaných jsou počítány jako klouzavé průměry za posledních 12 měsíců. Mimo jiné jsou sledovány také údaje o specifické míře nezaměstnanosti (podíl počtu určité skupiny nezaměstnaných na shodně vymezené pracovní síle v procentech, např. určitá věková skupina, stupeň vzdělání apod.) nebo míra dlouhodobé nezaměstnanosti (podíl počtu nezaměstnaných jeden rok a déle na celkové pracovní síle, kde v čitateli je počet nezaměstnaných jeden rok a déle a ve jmenovateli je celkový počet osob s jediným nebo hlavním zaměstnáním plus celkový počet nezaměstnaných). Registrovaná míra nezaměstnanosti má větší vypovídací schopnost o vývoji na trhu práce, tudíž je použita i v následujícím textu.

Obrázek 19: Vývoj registrované míry nezaměstnanosti města Mikulov, Jihomoravského kraje a ČR v letech 2001–2011

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>, 2013

V první polovině devadesátých let se situace na trhu práce v Mikulově jevila relativně pozitivně; míra nezaměstnanosti se pohybovala kolem 4,5 %, což byla hodnota jen málo odlišná od průměru České republiky (3,2 %). Od roku 2001 však dochází na trhu práce ke zvýšení počtu uchazečů o zaměstnání. Míra nezaměstnanosti v Mikulově vykazuje v letech 2001–2011 značné výkyvy. Zatímco od roku 2001 do roku 2004 dochází ke zvyšování nezaměstnanosti (o 1,7 p. b.), od roku 2005 se nezaměstnanost snižuje až do roku 2008. Za snížením nezaměstnanosti o 8,5 p. b. stojí změna metodiky vykazování, ale také vstup ČR do EU a otevření společného trhu. Mikulovu výrazně pomohla blízkost státní hranice s Rakouskem a možnost nového uplatnění na trhu práce v Rakousku. Od roku 2008 dochází k nárůstu nezaměstnanosti, který se v roce 2010 zastavil. Rok 2011 znamená již snížení

nezaměstnanosti o 1,4 p. b. V porovnání s Jihomoravským krajem vykazuje město Mikulov dlouhodobě vyšší hodnoty než krajský průměr. Nejnižší odchylka byla v roce 2008 (2,1 p. b.) a nejvyšší v roce 2004 (5,9 p. b.). Trendy v nezaměstnanosti kopírují dlouhodobé trendy na trhu práce jak v Jihomoravském kraji, tak i v ČR. Jihomoravský kraj vykazuje dlouhodobě vyšší hodnoty míry nezaměstnanosti než je celorepublikový průměr. Mezi léty 2001–2003 došlo k nárůstu míry o 2 p. b. v Jihomoravském kraji, čímž došlo také k výraznému nárůstu počtu nezaměstnaných. Přímé zahraniční investice (v souhrnné výši 402 068 mil. Kč za léta 2001–2003), které směřovaly hlavně do okresů Brno-město a Brno-venkov, přinesly pokles nezaměstnanosti mezi léty 2004–2008 o 5,5 p. b. až na hodnotu 5,4 % k 31. prosinci 2008. Následná ekonomická krize a recese přinesly zvýšení míry mezi léty 2008–2010 na hodnotu 10,2 % v Jihomoravském kraji a 9,0 % v ČR.

6.3 Volná pracovní místa

Na kontaktních pracovištích Úřadů práce ČR v Jihomoravském kraji bylo registrováno v roce 2011 celkem 2 775 volných pracovních míst, z toho zhruba čtvrtina (28 %) je koncentrována do krajského města Brna. Na celkovém počtu pracovních míst v ČR se kraj nyní podílí 7,8 %. Na jedno volné místo připadlo v Jihomoravském kraji v prosinci 2011 v průměru 22,6 nezaměstnaných, což je hodnota výrazně převyšující celorepublikový průměr (14,2 % uchazečů na 1 vytvořené pracovní místo). Z územního hlediska lze sledovat výrazné rozdíly v meziokresním srovnání. Zatímco okres Brno-město a Brno-venkov dosahují tradičně nízkých hodnot, naopak vysokou nezaměstnanost vykazují okresy Hodonín, Břeclav a Znojmo. Všechny tři okresy jsou příhraniční okresy, kde vliv přímých investic je velice slabý. Velmi vysokých hodnot je dlouhodobě dosahováno v okresech Hodonín (k 31. prosinci 2011 přes 40 uchazečů na jedno místo) a Břeclav (36 uchazečů), naopak v okrese Brno venkov je to pouze necelých 10 uchazečů. Z jednotlivých okresů Jihomoravského kraje jsou dlouhodobě nezaměstnaností nejvíce postiženy okresy Hodonín (14,5 %) a Znojmo (14,1 %), naopak nejnižší nezaměstnanost je v okrese Brno-venkov (7,6 %).

Tabulka 22: Struktura nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v roce 2011

Území	Počet nezaměstnaných			Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 pracovní místo
	celkem	v tom			
		muži	ženy		
Blansko	4 965	2 492	2 473	197	25,2
Brno-město	18 590	9 158	9 432	727	25,6
Brno-venkov	7 998	3 944	4 054	825	9,7
Břeclav	6 892	3 783	3 109	190	36,3
Hodonín	11 874	6 633	5 241	288	41,2
Vyškov	4 225	4 225	1 996	170	24,9
Znojmo	8 178	4 179	3 999	378	21,6
Jihomoravský kraj	62 722	32 418	30 304	2 775	22,6
Česká republika	508 451	258 150	250 301	35 784	14,2

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>, 2012

Pozn. Údaje k 31. 12.

Při detailnějším sledování vývoje uchazečů o zaměstnání ve městě Mikulov dochází od roku 2004 k poklesu registrovaných uchazečů, až na hodnotu 509 na konci roku 2011. Za poklesem

stála zlepšující se ekonomická situace na trhu práce a zahraniční investice, které směřovaly do okolí města Mikulov. Nejnižší počet uchazečů o zaměstnání byl v roce 2008, kdy po vstupu ČR do Schengenského prostoru EU v prosinci 2007 došlo k otevření hranic. Tím pádem došlo k novým pracovním možnostem uplatnění uchazečů i mimo území ČR.

Tabulka 23: Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa ve městě Mikulov v letech 2001–2011

Mikulov/rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Dosažitelní uchazeči celkem	635	673	645	679	613	529	402	331	534	565	509
Volná pracovní místa	54	42	38	26	16	60	59	26	13	13	18

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>, 2013

Počet volných pracovních míst se v Mikulově snížil o 34 %, ukazatel „počet uchazečů připadajících na jedno volné pracovní místo“ tak dosáhl za sledované jedenáctiletí minimální hodnoty (18). Počet volných pracovních míst vykazoval také značné výkyvy. Zatímco nejvíce volných míst bylo v roce 2006 (60), v roce 2009 a 2010 bylo pouze 13 volných pracovních míst. Důvodem nízkého počtu může být probíhající ekonomická recese, která zasáhla i Jihomoravský kraj a ČR v letech 2009 a 2010. Nejnižší hodnoty volných pracovních míst vykazují v roce 2010 také všechny vyšší územní celky (okres, kraj i ČR).

Tabulka 24: Volná pracovní místa ve městě Mikulov ve srovnání s vyššími územně-správními celky v letech 2001–2011

rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Město Mikulov	54	42	38	26	16	60	59	26	13	13	18
ORP Mikulov	61	44	46	57	40	97	154	65	47	16	33
Okres Břeclav	275	166	234	313	331	553	770	458	227	131	190
Jihomoravský kraj	3 720	2 905	3 128	3 448	5 834	7 990	13 725	8 253	3 040	2 955	2 775
Česká republika	52 084	40 651	40 188	51 203	52 164	93 425	141 066	91 189	30 927	30 803	35 784

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>, 2013

7. Občanská vybavenost

7.1 Školství a školská infrastruktura

Město Mikulov patří mezi spádová centra dojížděky do škol. Na území města se nacházejí jak školy, tak i další školská zařízení, která poptávku po vzdělávání vhodně doplňují. V říjnu 2011 vznikl na úrovni města Mikulov dokument - Strategie rozvoje školství a volnočasových aktivit města Mikulov pro děti a mládež do 26 let, jež byl financován v rámci aktivit projektu „Zefektivnění činnosti Městského úřadu Mikulov“ (r. č. CZ.1.04/4.1.01/53.00035). V první kapitole dokument obsahuje podrobnou analytickou část v oblasti školství města Mikulov, s následnou analýzou SWOT. Tudíž následující kapitola poskytuje pouze základní informace o školské soustavě. Podrobnější „aktuální“ analýza je dostupná na MěÚ Mikulov, odboru Sekretariát tajemníka.

Vzdělávání v Mikulově lze charakterizovat jako třístupňové. Najdeme zde mateřské školy, základní školy i odborné střední školy. Školskou soustavu města Mikulov tvoří dvě mateřské školy, tři základní školy, jedna střední škola (včetně odborného učiliště) a jedna základní umělecká škola. U prvních dvou stupňů jsou školy zřizovány městem Mikulov, v případě 1 základní školy (praktické a speciální), střední školy a základní umělecké školy je zřizovatelem Jihomoravský kraj.

7.1.1 Mateřské školy

V současné době jsou na území města Mikulov dvě mateřské školy, jejichž zřizovatelem je město Mikulov. Školy mají právní formu příspěvkové organizace.

Mateřská škola, Habánská 82 v současné době realizuje výchovně vzdělávací práci ve dvou objektech a to na ul. Habánská 82 a čtvrtým rokem (dočasně) na odloučeném pracovišti v ZŠ Valtická 3. Kapacita odloučeného pracoviště je 20 dětí, v budově na ul. Habánská 82 je 75 dětí ve třech třídách. Škola má vypracován Školní vzdělávací program s názvem "Svět, do kterého patřím..." Kapacita mateřské školy je plně vytižena, jak ukazuje následující tabulka.

Tabulka 25: Kapacita a počet žáků v MŠ Habánská v letech 2002–2012

Mateřská škola/školní rok	2002–2003		2003–2004		2004–2005		2005–2006		2006–2007	
	kapacita	žáci	kapacita	žáci	kapacita	žáci	kapacita	žáci	kapacita	žáci
MŠ Habánská	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
Mateřská škola/školní rok	2007–2008		2008–2009		2009–2010		2010–2011		2011–2012	
	kapacita	žáci	kapacita	žáci	kapacita	žáci	kapacita	žáci	kapacita	žáci
MŠ Habánská	75	75	90	90	90	90	90	90	90	90

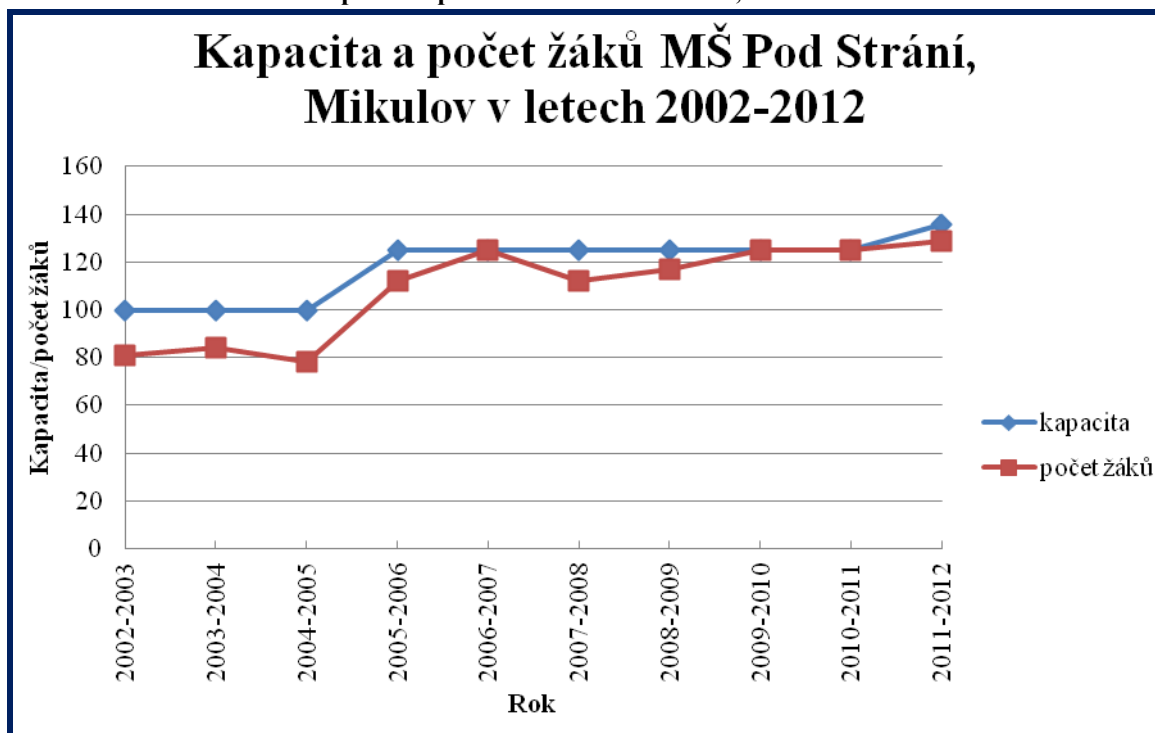
Zdroj: MěÚ Mikulov, 2012

Pozn. Údaje vždy k 30. 9.

V mateřské škole Pod Strání 6 je celkem 5 tříd. Celková kapacita je 136 dětí. Škola má vypracován školní vzdělávací program, jehož hlavním mottem je „VE SLUNÍČKU KAŽDÝ RÁD, UČÍ SE SVĚT POZNÁVAT“. Až do roku 2006 byla celková kapacita školy dostatečná. Od roku 2006 dochází ke zvyšování zájmu ze strany rodičů. V letech 2009–2011

byla dosažena maximální kapacita. Ve školním roce 2011–2012 byla kapacita navýšena ze 125 žáků na 136 žáků. Od února 2013 byla navýšena kapacita o 25 dětí na odloučeném pracovišti, které bylo vybudováno v prostorách Základní školy Mikulov, Hraničářů 617 E. V současné době je zájem ze strany mikulovských rodičů o umístění dítěte do MŠ plně pokryt.

Obrázek 20: Kapacita a počet žáků MŠ Pod Strání, Mikulov v letech 2002–2012

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2012

Pozn. Údaje vždy k 30. 9.

7.1.2 Základní školy

Základní škola poskytuje základní vzdělání a připravuje žáky pro další studium. V současné době jsou na území města Mikulova dvě základní školy, jejichž zřizovatelem je město Mikulov. Školy mají právní formu příspěvkové organizace.

Základní škola Mikulov, Hraničářů 617 E má celkem 18 kmenových tříd, 11 odborných učeben. Celková kapacita školy je 520 žáků. Pro školní družinu jsou k dispozici 3 samostatné místnosti. K výuce tělesné výchovy jsou k dispozici 2 tělocvičny a venkovní sportovní areál. Od roku 2002 dochází ke stálému poklesu zájmu o vzdělávání na této škole. Ve srovnání s rokem 2002 poklesl současný stav o 146 žáků.

Obrázek 21: Počet žáků ZŠ Hraničářů 617 E, Mikulov v letech 2002–2012

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2012

Pozn. Údaje vždy k 30. 9.

Základní škola Mikulov, Valtická 3 byla k 1. 1. 2004 sloučena se Základní školou Pavlovská 52 a budova na Pavlovské je odloučeným pracovištěm školy pro děti 1–5 ročníku. Celková kapacita školy je 600 žáků. V budově ZŠ na ul. Pavlovská 52 je celkem 6 kmenových učeben a samostatný prostor využitý jako školní družina. Pro výuku tělesné výchovy má škola k dispozici tělocvičnu a venkovní sportovní areál. V budově na ul. Valtická 3 je celkem 11 kmenových tříd, 3 odborné učebny a jedna učebna v současné době využívána jako odloučené pracoviště MŠ Mikulov, Habánská 82. Pro výuku tělesné výchovy má škola k dispozici tělocvičnu a venkovní sportovní areál.

Tabulka 26: Počet žáků v ZŠ Valtická, včetně odloučeného pracoviště Pavlovská v letech 2002–2012

Škola/Rok	2002 - 2003	2003 - 2004	2004 - 2005	2005 - 2006	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012
ZŠ Pavlovská	132	129	126	111	107	116	112	114	110	142
ZŠ Valtická	250	241	234	238	225	218	228	235	238	258

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2012

Pozn. Údaje vždy k 30. 9.

7.1.3 Ostatní vzdělávací instituce

Na území města Mikulov se nacházejí i školy, které nezřizuje město Mikulov. V současné době jsou na území města Mikulova jedna základní škola a jedna střední škola, základní umělecká škola a Dům dětí a mládeže, jejichž zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Školy mají právní formu příspěvkové organizace. DDM Mikulov, Komenského 7 se orientuje na zájmové

kroužky, kurzy, akce jednodenní a vícedenní, besedy, přednášky, tábory, akce rodičů a dětí, pořádání soutěží, přehlídek. Činnost nabízí také pro předškolní děti (Klub maminek a kroužek Pilné včelíčky). Ve školním roce 2012–2013 bylo nabízeno 23 různých kroužků. Více informací na <http://www.ddmmikulov.cz/uvod/uvod.html>.

Tabulka 27: Ostatní vzdělávací instituce ve městě Mikulov

Název školy	Lokalizace	Zřizovatel
Gymnázium, Střední odborná škola a střední odborné učiliště Mikulov	Komenského 7, 692 01 Mikulov	Jihomoravský kraj
Základní škola Mikulov	Školní 1, 692 01 Mikulov	Jihomoravský kraj
Základní umělecká škola Mikulov	Náměstí 28, 692 01 Mikulov	Jihomoravský kraj

Zdroj: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/urady-a-institute/skoly/>, 2013

Vzdělávací aktivity na území města Mikulov poskytují také organizace, které se soustřeďují na výchovně-preventivní aktivity trávení volného času. Jedná se především o Centrum ekologické výchovy Pálava, se sídlem Náměstí 32 a Občanské sdružení 7 DNÍ, jehož posláním je organizovat a podporovat volnočasové aktivity dětí, mládeže i dospělých.

7.2 Zdravotní zařízení a péče

Spektrum zdravotních služeb odpovídá velikosti a významu města Mikulov. Nemocnice s lůžkovým provozem, stejně tak specializovaná lékařská pracoviště se nacházejí v okresní Břeclavi, Valticích, či krajském městě Brně.

Největší místní i regionální význam ve městě má organizace **Dům zdraví Mikulov s.r.o.** Tato organizace poskytuje ambulantní péči v oblasti infekčních nemocí, diabetologie, neurologie, ortopedie, praktického lékařství, klinické biochemie a radiodiagnostiky. Sídlí na ulici Svobody 2 a jedná se o třípodlažní budovu, ve které se nacházejí samostatné ordinace ambulantních praktických lékařů, případně další specializovaná pracoviště, či obchody zaměřující se na zdravotnickou péči a pomůcky. V budově se nachází oční, chirurgická, zubní a neurologická ambulance, dále ORL, psychiatrie, RTG, ultrazvuk, urologie, gynekologie, kožní, ortopedie, diabetologie, hepatální poradna, laboratoř, optika, lékárna a pobočka Všeobecné zdravotní pojišťovny. Více na webové adrese <http://www.dum-zdravi.com/>.

Nemocniční péči poskytuje státní zařízení – Nemocnice Břeclav, p.o.. Nemocnice Břeclav je všeobecnou nemocnicí tzv. okresního typu, s rozsáhlou lůžkovou i ambulantní službou, poskytující diagnostickou, léčebnou a ošetrovatelskou péči pro spádovou oblast až 130 tisíc obyvatel (<http://www.nembv.cz/>).

Další zdravotnické zařízení se nachází ve Valticích (Nemocnice Valtice s.r.o., Klášterní 4, 691 42 Valtice – <http://www.nemvaltice.cz/default.aspx>). Zde se nachází léčebna dlouhodobě nemocných, nadstandardní oddělení a sociální lůžka. Také jsou zde ambulance chirurgická, interní, gynekologická, praktického lékaře, ORL a rehabilitace.

Mimo ambulanci péči se ve městě nacházejí tři lékárny:

- ⇒ Lékárna Camellia, Piaristů 26, 692 01 Mikulov
- ⇒ Lékárna U Iva, Husova 48, 692 01 Mikulov
- ⇒ Lékárna Dům zdraví Mikulov, Svobody 2, 692 01 Mikulov.

7.3 Sociální zařízení a péče

Problematika sociálních zařízení a péče zaznamenala v Mikulově v posledních letech značný rozvoj. V první řadě byly rozšířeny poskytované služby ze strany samotného města a dále také z řad mnoha neziskových organizací se sociálním a sociálně - zdravotním zaměřením. Sociální služby pomáhají člověku řešit vzniklou nepříznivou sociální situaci. Protože jsou příčiny této situace různé, existuje celá škála druhů sociálních služeb. Služby sociální péče se poskytují podle Zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů a prováděcí Vyhlášky č. 505/2006. Hlavním posláním zákona o sociálních službách je ochrana práv a oprávněných zájmů lidí, kteří jsou v jejich prosazování oslabeni z důvodu zdravotního postižení, věku či nepříznivé životní situace. Zákon reaguje na běžné podmínky života v naší společnosti a garantuje pomoc a podporu potřebným ve formě, která zaručuje zachování lidské důstojnosti, ctí individuální lidské potřeby a současně posiluje schopnost sociálního začleňování každého jednotlivce do společnosti, pokud je to možné, v jeho přirozeném sociálním prostředí.

V roce 2006 město Mikulov přijalo principy komunitního plánování. Pro léta 2007–2009 byl vypracován první komunitní plán sociálních služeb, který se orientoval pouze na správní území města Mikulov. Při následné aktualizaci plánu v roce 2009 bylo komunitní plánování rozšířeno na celé území správního obvodu ORP. Třetí etapa komunitního plánování přišla v roce 2012, kdy proběhlo zpracování nového návrhu Komunitního plánu sociálních služeb ORP Mikulov pro období 2013–2015. Aktuální dokument je dostupný na webové adrese <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/mestsky-urad/informace-ze-socialni-oblasti/>.

Na úrovni města Mikulov jsou sociální služby poskytovány následujícím způsobem:

- ⇒ pobytové sociální služby – **G-centrum** (odlehčovací služba, Domov pro seniory),
- ⇒ terénní sociální služba – **G-centrum** (pečovatelská služba), **IQ Roma servis** (návštěva domácností), **Biliculum** (*Stonožka* sociálně aktivizační služba),
- ⇒ ambulanci sociální služba – **Biliculum** (denní stacionář, *Stonožka* sociálně aktivizační služba), **Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy**,
- ⇒ Dům s pečovatelskou službou (poskytuje se zde terénní pečovatelská služba).

V oblasti sociálních služeb město Mikulov zřídilo v roce 2010 příspěvkovou organizaci - **G-centrum Mikulov**. Organizace byla zřízena městem Mikulov k zajištění činností v oblasti

poskytování sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., v souladu s rozhodnutím o registraci. Dle zákona organizace nabízí sociální služby podle:

- ⇒ § 40 - Pečovatelská služba – terénní,
- ⇒ § 44 - Odlehčovací služby – pobytové,
- ⇒ § 49 - Domov pro seniory – pobytové.

Terénní pečovatelská služba poskytuje potřebné služby a péči v domácnosti klienta. Cílem je zabezpečit plnohodnotný život seniorů a osob se zdravotním postižením a pomoci jim zachovat přirozené sociální vazby a životní návyky. Je určena seniorům a zdravotně postiženým občanům od 27 let věku, kteří potřebují péči jiné fyzické osoby. Tito lidé mohou vést relativně samostatný život, ale potřebují pomoc při běžném obstarávání svých potřeb. Jedná se tedy o osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění, zdravotního postižení, tělesného postižení nebo smyslového postižení.

Terénní pečovatelská služba se poskytuje i v **Domech s pečovatelskou službou (DPS Republikánské obrany 945/13, Mikulov a DPS Pod Strání 57/7, Mikulov)**.

Terénní pečovatelské služby se poskytují v pracovní dny od 7:00 do 15:30 hod., v případě potřeby od 8:00 do 16:30 hod.

DPS Republikánské obrany se nachází v budově G-centra, kde jsou situovány byty ve 2. nadzemním podlaží. Je zde 13 bytových jednotek, z toho jsou: 4 byty dvoupokojové a 9 bytů jednopokojových. Každý byt je standardně vybaven: kuchyňskou linkou s dvouplotýnkovým vařičem, prostorem pro pračku/kohout + vývod na odpad a vestavěnými skříněmi (mimo bytu č. 13). K bytu náleží samostatný elektrický zásobník na ohřev vody. V domě je výtah s bezbariérovým přístupem. Byty jsou zcela nové, zařízení bylo zrekonstruováno a v rámci výstavby budovy G-centra v roce 2009 a uvedeno do provozu v roce 2010.

DPS Pod Strání se nachází na sídlišti, pod mateřskou školou. Je zde celkem 5 nadzemních podlaží a 29 bytových jednotek. Budova postavená v roce 2000 má bezbariérový přístup, vybavená výtahem. V 1. nadzemním podlaží se nachází 3 bytové jednotky (z toho 1 bytová jednotka pro manželský pár), společenská místnost s kuchyňkou a hygienickým zařízením, prádelna, mandlovna, místnost pro mytí a uskladnění jídlonosičů. Ve 2. nadzemním podlaží - 8 bytových jednotek, denní místnost pečovatelek a vedoucí pečovatelky, ve 3. nadzemním podlaží - 8 bytových jednotek a středisko osobní hygieny, ve 4. nadzemním podlaží - 6 bytových jednotek (z toho 2 bytové jednotky pro manželský pár) a místnost určená pro provádění pedikúry a v 5. nadzemním podlaží jsou 4 bytové jednotky, které mají společný balkon. Každá bytová jednotka se skládá z obytné místnosti, je zde vestavěna kuchyňská linka, místnosti s hygienickým zařízením. Byty mají vlastní balkon. Pro manželské páry jsou byty dvoupokojové. Každý nájemník si svůj byt vybavuje vlastním nábytkem. V domě je výtah. V domě je provozována pedikúra, která je určena nejen zde bydlícím občanům, ale i ostatním seniorům z Mikulova. Pro zlepšení tělesné kondice seniorů je možné využít i masážní lůžko a rehabilitační přístroj pro masáž páteře. Senioři z Mikulova zde mohou

rovněž využít nabízené služby masáže dolních končetin (perličková masáž). V domě pečovatelské služby je prádelna, včetně mandlu, kterou personál využívá pro potřeby seniorů.

G-centrum Mikulov provozuje pobytové sociální služby pro seniory, jejichž životní potřeby nemohou být dostatečným způsobem zabezpečeny v domácí péči. Dále centrum poskytuje podporu a pomoc seniorům, kteří nejsou schopni žít ve vlastní domácnosti ani za pomoci rodiny nebo terénní pečovatelské služby a kteří potřebují pomoc z důvodu:

- ⇒ celkové závislosti na podpoře nebo pomoci jiné osoby,
- ⇒ závažných změn zdravotního stavu,
- ⇒ vysokého věku,
- ⇒ jiný závažných důvodů.

Pobytové sociální služby jsou poskytovány prostřednictvím **Domova pro seniory**. Určen je pro seniory, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu nebo plného invalidního důchodu a nejsou schopny si sami zajistit životní potřeby (mají zásadně omezenou soběstačnost), nemohou žít bezpečně ve svém domácím prostředí a potřebují stálou přítomnost odborného personálu. Senioři v domově jsou rozděleny na dvě skupiny dle věku (mladší senioři – 65–80 let a starší senioři – nad 80 let). Areál G-centra se nachází v okrajové, klidové části města, v blízkosti budoucího městského parku, kde je možné se bezpečně pohybovat v klidné přírodě. Součástí vlastního areálu je zahrada - odpočinková zóna s altánem, lavičkami, ozeleněním a prostorem pro vlastní zahrádkářskou činnost klientů, kde je možno odpočívat, trávit volný čas, procházet se, posedět a popovídat s rodinnými příslušníky či přáteli. Přístup do zahrady je bezbariérový, dostupný přímo z budovy s použitím šikmé schodišťové plošiny. Celodenní péče je poskytována odborným personálem organizace - zdravotními sestrami v nepřetržitém, dvousměnném provozu a sociálními pracovníky v přímé obslužné péči. Celková kapacita domova je 30 lůžek. V roce 2012 proběhla rekonstrukce, kdy kapacita domova byla navýšena z 24 lůžek na 30 lůžek, jelikož byla zrušena jedna bytová jednotka. V roce 2013 se tak v domě nachází 17 pokojů ve složení 6 jednolůžkových, 9 dvojlůžkových a 2 třílůžkové pokoje. Na každém pokoji/podle počtu ubytovaných: pečovatelské lůžko s hrazdičkou, noční stolek, židle, stůl, police nad lůžko, věšáková stěna se zrcadlem, botník a vestavěná šatní skříň. K dispozici: zásuvka (konektor) k připojení televize a rádia. Možnost dovybavení pokoje soukromým mobiliářem (komoda, křeslo, vlastní elektrospotřebič) dle prostorové možnosti pokoje a vzájemné domluvy s vedením organizace. Třílůžkové pokoje jsou standardně vybaveny televizním přijímačem a lednicí. Celodenní strava je pro uživatele služeb v domově pro seniory zajišťována smluvně, dodavatelem je společnost MBZ s. r. o. Zdravotní péče v domově pro seniory je zajišťována smluvně MUDr. Blankou Studýnkovou a je poskytována pravidelně, každé úterý od 15,00 do 17,00 hod., v ordinaci organizace.

G-centrum, p. o. poskytuje také odlehčovací služby pro dospělé, seniory nebo zdravotně postižené osoby, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění, jiného zdravotního postižení, sluchového, zdravotního a zrakového postižení a potřebují pro kvalitní život podporu nebo plné zajištění svých základních potřeb, které nemohou být zajištěny rodinou, ambulantními službami nebo terénní pečovatelskou službou. Ale také pro

osoby, které jsou převážně nebo úplně závislé na pomoci jiné osoby ve všech oblastech základních životních potřeb. Služba je poskytována prostřednictvím jednoho pokoje pro tři klienty. Pokoj je vybaven pečovatelským lůžkem s hrazdou a hrazdičkou, nočním stolem, uzamykatelnou šatní skříní s nástavcem, nástěnnou poličkou, židlí, stolem, lampičkou na čtení, zástěny a věšákovou stěnou se zrcadlem. K dispozici: plazmový televizor a lednička. Možnost dovybavení pokoje soukromým mobiliářem (komoda, křeslo, vlastní elektrospotřebič) dle prostorové možnosti pokoje a vzájemné domluvy s vedením organizace.

Mimo příspěvkovou organizaci G-centrum je od roku 2003 poskytována sociální péče občanům města také prostřednictvím ambulantní péče - **Denní stacionář Mikulov**. Služba je definována na základě § 46 Zákona o sociálních službách, č. 108/2006 a je poskytována v budově Občanského sdružení Biliculum v Mikulově na ulici Růžová 561/1. Zařízení je v provozu po celý rok s výjimkou státních svátků, sobot a nedělí. Posláním služby poskytované v Denním stacionáři Mikulov je poskytovat dětem a mladým lidem s tělesným, mentálním nebo kombinovaným postižením podporu, která jim pomůže navazovat a udržovat blízké osobní vztahy a zmírňovat dopady postižení na jejich každodenní život. Činnostmi jako např. hipoterapií, rehabilitací, individuálním vzděláváním aj. se podporuje rozvoj jejich osobnosti, schopností a dovedností. Základním cílem služby denního stacionáře je umožnit jejím uživatelům co nejlepší míru vyrovnání se s jejich vážným handicapem, osobní růst s co největší dosažitelnou mírou samostatnosti, sbližování se s okolní společností a poskytnout jim stejné možnosti jako mají jejich vrstevníci. Cílovou skupinu služby tvoří děti a mladí lidé s lehkým, středním, těžkým až hlubokým stupněm mentálního postižení nebo tělesného postižení, které může být případně kombinováno s autismem nebo s dalším postižením, částečně zrakovým a sluchovým. Věkové rozmezí uživatelů je určeno od 3 do 35 let. Kapacita služby je 27 uživatelů.

Občanské sdružení Biliculum v Mikulově poskytuje také aktivizační služby pro rodiny s dětmi prostřednictvím organizace Stonožka.

Nedaleko od Mikulova (v obci Klentnice) se nachází specializované zařízení Srdce v domě (organizace zřízená Jihomoravským krajem pro klienty s lehkou mentální retardací). Domov poskytuje komplexní pobytovou službu formou celoročního pobytu osobám starším 18 let s mentálním postižením nebo mentálním postiženým kombinovaným s fyzickou nebo smyslovou vadou. Maximální kapacita zařízení v roce 2012 byla 113 míst. Kapacita je plně využita, v zařízení se nachází 96 žen a 17 mužů, přičemž věkový průměr je 57,27 let a průměrná délka pobytu 24,5 let. Více na: <http://www.srdcevdome.cz/index.php?IdKat=1>.

Další organizace poskytující sociální služby pro občany města Mikulov:

- ⇒ TyfloCentrum Brno, o.p.s., regionální pracoviště Břeclav, Sovadinova 6, 690 25 Břeclav,
- ⇒ Nemocnice Valtice s.r.o., Klášterní 4, 691 42 Valtice.
- ⇒ Diecézní charita Brno, Oblastní charita Břeclav, Svatoplukova 18, 690 02 Břeclav
- ⇒ Remedia Plus, o.p.s. Břeclav, U nemocnice 1, 690 02 Břeclav

8. Kultura, sport a volný čas

Město Mikulov svou historií, geografickou polohou i dlouholetou kulturní tradicí vytváří široké možnosti jak k podpoře kulturního života ve městě, tak i využití volného času. Kulturní možnosti jsou umocněny přítomností zámeckého komplexu a historického jádra města Mikulov, jež je zapsáno v seznamu městských památkových rezervací ČR. Každoročně pořádané Pálavské vinobraní patří mezi vyhlášené nadregionální akce. Následující kapitoly uvádí pouze přehled nepřeborného množství tradičních kulturních a sportovních akcí, přehled spolků a dalších významných skupin a těles ve městě, také poskytuje přehled o možnosti využití sportovních areálů na území města.

8.1 Kultura a kulturní aktivity

V červnu 2006 byla zřízena *Mikulovská rozvojová, s. r. o.* Hlavní činností společnosti je příprava a pořádání kulturních, sportovních, kulturně vzdělávacích a společenských akcí. Tato společnost také zajišťuje provoz Dietrichsteinské hrobky, Městského kina, kinoklubu a amfiteátru. Pro město vydává Zpravodaj města Mikulov a obhospodařuje výlepové plochy v Mikulově. Je tmelící organizací pro spolky a sdružení, které působí na území Mikulova v oblasti kultury, podporuje a propaguje kulturní akce – spravuje webové stránky města v části Kultura, sport a volný čas. Na stálý pracovní poměr jsou v organizaci zaměstnání tři zaměstnanci. Další významnou organizací poskytující kulturní služby je Regionální muzeum se sídlem v Mikulově.

8.1.1 Kulturní zařízení a zázemí

Hlavní kulturní akce města Mikulov se konají nejen ve veřejných prostorách (Náměstí, zámecký areál, či Kozí vršek), ale také v uzavřených zařízeních, které poskytují dostatečné prostory pro konání akcí. Z hlavních zařízení jde o Městské kino s kinoklubem, městská knihovna, Regionální muzeum v Mikulově, či Dietrichsteinská hrobka.

Městské kino – nachází se v blízkosti centra města na ulici Česká. Objekt je využíván k pořádání kulturně společenských akcí během celého roku, například pro koncerty, pořady pro děti, festivaly, přehlídky, divadelní představení a k filmové projekci. Za dobu své existence prošlo kino dvěma většími rekonstrukcemi. V roce 2007 proběhla první rekonstrukce - stará dřevěná sedadla byla vyměněna za nová, komfortní sedadla. Instaloval se nový a kvalitní ozvučovací systém. Kapacita kina je nyní 176 míst. V prosinci roku 2012 proběhla kompletní digitalizace kina. Vybudování systému 2D vzniklo za finanční podpory Státního fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie. Pro zatraktivnění kina se město Mikulov rozhodlo dobudovat systém 3D, díky němuž mohou návštěvníci získat maximum prožitků z moderních technologií a efektů. Prostorová projekce, v níž postavy vystupují z plátna a dostávají své diváky přímo do dění filmu, je strhujícím zážitkem, zejména u dobrodružných a dokumentárních snímků. Mimo promítání filmů se v budově konají také pravidelné akce místních spolků a akce na individuální objednávku (programy pro školy, divadla, semináře atd.). Součástí kina je také samostatný salonek – kinoklub o kapacitě 60 osob (divadelní uspořádání) nebo 44 osob (stolové uspořádání). Aktuální program kina a kinoklubu lze najít na: <http://www.mikulov.cz/kultura-sport-a-volny-cas/mestske-kino/>.

Městská knihovna Mikulov – organizační složka města Mikulov, jejímž zřizovatelem je město Mikulov. Je kulturní a vzdělávací institucí, veřejnou univerzální knihovnou, střediskem knihovnických, bibliografických a informačních služeb. Sídlí na ulici Brněnská 15, Mikulov. Poskytuje výpůjční a referenční služby, rezervaci knih, meziknihovní výpůjční služby, přístup na internet zdarma, tisk, kopírování a konají se zde také kulturní a vzdělávací akce. Více informací na: <http://www.knihovnamikulov.webk.cz/>.

Regionální muzeum Mikulov – muzeum sídlí na zámku a ve správě má také synagogu na ulici Husova, Archeologickou expozici v Dolních Věstonicích a Památník bratří Mrštíků v Divákách. Zřizovatelem muzea je Jihomoravský kraj. Z pohledu organizačního se muzeum člení na tři samostatné sekce (společenské vědy, přírodní vědy a další muzejní pracoviště). Sekce společenských věd se zabývá historií (akviziční a dokumentační činnost v oborech historie a etnografie, historickým výzkumem v regionu a jeho další prezentací formou výstav a přednášek), archeologií (záchranná archeologická činnost, která se soustřeďuje na Mikulov a přilehlé okolí), vinařstvím (situace v současném vinařství, vinohradnictví a na trhu s vínem, informace o vinařích, vinařských a obchodních firmách a o pěstitelích révy vinné) a dokumentace moravského židovství (dokumentace a výzkum v oblasti moravského židovství). Sekce přírodních věd je zaměřena na zoologii, botaniku, entomologii, geologii a paleontologii. Mezi další muzejní pracoviště patří odborná knihovna (od roku 1913, v současnosti obsahuje 20 000 položek), fotoarchiv (obsahuje přes 50 000 negativů) a konzervační dílna. Více informací na: <http://www.rmm.cz/index.html>.

Obrázek 22: Logo Regionálního muzea v Mikulově

Zdroj: http://www.rmm.cz/logo_rmm/rmm_horizontal.jpg, 2013.

Na území města se nachází 8 výstavních galerií:

- ⇒ **Art shop Horní konírna**, Husova 13, Mikulov. Informace na: www.rap-interier.cz.
- ⇒ **EAT ART GALLERY**, Kapucínská 1, Mikulov. Informace na: www.eatartgallery.eu.
- ⇒ **Galerie 27**, Náměstí 27 (sgrafitový dům), Mikulov. Informace na: www.galerie27.ic.cz.
- ⇒ **Galerie Adam a Eva - Díla českých a moravských výtvarníků**, Náměstí 11, Mikulov.
- ⇒ **Galerie Efram**, Husova 4, Mikulov.
- ⇒ **Galerie Konvent**, Vrchlického 3, Mikulov. Informace na:

<http://galeriekonvent.wordpress.com/>.

⇒ **Galerie Závodný**, Husova 3, Mikulov. Informace na:

<http://www.galeriezavodny.com/>.

⇒ **Studio Pirsc porcelain**, Náměstí 9, Mikulov. Informace na: www.pirsc.cz.

8.1.2 Kulturní akce

Hlavní kulturní akcí, která se koná ve městě Mikulov již od roku 1947, je **Pálavské vinobraní**. Svoji historií je dokonce o 15 let starší než Znojemské vinobraní. Původně se slavilo v areálu Siroťčího hrádku v Klentnici, nyní více než 40 roků probíhá vinobraní v Mikulově. Nejdříve se oslavy konaly na Náměstí a v areálu zámku, po vybudování amfiteátru se program rozšířil do celého města. Všechny ročníky mají společné to, že slavnost probíhá druhý zářijový víkend a trvá tři dny. Pro většinu vinařů vinobraní představuje tu nejkrásnější část práce ve vinohradu – sběr hroznů, lisování, burčák. Práce skončí v listopadu, kdy většina vín projde prvními degustacemi a ochutnávkami. K tradici této slavnosti patří připomínka významné historické události z dějin Mikulova. Na podzim r. 1403 jednotka těžkooděnců z mikulovského hradu vysvobodila z vídeňského vězení krále Václava IV. V pátečních večerních hodinách tedy vždy vyrazí z Náměstí jednotka těžkooděnců v čele s rytířem Janem z Lichtenštejna do Vídně, aby v sobotu v pravé poledne mohli všichni uvítat na Náměstí českého krále Václava IV. s doprovodem. Na historický sobotní průvod, ve kterém nechybí bůh vína Bakchus, navazuje krojovaný průvod. Pestrá kulturní nabídka vychází vstříc všem skupinám návštěvníků vinobraní, od těch nejmenších dětských až po zkušené vinaře. Mezi pravidelně se opakující akce v průběhu vinobraní patří již tradiční Výstup na Svatý kopeček, Mistrovství ČR v rozeznávání vůní ve víně, degustace u Obřího sudu na zámku a další. Návštěvnost akce byla v roce 2012 téměř 45 tis. návštěvníků. Aktuální program každého ročníku, stejně jako fotogalerie z ročníků minulých jsou k dispozici na: <http://www.palavske-vinobrani.cz/>

Další významnou kulturní akcí, která má již 27letou historii, je **Kytarový festival Mikulov** – pořádaný občanským sdružením Kytarový festival Mikulov ve spolupráci s Regionálním muzeem Mikulov. Představuje dnes jeden z nejkvalitnějších evropských festivalů věnovaných koncertní kytarě, čemuž odpovídá výběr pozvaných umělců – autorů, interpretů i pedagogů – kytaristů mezinárodní úrovně

Známým hudebním festivalem nejen ve městě Mikulov je **Mezinárodní festival pěveckých sborů Kampanila**. V roce 2013 se bude konat již XV. ročník. Jeho pořadatelem je Umělecké sdružení Virtuosi di Mikulov. Základní festivalovou myšlenkou je prezentace velmi dobrých pěveckých sborů a kvalitní sborové literatury nejen mikulovskému publiku. Festival se koná pravidelně tak, aby závěrečný koncert Te Deum byl vždy v neděli odpoledne – v den pouti k Černé Madoně loretánské (tj. o první neděli v září). Tato pouť se v Mikulově koná již od roku 1623.

Ostatní kulturní akce pořádané ve městě:

- ⇒ **Eurotrialog** – od roku 1998 se ve městě Mikulov koná nekomerční hudební festival rozvíjející přeshraniční kulturní spolupráci. Eurotrialog = prezentace hudby Slovenska Rakouska a Česka. Více informací na: <http://www.eurotrialog.cz/>.
- ⇒ **Festival Národů Podyjí** – prezentace kulturních zvláštností národnostních etnik – kulinářská představení jednotlivých národních kuchyní, vystoupení souborů a sólistů národnostních etnik. V roce 2013 se koná v Mikulově již XIV. ročník.
- ⇒ **MVS „dílna“** – tradice Mikulovských výtvarných symposií byla založena v roce 1994. Vybraní výtvarníci se účastní jednotlivých symposií s tím, že vytvořená díla - při zachování autorských práv – ponechají městu Mikulov v jeho majetku jako součást budované sbírky moderního umění. Více informací na: <http://www.artmikulov.cz/>.
- ⇒ **Slavnosti města** – akce se koná každoročně třetí týden v květnu. V historickém centru probíhají kulturní akce spojené s tradičním řemeslným jarmarkem, bohatou nabídkou gastronomických specialit a degustační přehlídkou vín mikulovské vinařské podoblasti. Součástí programu jsou také společenské akce (např. ocenění žáků mikulovských škol). V roce 2012 navštívilo akci cca 4 000 návštěvníků.
- ⇒ **Mezinárodní soutěž ve sportovním tanci JARO Mikulov** – v roce 2013 se koná 21. ročník mezinárodní taneční soutěže párů z celé Evropy.
- ⇒ **Folklorní festival Sousedé** – v roce 2013 proběhne 17. ročník festivalu, který každoročně připomíná starobylé tance, zvyky a obyčeje vystoupeními folklorních souborů z Čech, Moravy a Rakouska. Součástí programu je také degustace vín místních vinařů.

Město Mikulov patří mezi 20 měst v Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina, ve kterých se každoročně koná mezinárodní hudební festival **CONCENTUS MORAVIAE**. Festival přispívá k rozvoji cestovního ruchu v Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina. Festival je unikátní strukturou své organizace, festivalová města jsou jeho spolupřáteli a intenzivně se podílejí na jeho přípravě. To umožňuje starostům i kulturním pracovníkům měst pravidelně se setkávat na komunální úrovni a usnadňuje také jejich spolupráci v dalších oblastech. Festival oživuje historické památky a nabízí posluchačům možnost poznat oba kraje prostřednictvím prvotřídních koncertů v inspirativním prostředí zámků, hradů, kostelů, synagog a muzeí půvabných měst.

8.1.3 Kulturní spolky a sdružení

Společensko-kulturní obraz města dokreslují různé spolky a sdružení, které se formovaly ve městě za účelem propagace svých společensko-kulturních aktivit.

Hudební a pěvecké soubory:

- ⇒ **Collegium Magistrorum** – komorní orchestr působí při Základní umělecké škole v Mikulově od roku 2002. Tvoří jej učitelé a žáci ZUŠ, posluchači brněnské

konzervatoře a JAMU a hudebníci z Mikulova i okolí. Orchestr je přímým nástupcem obdobného souboru vedeného v 60. a 70. letech uplynulého století ředitelem tehdejší LŠU Josefem Košuličem. Svou činností navazuje na bohatou tradici mikulovského hudebního života, sahající až do barokního období, kdy v Mikulově za panování kardinála Františka Dietrichsteina působily hudební soubory při piaristickém gymnáziu či Kolegiátní kapitule u sv. Václava.

- ⇒ **Umělecké sdružení Virtuosi di Mikulov** – pěvecký sbor existuje od roku 1996. Do současné doby sbor nastudoval 81 skladeb, mezi nimi 7 mší (Blahack, dvakrát Fauré, Janáček, Lukáš, Ryba, Zrunek) a čtyři rozsáhlá díla či cykly (Anonymus, Dvořák, Janáček a Saint-Saëns). V současnosti má sbor 34 členů. Více informací na: <http://www.kampanila.com/>.
- ⇒ **Sdružení hudebníků města Mikulova** – sdružuje příznivce hudby a mikulovské hudebníky zastoupené v souborech Mikulovanka, M-Kvintet, Kasanica, Harcovníci (mládežnická dechová hudba). Cílem sdružení je zkvalitňovat uměleckou úroveň souborů ve městě, rozvíjet místní kulturu a umožnit mladým a talentovaným muzikantům jejich zapojení do již existujících kapel. Sdružení organizuje vystoupení jednotlivých souborů nejen v Mikulově a jeho okolí, ale také v České republice i v zahraničí.
- ⇒ **Hudební soubory působící při Základní umělecké škole Mikulov:**
 - Komorní orchestr ZUŠ – pro žáky hudebního oboru
 - Cimbálové muziky
 - Dechový soubor
 - Soubor zobcových fléten
 - Junior band – soubor věnující se populární a rockové hudbě
 - Komorní dětský pěvecký sbor
 - Pěvecký sbor
- ⇒ **Rosen Trio** – romská hudební skupina.
- ⇒ **Tři hrnce** – romská hudební skupina.
- ⇒ **rod. Růžičkova** – romská hudební skupina.
- ⇒ **Tři lotři** – rock pop kapela.
- ⇒ **Groundkeeper** – čtyřčlenná rocková kapela založená v roce 2009.
- ⇒ **Wild Eggs** – čtyřčlenná dívčí punkrocková kapela založená v roce 2009.
- ⇒ **Cimbálová muzika Klaret** – založena v roce 2000 hudebníky s dlouholetou muzikantskou praxí v renomovaných folklorních souborech Moravského Slovácka. Za několik let své existence uskutečnil soubor mnoho vystoupení po celé České republice i v zahraničí. Soubor v současné době hraje převážně ve čtyřčlenném nebo pětičlenném obsazení – housle, klarinet, viola, cimbál a kontrabas.

- ⇒ **Cimbálová muzika Kasanica** – založena v roce 1979, čerpá písně pro svá vystoupení převážně z oblasti Slovácka a Záhорí.

Soubory amatérského divadla:

- ⇒ **Divadelní spolek Mikulov** – příběhy z historie Mikulova, divadelní představení, estrádní, taneční vystoupení, kostýmované průvody, setkání s historickými osobnostmi jsou hlavními akcemi místního divadelního spolku. V posledních letech jsou návštěvníci Mikulova seznamováni s bohatou historií Mikulova prostřednictvím kostýmovaných vycházek, ale také vlastních divadelních her, které čerpají náměty z dávných časů. Z hlavní činnosti např. hry Kardinálův prsten, Vysvobození krále nebo Bílá paní. Vystupuje také při příležitosti Dne muzeí nebo při jiných významných akcích. Ochotníci oživují expozice regionálního muzea kostýmovanými osobnostmi z dějin Mikulova.
- ⇒ **Divadlo „Sedmička“** – nově vzniklý divadelní soubor, do jehož aktivit jsou zapojeni výhradně mikulovští občané.

Kulturní spolky:

- ⇒ **Národopisný spolek Pálava** – vznikl v roce 1993 v Mikulově. Skládá se z pěti uměleckých složek, jež navštěvují folklorní nadšenci od nejmenších dětí po zkušené seniory. Spolek pořádá a účastní se mnoha kulturních akcí nejenom v Mikulově, mnoha městech České republiky, ale i v zahraničí. Repertoár Národopisného spolku Pálava tvoří písně a tance z regionů - Hanácké Slovácko, Podluží a z regionů odkud přicházeli lidé osídlovat Mikulovsko po druhé světové válce - Kyjovské Dolňácko, Uherskobrodsko a Kopanice. Nemalou měrou se NS Pálava podílel společně s prof. Zdenkou Jelínkovou na výzkumu a znovuoobnovení kultury Moravských Chorvatů, žijících od 16. století na Mikulovsku. Více informací na: <http://www.nspalava.cz/>.
- ⇒ **Národy Podyjí** – v roce 1999 vzniklo občanské sdružení Národy Podyjí. Od roku 2000 pořádá toto sdružení každé léto v Mikulově Festival Národů Podyjí, na němž mají všechny zde žijící národnostní skupiny příležitost představit své hudební, taneční, divadelní i kulinářské výtvořy. Více informací na: <http://www.narodypodyji.cz/>.
- ⇒ **Sdružení přátel Karla Krautgartnera** – pořádá v roce 2013 již XIII. ročník Jazzových večerů věnovaných památce na mikulovského rodáka, propagátora, dirigenta a skladatele Karla Krautgartnera. Součástí akce je každoročně umístění bronzové hvězdy se jménem jazzové legendy do „Chodníku slávy“.
- ⇒ **Kruh přátel hudby Mikulov** – založen v roce 2011, jeho posláním je organizovat koncerty vážné komorní hudby.
- ⇒ **Sdružení přátel židovské kultury v Mikulově** – občanské sdružení, které ve městě působí již více jak dvanáct let. Hlavní jeho činností je správa židovského hřbitova. Ve

spolupráci s regionálním muzeem spolek připravuje v prostorách obřadní síně hřbitova výstavy, připomínající život mikulovské židovské komunity.

- ⇒ **Taneční studio Morava** – vzniklo v roce 1991 a je pořadatelem akce - Mezinárodní soutěž ve sportovním tanci JARO Mikulov. Více informací na: <http://www.tsmorava.cz/>.
- ⇒ **Krojová chasa Mikulov** – sdružení bylo založeno 25. srpna 2008. Po jednání s tehdejšími mikulovským proboštem Stanislavem Krátkým vzešel termín konání hodů na víkend po svátku sv. Jana, jemuž byl kostel v Mikulově zasvěcen. Více informací na: <http://www.chsamikulov.cz/>.
- ⇒ **Spolek přátel Mikulova** – vznikl v roce 2001 jako dobrovolné a nezávislé sdružení s cílem oslovovat a sdružovat sympatizanty města Mikulova a vytvořit platformu pro všechny, kterým není Mikulov lhostejný. V současné době se podílí ve spolupráci s městem Mikulov při záchraně kapliček na Svatém kopečku.

8.2 Sport a sportovní aktivity

8.2.1 Sportovní infrastruktura a zařízení

Sport zcela jistě patří k jedné z hlavních rekreačních aktivit obyvatel města Mikulov. Ve všech částech města je vytvořeno prostředí pro sportovní činnost, čehož jsou důkazem četná sportoviště, která se ve městě nachází. Vybavenost města Mikulov různými druhy sportovišť je tedy dostatečná. Město disponuje sportovním a plaveckým areálem, městskou sportovní halou, dětskými hřišti i bowlingovým centrem.

Sportoviště ve městě:

- ⇒ **Městská sportovní hala Mikulov**, Na Hradbách 13, Mikulov – pro občany města je k dispozici velká hala mezinárodních parametrů pro pořádání turnajů a sportovních soustředění i k rekreačnímu sportování. Její povrch splňuje nová kritéria pro mezinárodní zápasy ve volejbalu, basketbalu, házené a je vhodný také pro florbal, sálovou kopanou a tenis. Dále hala poskytuje prostory pro squash a fitness centrum. Součástí služeb jsou také restaurace a ubytování. Ubytování ve sportovní hale nabízí celkem 25 lůžek (2 pokoje dvoulůžkové s balkonem, 1 pokoj třílůžkový s balkonem + přistýlka, 1 pokoj čtyřlůžkový, 1 pokoj pětílůžkový + přistýlka a 1 pokoj třílůžkový s balkonem + 2 přistýlky). Provoz zajišťuje příspěvková organizace města – Mikulovská sportovní. Více informací na: <http://www.sportovnihalamikulov.cz/>.
- ⇒ **Stadion FC Pálava Mikulov**, Republikánské obrany 608, Mikulov – fotbalové hřiště s umělým trávníkem.
- ⇒ **Městské koupaliště Riviéra**, Republikánské obrany 5, Mikulov – areál koupaliště je v blízkosti státní komunikace I/52 Brno - Vídeň, v krásném prostředí s výhledem na dominanty Mikulova: Zámek a Svatý kopeček. Provoz koupaliště zajišťuje firma TEDOS Mikulov spol. s r. o. (obchodní společností s 100% účastí města Mikulov, zřízená dne 16. 12. 2004). Areál návštěvníkům nabízí plavecký (25 m), rekreační

a dojezdový bazén, dětské brouzdaliště, tobogán 54 m a skluzavka 24 m a další služby (např. odkládací skříňky, slunečníky nebo úschovna kol a batohů). Více informací na: <http://www.tedos.cz/>.

- ⇒ **Aquarium relax - wellness centrum**, Pavlovská 40, Mikulov – nabízí solnou jeskyni, saunu, whirlpool, spinning, fitness (pilates, power jóga, body form, overbally). Centrum poskytuje také masáže. Více informací na: <http://www.aquariumrelax.cz/>.
- ⇒ **Bowling sport centrum Mikulov**, Vídeňská 41, Mikulov - bowling - šest bowlingových drah, možnost zapůjčení sportovního náčiní, liga ABL, golfový simulátor, šipky, petangue, laserová střelnice, úschovna kol. Více informací na: <http://www.bowlingmikulov.cz/>.
- ⇒ **Fitness Centrum Arnolds Gym**, Na Hradbách 13, Mikulov – centrum se nachází v městské sportovní hale. Více informací na: <http://www.arnolds-gym.cz/>.
- ⇒ **Hotel Galant**** - Vinotel s.r.o.**, Mlýnská 2, Mikulov – fitness centrum, masáže, půjčovna kol, úschovna kol, venkovní posezení, bezbariérový přístup, WC, úschovna kol, parkoviště, Wellness centrum. Více informací na: <http://www.galant.cz/>.
- ⇒ **Jezdecký klub Mikulov**, Cihelna, Mikulov – výuka jízdy, vyjíždky na koních, půjčovna čtyřkolek, trenér, venkovní posezení, dětský koutek, WC, parkoviště. Více informací na: <http://www.jkmikulov.cz/>.
- ⇒ **M-studio Mikulov**, Pavlovská 122/43, Mikulov – cvičení na vibrační plošině, programy na redukci váhy, Lymfoven-přístrojová lymfodrenáž, Nordic walking point. Více informací na: <http://www.mstudio-mikulov.cz/>.
- ⇒ **Rehabilitační centrum**, Republikánské obrany 1, Mikulov – rehabilitační centrum, laserové pracoviště, masáže.
- ⇒ **Relax studio Mercí**, Brněnská 32, Mikulov – masáže, solárium.
- ⇒ **Sportovní střelnice** – provozuje ji Sportovně střelecký klub 0627 Mikulov. Střelnice má charakter stálé, sportovní střelnice pro střelbu z krátkých kulových zbraní, brokovnice, malorážky a pušky. Více informací na: <http://www.sskmikulov.com/>
- ⇒ **Tenisový areál Na Doležalce**, ul. Svobody, Mikulov – tři tenisové kurty, asfaltový kurt (nohejbal, basketbal, fotbal), cvičná tenisová stěna, šatna, sprchy, venkovní posezení, WC, parkoviště. Více informací na: <http://www.tenismikulov.cz/>.
- ⇒ **Základní škola Hraničářů**, Hraničářů 617 E, Mikulov - sportovní hřiště (volejbal, basketbal, fotbal, tenis), dětské hřiště, úschovna kol.
- ⇒ **Základní škola Valtická - hřiště ul. Havlíčkova**, Mikulov – sportovní hřiště.
- ⇒ **Dětská hřiště** – areál Amfiteátru, ulice Havlíčkova, areál ZŠ Hraničářů, ulice 28. října, ulice Nová a Bardějovská.
- ⇒ **Dětské dopravní hřiště** – nachází se v areálu Amfiteátru.
- ⇒ **In-line** – cyklotrasa Mikulov – Břeží.

- ⇒ **Skatepark** – areál Amfiteatru .
- ⇒ **Tělocvičny škol – ZŠ Hraničářů, ZŠ Valtická, ZŠ Školní, Gymnázium, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mikulov, Komenského 7.**

8.2.2 Sportovní kluby a spolky

Ve městě Mikulov jsou provozovány tradiční sportovní aktivity jako např. fotbal, basketbal, stolní tenis, turistika apod. Některé z činností jsou provozovány na profesionální úrovni, jiné jsou založeny na dobrovolném a neorganizovaném přístupu.

- ⇒ **FC Pálava Mikulov** – fotbalový klub. První český fotbalový oddíl – SK Mikulov – byl založen v r. 1934 českou menšinou. Byl začleněn do slovácké fotbalové župy, hrál převážně s družstvy z Hodonínska okresní soutěže. Po druhé světové válce SK Mikulov působí do roku 1949, kdy dochází k přejmenování klubu na Slavoj Mikulov, jehož patronem se staly Vinařské závody Mikulov. Počátkem 70. let se změnil název oddílu na TJ Pálava Mikulov. V roce 1991 dochází k osamostatnění fotbalového klubu od ostatních sportovních oddílů a klub začíná používat současný název FC Pálava Mikulov. V současné době má klub 8 družstev, která hrají soutěž: A-tým (KP), B-tým (3.tř.), dorost (1.tř.), žáci ml. a st.(KP), 3 družstva základen. V roce 2012 bylo registrováno 122 mládežníků, o které se stará 15 kvalifikovaných trenérů. Více informací na: <http://www.fcpalava.cz/> .
- ⇒ **Jezdecký klub Mikulov – stáj Hlavenka** – výkonnostní a rekreační jezdecký sport, jezdecký výcvik, vyjíždky přírodou, hipoterapie, hiporehabilitace, pořádání jezdeckých závodů a podobných akcí, ubytování, ustájení, jezdecká hala, areál Cihelna. Více informací na: <http://www.jkmikulov.cz/>.
- ⇒ **Lacrosse club OSTO6 Mikulov** – klub o 20 členech využívá tělocvičnu v budově Gymnázia. Více informací na: <http://www.osto6.org/osto6/>.
- ⇒ **Sportovně střelecký klub 0627 Mikulov** – rekreační, sportovní střelba, závody, pronájem střelnice. Více informací na: <http://www.sskmikulov.com/>.
- ⇒ **Radioklub OK2KFJ Mikulov** – více informací na: www.mujsweb.cz/zabava/ok2kfj.
- ⇒ **Tenisový oddíl Mikulov** – oddíl byl zpočátku začleněn pod TJ Pálava Mikulov, ale v roce 1990 se osamostatnil a převzal veškerá vlastnická práva tenisového areálu. Zakládající desetičlenná základna vzrostla v průběhu let asi desetinásobně. V současné době registruje kolem 100 členů. Tenisový oddíl organizuje trénování dětí i dospělých. Více informací na: <http://www.tenismikulov.cz/>.
- ⇒ **Tělovýchovná jednota Pálava Mikulov** – sdružuje volejbalový a florbalový oddíl. Florbalový klub Mikulov byl založen v roce 1999 a sdružuje 83 členů, mužský tým a tři mládežnické.
- ⇒ **Sportovně bowlingový klub** – založen v roce 2010. V roce 2013 registruje 80 členů – organizuje celostátní bowlingové ligy.

8.3 Volnočasové aktivity

Součástí zdravého životního stylu je mimo jiné i aktivní trávení volného času, které působí mj. také jako prevence sociálně patologických jevů zejména u dětí a mladistvých. Základními podmínkami pro smysluplné trávení volného času je vhodná nabídka a dostupnost volnočasových aktivit. Významnou součástí aktivit volnočasového vyžití tvoří aktivity založené na nekomerční bázi, zejména sportovní aktivity a příbuzné činnosti, které jsou přístupné široké veřejnosti. Město Mikulov nabízí pro využití volného času dostatek zájmových aktivit.

Volnočasové spolky a organizace:

- ⇒ **Muzejní spolek** – původní Muzejní spolek byl založen v roce 1913. Obnovený Muzejní spolek byl ustaven valnou hromadou 4. září 1992. Za čtrnáct let činnosti uskutečnil 17 přednášek a 8 vlastivědných procházek. Pořídil tři památníky významných osobností, majících vztah k Mikulovu. Inicioval jednu výstavu, tři koncerty, spartaci tří archivních hudebních děl, zahájil rekonstrukci židovského hřbitova a pořídil faximile výsad mikulovské židovské obce. Svou činností inspiroval k podobným akcím i jiné subjekty mikulovského kulturního života. Současným vrcholem činnosti obnoveného Muzejního spolku v Mikulově je zbudování památníku nejvýznamnější osobnosti mikulovské historie – kardinála knížete Františka Dietrichsteina. Spolek má 62 aktivních členů.
- ⇒ **Dům dětí a mládeže Mikulov**, Komenského 7, Mikulov – příspěvková organizace Jihomoravského kraje poskytuje zájmové vzdělávání, jeho činnost se řídí zákonem č.561/2004 Sb. a vyhláškou 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Nabízí zájmové kroužky, kurzy, akce jednodenní a vícedenní, besedy, přednášky, tábory, akce rodičů a dětí, pořádání soutěží, přehlídek. Více informací na:
<http://www.ddmmikulov.cz/uvod/uvod.html>.
- ⇒ **Česká speleologická společnost**, základní organizace 6-13 Jihomoravský kras Mikulov – dobrovolná speleologická skupina byla v Mikulově Státním ústavem památkové péče a ochrany přírody v Praze ustavena v roce 1975 a o rok později dostala název ZO ČSS 6-13 Jihomoravský kras. Úkolem skupiny je průzkum přírodních a umělých podzemních chodeb v Mikulově a jeho okolí, jejich evidence a udržování. Hlavní oblastí průzkumů se stává Přírodní rezervace vrchu Tuold (systém jeskyně Na Tuoldu a Liščí díra), Svatý kopeček a Pavlovské vrchy. Více informací na: <http://speleo-mikulov.webz.cz/>.
- ⇒ **7 DNÍ** – dobrovolná a nezisková organizace, sdružující členy na základě společného zájmu. Sdružení vzniklo registrací u Ministerstva vnitra ze dne 29. října 2009. Posláním je organizovat a podporovat volnočasové aktivity dětí, mládeže i dospělých. Mezi stěžejní akce patří zimní Karneval na sněhu, Zámecké čtení, Voříškiáda, Pálení čarodějnic, Večerní hra po Mikulově, brigády pro Pálavu (ve spolupráci s CEV Pálava), pravidelné Dny deskových her a výtvarné dílničky pro veřejnost. Každoročně pořádá několik tematických příměstských táborů pro děti od 6 do 12 let a jeden čtrnáctidenní pobytový tábor s motivační hrou pro děti ve věku 7 – 14 let. V rámci

sdužení funguje v současnosti několik zájmových klubů: Klub deskových her, Klub instruktorů, Divadelní skupina „Sedmička“ a Volejbal. Více informací na: <http://www.7dni-mikulov.cz/>.

- ⇒ **Skautské středisko Mikulov** – mikulovské středisko bylo poprvé založeno v roce 1927. Po zákazech v letech 1938–1945, 1950–1968 a 1970–1990 momentálně prožívá svoji nejdelší nepřerušenu existenci. Středisko Mikulov se skládá ze čtyř oddílů – je to 1. oddíl Vlaštovek (dívčí oddíl), 2. oddíl Poutníků (chlapecký oddíl), 109. oddíl Stalker (kmen roverů a rangers) a také 69. oddíl Ptakopysků (oddíl oldskautů). Celkově mikulovským skautingem od sametové revoluce prošlo na 400 skautů a skautek, momentálně dle registrací z roku 2012 je jejich počet 109. Více informací na: <http://www.skautmikulov.org/>.
- ⇒ **Senior klub Mikulov.**
- ⇒ **Český svaz včelařů, o.s., základní organizace Mikulov** – Informace na: <http://www.zomikulov.webz.cz/>.
- ⇒ **Moravský rybářský svaz, o.s., místní organizace Mikulov** – Informace na: <http://mrsmikulov.ic.cz/>.
- ⇒ **Svaz důchodců ČR, MO Mikulov.**
- ⇒ **Český svaz chovatelů ZO Mikulov** – založeno v roce 1946.
- ⇒ **Centrum ekologické výchovy Pálava ZO ČSOP 56/15** – environmentální výchova dětí, mládeže a dospělých, pořádá ekologické soutěže, výstavy, exkurze a přednášky. Informace na: <http://www.cev.palava.cz/>.
- ⇒ **Myslivecké sdružení Tuold.**

9. Cestovní ruch

Město Mikulov je díky přírodním, kulturním a geografickým podmínkám významným centrem cestovního ruchu, který přispívá a v budoucnu může ještě více přispět k ekonomickému rozvoji a zvyšování zaměstnanosti nejen ve městě, ale také v regionu. Na území města zasahuje chráněná krajinná oblast a biosférické rezervace Pálava s reliéfem Pavlovských vrchů a údolní nivy řeky Dyje. Mnohé kulturně-historické artefakty mají nadregionální význam (Městská památková rezervace Mikulov, příroda chráněné krajinné oblasti Pálava nebo přírodní rezervace Na Turoldu). Město Mikulov s městskou památkovou rezervací je známé panoramatem se siluetou zámku, významného poutního místa Svatého kopečku s křížovou cestou a bývalé dělostřelecké tvrze Kozího hrádku. K dalším významným atraktivitám cestovního ruchu patří Pavlovské vrchy, Sirotčí hrádek, či Stolová hora. Díky koncentraci přírodních a kulturně-historických památek můžeme Mikulov zařadit mezi střediska nadregionálního významu (II. řádu).

Z hlediska klasifikace cestovního ruchu náleží území města Mikulov do turistického regionu **č. 12 Jižní Morava** a turistické oblasti **č. 34 Lednicko-Valtický areál**. Tato turistická oblast tvoří jižní část turistického regionu a je významná vysokou koncentrací přírodních a kulturních památek. Lednicko-valtický areál tvoří jedno z nejpozoruhodnějších přírodních a současně i umělecko-historicky významných území střední Evropy. Je považován za nejrozsáhlejší celek komponované krajiny v Evropě a asi i ve světě. Je zapsán na seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

V roce 2009 vznikl základní koncepční rozvojový dokument s názvem „**Vytvoření strategie rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Mikulovsko**“, který si nechalo zpracovat v rámci projektu „Mikulovsko – profesionální partner v cestovním ruchu“ město Mikulov, DSO Mikulovsko a obec Pasohlávky. Tento dokument obsahuje detailní situační analýzu, např. analýzu turistické poptávky, analýzu konkurence, analýzu marketingových aktivit a zejména definuje strategickou vizi rozvoje destinace, např. tvorbu konkurenceschopných turistických produktů a další. Dále taktéž obsahuje akční plán realizace aktivit města a katalog projektových záměrů. Dokument je: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvoje-materialy/detail/?contentId=120656>.

9.1 Propagace a marketing cestovního ruchu

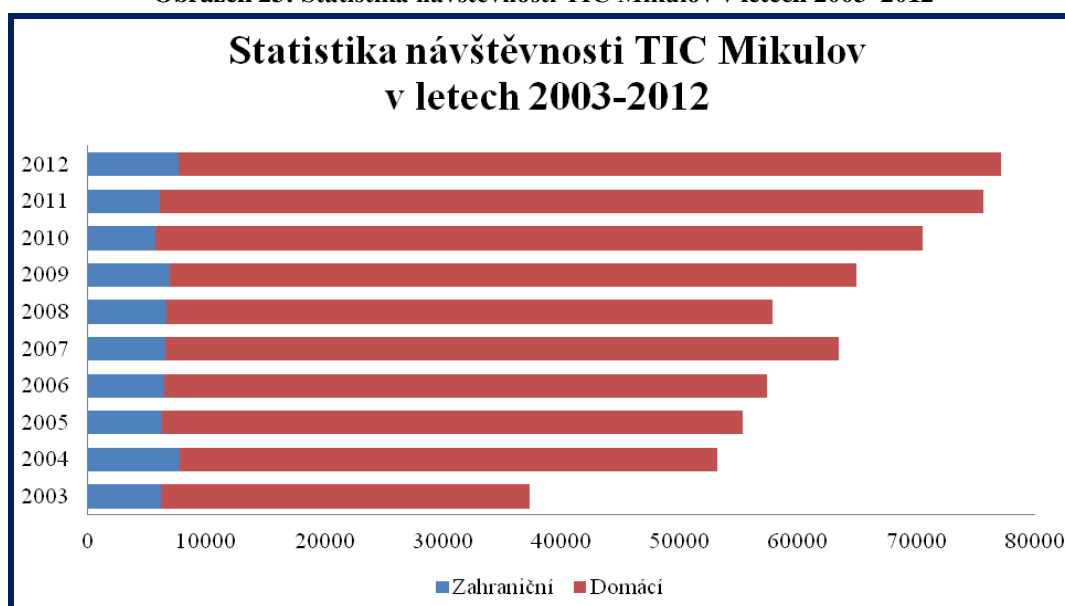
Celkovou propagaci a marketingové aktivity města Mikulov zajišťují pracovníci odboru rozvoje a živnostenského podnikání. Ročně je na tuto činnost vyčleněn rozpočet ve výši min. 500 tis. a jsou zajišťovány tyto aktivity: reklamní kampaně na internetu formou klíčových slov, propagace v regionu pomocí interaktivních panelů, vydávání tiskovin v různých jazykových mutacích dle potřeb (např. Průvodce městem Mikulov, kulturní kalendář Mikulovské léto, tematické tiskoviny – Židovství, apod.), press tripy a fam tripy, prezentace na akcích, tuzemských a zahraničních veletrzích – např. REGIONTOUR, Brno - tisková konference, veletrh FERIE NMESSE, Vídeň, Rakousko, veletrh Polsko, Poznaň, SLOVAKIA TOUR, Bratislava, Slovensko, HOLIDAY WORLD, Praha, INFOTOUR A CYKLOTURISTIKA, Hradec Králové, DOVOLENÁ A REGION, Ostrava a případně další

dle aktuálních požadavků. Dále je zajišťována aktualizace webových stránek, komunikace a spolupráce s aktéry činnými v cestovním ruchu (např. CCRJM, Jihomoravský kraj a dalšími), zajišťování distribuce tiskovin, údržba cyklostezek.

Rozsah prováděných aktivit je závislý na vyčlenění prostředků ročního rozpočtu. Mimo tyto aktivity jsou realizovány také projekty na podporu rozvoje cestovního ruchu financované z fondů EU. Kromě přeshraničních projektů byly v minulosti úspěšně ve spolupráci s partnery DSO Mikulovsko a obcí Pasohlávky realizovány např. projekty: Dovolená na jižní Moravě (2006 – 2007, objem 3 mil. Kč), Mikulovsko – profesionální partner v cestovním ruchu (2008 – 2011, objem 10 mil. Kč).

Poskytování informací zajišťuje **Turistické informační centrum Mikulov**, které poskytuje své služby již od roku 1993 a řadí se mezi první informační centra v České republice. Turistické informační centrum Mikulov, o.p.s. se nachází v historickém centru na adrese Náměstí 158/1, Mikulov. Informační centrum je otevřeno celosezónně v pracovní dny. V měsících duben–říjen také o víkendech a svátcích. Účinnost propagace a koordinace v cestovním ruchu lze zaznamenat ve zvyšování návštěvnosti TIC Mikulov.

Obrázek 23: Statistika návštěvnosti TIC Mikulov v letech 2003–2012

Zdroj: <http://www.mikulov.cz/turistika/turisticke-informacni-centrum-mikulov/zakladni-informace/>, 2013.

Ze statistik turistického centra vyplývá, že dochází ke stálému nárůstu počtu návštěvníků města. V roce 2012 dosáhla návštěvnost svého maxima 76 602 návštěvníků. Z tohoto počtu bylo 90,7 % domácích návštěvníků. Slabší rok 2008 vykázal pouze 57 843 návštěvníků. Od roku 2008 došlo k navýšení o 18 759 návštěvníků. K nárůstu dochází také u zahraničních návštěvníků v průměru ročně o 650 osob. Nicméně nejvíce zahraničních turistů navštívilo město v roce 2004 (7 765 návštěvníků).

Turistické centrum nabízí informace o službách, zajímavostech a kulturních akcích, informace o turistických zajímavostech, informační prospekty, informace o dopravním spojení, rezervace ubytování, stravování a vinných sklípků, organizace pobytů, programy a výlety,

tematické prohlídky města a průvodcovské služby, tvorba a realizace turistických produktů (tematické programy), zprostředkování a rezervace služeb v rámci realizace turistických produktů (programy, pobyty, kongresy, firemní a společenské akce ...), předprodej vstupenek na kulturní akce, TICKETPORTAL, prodej turistických map, průvodců, pohlednic, upomínkových předmětů, půjčovna kol, internet a E-shop. Pracovníci informačního centra nabízí také průvodcovské služby po Mikulově. Programy jsou navrženy pro skupiny i jednotlivce a jsou nabízeny v češtině, němčině, angličtině, polštině, francouzštině a ruštině.

- ⇒ Prohlídka města v českém, anglickém a německém jazyce
- ⇒ Prohlídkové trasy Příroda a vinařství v českém jazyce
- ⇒ Programy pro školy
- ⇒ Mikulov – zimní prohlídkové trasy "Mikulov... tak trochu jiná zima 2012/2013" v českém, německém a polském jazyce

Aktuální informace z turistického centra lze najít na:

<http://www.mikulov.cz/turistika/turisticke-informacni-centrum-mikulov/>.

9.2 Významné turistické atraktivity

9.2.1 Kulturně-historické atraktivity

Cestovní ruch ve městě Mikulov využívá existence mnoha významných památek – barokního zámku, historického jádra města nebo poutního místa Sv. kopeček. Tyto památky tvoří dominanty města viditelné z dále a podílí se na tvorbě génia loci nejen města Mikulov, ale i regionu. V roce 1982 (Výnos MK ČSR čj. 7.646/82-VI/1 ze dne 13. dubna 1982) bylo historické středověké jádro města prohlášeno městskou památkovou rezervací. Mikulov se tak zařadil mezi 41 měst, kterým byl tento statut udělen. Výčet nejvýznamnějších památek na území města je možné nalézt na www.mikulov.cz, v sekci turistika.

Největší kulturně-historické dominanty:

- ⇒ *Historické náměstí* – přirozené centrum města ve své dnešní podobě vzniklo v posledních desetiletích 16. století, přesunem původního náměstí do těsné blízkosti vstupu do zámku. Během první poloviny 17. století zde vyrostla řada renesančních domů, mnohé se dochovaly v nepříliš změněné podobě dodnes. K těm významnějším patří dům U Rytířů se sgrafitovou výzdobou a tzv. kanovnícký dům. Ozdobou náměstí je kašna se sochou Pomony s rohem hojnosti z počátku 18. století a monumentální barokní sloup - Sousoší Nejsvětější Trojice z let 1723–1724, nazývaný též někdy Morovým sloupem. Sloup byl opravován v letech 1897 a dále pak v letech 1997–1998.
- ⇒ *Zámek* – původně zeměpanský hrad byl Přemyslem Otakarem II. v roce 1249 udělen v léno Liechtensteinům. Ty na konci 16. století vystřídali Dietrichsteinové. Za jejich vlády získal, po požáru v roce 1719, zámek svou dnešní podobu. K nejzajímavějším částem zámku patří zámecká knihovna a sál předků. Nyní je zámek sídlem Regionálního muzea v Mikulově a naleznete zde hned několik zajímavých expozic. Zámek je sezónně otevřen (duben–říjen) pro veřejnost. K dispozici jsou tři prohlídkové okruhy (I. Historie, II. Vinařství a III. Římané a Germáni), dále jsou

nabízeny sezónní výstavy (I. J. A. Liechtenstein, II. Piaristické přístroje, III. Křehký Mikulov, IV. Ptáci zámeckého rybníka, V. Design, sklo a prostor, VI. Dějiny kapituly nebo VII. Archiv zázraků. Zámecký komplex tvoří největší dominantu Mikulova.

Tabulka 28: Počet návštěvníků Regionálního muzea v Mikulově v letech 2004–2012

Rok	Celkový počet návštěvníků
2004	50 215
2005	67 530
2006	60 536
2007	70 000
2008	64 600
2009	95 700
2010	113 300
2011	108 790
2012	108 320

Zdroj: Regionální muzeum v Mikulově, 2013.

⇒ *Dietrichsteinská hrobka* – kostel sv. Anny s napodobeninou Svaté chýše z italského Loreta vyrostl v průběhu let 1623–1656 v dolní části mikulovského náměstí. Na jihozápadní straně kostela byla vystavěna pohřební kaple Dietrichsteinů, počátkem 18. století získal dvouvěžové průčelí podle návrhu J. B. Fischera z Erlachu. Celou stavbu značně poškodil ničující požár města v roce 1784. Až teprve v polovině 19. století byla přestavěna na hrobku rodiny Dietrichsteinů. Z dosavadního prozatímního útočiště, pod kostelem sv. Václava, sem byly přeneseny pozůstatky členů rodu z let 1617–1852. Hrobka je přístupná celosezónně.

Tabulka 29: Počet návštěvníků Dietrichsteinské hrobky ve vybraných letech

Památka/Rok	2004	2008	2010	2011	2012
Dietrichsteinská hrobka	11 988	8 365	11 004	11 842	12 697

Zdroj: Mikulovská rozvojová, s.r.o., 2013.

Pozn. Údaje vždy za duben–říjen.

⇒ *Kozí vršek* – patří k jedné ze tří skalnatých dominant města Mikulova. Na Kozím vršku byla v 15. století vybudována dvoupatrová dělostřelecká věž s ochozem, prolomená střílnami. Po nedávných terénních úpravách se tato lokalita stala vhodným volně přístupným odpočinkovým centrem.

⇒ *Naučná stezka židovskou čtvrtí* – obsahuje na kilometrové trase celkem 13 zastavení. Součástí stezky je i mikve – rituální lázeň objevená v Mikulově při archeologickém průzkumu v roce 2010. Trasa naučné stezky vede centrem města a je napojena na pěší turistické trasy.

Tři nejdůležitější zastavení na stezce:

⇒ *Synagoga* – jediná na Moravě dochovaná synagoga, tzv. polského typu, pochází v jádře z poloviny 16. století. Její podobu nejvíce pozměnila zásadní přestavba v barokním slohu po požáru roku 1719, která synagoze vtiskla její dnešní podobu. Na

přestavbě se podílel tehdejší dietrichsteinský architekt J. Ch. Oedtl, který řídil i přestavbu zámku.

- ⇒ *Židovský hřbitov* – rozsáhlý mikulovský židovský hřbitov patří k nejvýznamnějším památkám tohoto druhu u nás. K prvním pohřbům zde po vzniku místní židovské obce docházelo již někdy kolem poloviny 15. století. Nejstarší dochovaný náhrobek pochází z roku 1605.
- ⇒ *Mikve* – středověká mikve se nachází v místech, kde bylo v minulosti Lázeňské náměstí. Židovská lázeň mikve sloužila symbolickému rituálnímu očištění Židů před začátkem šabatu a svátků, u žen navíc po menstruaci, před svatbou a po porodu.

Církevní památky:

- ⇒ *Kostel svatého Václava* – stojí na místě původního nejstaršího románského kostela, jehož existence je předpokládána již na konci 12. století. Dnešní stavba pochází v jádře z počátku 15. století. Jeho vnější podoba je výsledkem přestaveb v 16. století a před polovinou 17. století. Od roku 1625 je kostel sídlem kolegiální kapituly.
- ⇒ *Kostel sv. Jana Křtitele* – barokní kostel sv. Jana Křtitele, patří k areálu piaristického gymnázia založeného Františkem z Dietrichsteina v roce 1631, skrývá nádhernou malířskou výzdobu od předního barokního malíře F. A. Maulbertsche z poloviny 18. století. Kostel byl vysvěcen v roce 1679 a od roku 1784 slouží jako farní kostel pro mikulovská předměstí.
- ⇒ *Kostel sv. Mikuláše* – vystavěný v novogotickém slohu sloužil do roku 1945 německým evangelíkům. Po jejich odchodu kostel chátral a až v roce 1997 jej odkoupila pravoslavná církev, která jej přeměnila na funkční pravoslavný kostel.
- ⇒ *Křížová cesta na Svatý kopeček v Mikulově* – patří mezi první poutní místa nejen na jihu Moravy, ale je vůbec nejstarší křížovou cestou v českých zemích. Zakladatelem křížové cesty v Mikulově na vrchu Tanzberg (od té doby zvané Svatý kopeček) byl majitel mikulovského panství olomoucký biskup kardinál František z Dietrichsteina (1570–1636). Podnětem vybudování křížové cesty byla snaha po vyjádření vděčnosti Bohu za překonání morové epidemie, která Mikulov sužovala v roce 1622.

9.2.2 Přírodní atraktivita

Výskyt přírodních artefaktů na území Mikulova je dán zásahem do katastrálního území CHKO Pálava. Nejvýznamnějšími lokalitami jsou tak přírodní rezervace Na Turoldu a Svatý kopeček. Přírodní prvky vhodně doplňuje také veřejná zeleň v intravilánu města, která zahrnuje parčíky a parkově upravené plochy na náměstí a podél komunikací. Svým rozsahem zaujímá důležitou část města také soukromá zeleň, která má výrazný vliv na mikroklima celého prostoru.

PR Na Turoldu – vrch Tuold je budován bělošedým, na fosílie bohatým ernstbrunským vápencem, na jehož zvětralý povrch diskordantně nasedají svrchnokřídově vápenaté jílovce až

pískovce klementsčých vrstev. V roce 2006 byl na umělém náspu vybudován Geopark, ve kterém se tyčí 17 druhů hornin z různých částí naší republiky. Ty byly vybrány tak, aby reprezentovaly co nejširší škálu typických zástupců naší geologické historie. Jeskyně Na Turoldu vytváří s jeskyní Liščí díra systém, která tvoří svojí délkou 2 950 m, největší jeskynní systém v druhohorních vápencích v České republice. Jeskyně je pro veřejnost přístupná v období duben až říjen.

Svatý kopeček – je jednou z dalších výrazných přírodních dominant Mikulova. Pro bohatý výskyt chráněných a vzácných druhů rostlin a živočichů bylo jeho území vyhlášeno za botanickou rezervaci již v roce 1946 a přírodní rezervaci v roce 1992.

Detailnější popis je možné nalézt na www.mikulov.cz, v sekci turistika.

9.3 Služby cestovního ruchu

Podmínkou pro rozvoj cestovního ruchu jsou realizační předpoklady. Mimo dopravních předpokladů, kdy přijíždějí turisté a návštěvníci do města, tvoří realizační předpoklady materiálně-technická základna (ubytovací a stravovací zařízení, doplněné dalšími souvisejícími službami a produktovou infrastrukturou).

V současné době existuje jednotná klasifikace ubytovacích zařízení pro kategorii hotel, hotel garni, pension a motel, dále pro ubytování v soukromí, kempy a chatové osady a pro ubytovny. Certifikace ubytovacích zařízení byla zahrnuta do Státní koncepce politiky cestovního ruchu se záštitou MMR. Certifikace vede k nárůstu kvality poskytovaných služeb, ke zvýšení transparentnosti trhu a k větší ochraně spotřebitele. Mikulov nabízí velké množství ubytovacích a stravovacích kapacit. Na počátku roku 2013 bylo evidováno v Mikulově 77 ubytovacích zařízení. K dispozici turistům v těchto zařízeních bylo celkem 1 883 lůžek. Největší počet lůžek nabízí hotelová zařízení (45,5 %) a penzióny (36,3 %). Naopak nejméně lůžek je nabízeno u apartmánů (1,5 %). Menší počet lůžek nabízejí také zařízení, jež mohou být zařazena do kategorie „Ubytovny“, a to Střední odborné učiliště (2 %) a Městská sportovní hala (1,1 %).

Tabulka 30: Počet lůžek ve městě Mikulov podle typu zařízení

Ubytovací zařízení	Počet lůžek
Hotely	856
Penzióny	683
Apartmenty	28
Ubytování v soukromí	115
Ubytovny	144
Střední odborné učiliště	37
Městská sportovní hala	20
Celkem ubytovací zařízení	1 883

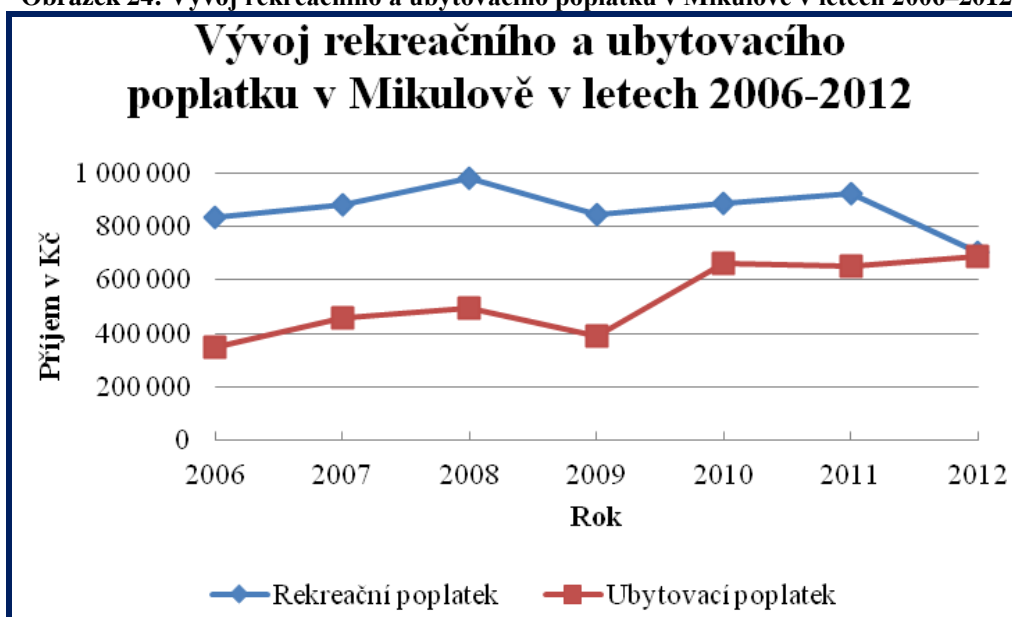
Zdroj: MěÚ Mikulov, 2013.

Pozn. Stav k 7. 1. 2013

V Mikulově jsou na základě zákona České Národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a OZV města Mikulova č.5/2010 vybírány rekreační a ubytovací poplatky. Předmětem poplatku je přechodné pobývání za úplatu ve městě

Mikulově za účelem rekreace. Poplatek je stanoven pevnou částkou za osobu a za každý i započatý den, není-li tento dnem příchodu. Sazba poplatku v roce 2013 činí 15 Kč za osobu. Poplatek od návštěvníků vybírají poskytovatelé ubytování. Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje: dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Ubytovatel vybraný poplatek odvede na účet správce poplatku nejpozději do 15 dnů po uplynutí každého kalendářního čtvrtletí, ve kterém byl poplatek vybrán. Od roku 2009 je možné zaznamenat v Mikulově skokový nárůst ubytovacího poplatku, což je dáno změnou sazby poplatku. V současné době se již příjmy z rekreačního a ubytovacího poplatku vyrovnávají. Vybrané poplatky tvoří 100 % příjem rozpočtu města Mikulov.

Obrázek 24: Vývoj rekreačního a ubytovacího poplatku v Mikulově v letech 2006–2012

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2013.

V porovnání delšího časového období 7 let je možné zaznamenat nárůst jak zařízení, tak i jednotlivých lůžek v Mikulově. V porovnání s rokem 2006 došlo k nárůstu počtu zařízení o 24,2 % a navýšení počtu nabízených lůžek o 40,4 %. Největší nárůst počtu lůžek byl zaznamenán mezi léty 2008/2009 o 247 nových lůžek. Od roku 2009 dochází k redukcí lůžek na současných 1 897.

V porovnání s vyššími územními celky je možné sledovat, že více jak 55 % ubytovacích kapacit okresu Břeclav připadá právě na město Mikulov. Nejvíce to bylo v roce 2010, kdy se v Mikulově nacházelo 76,2 % všech ubytovacích zařízení okresu Břeclav. Horší situace nastává s počty lůžek, kdy bylo v roce 2011 v Mikulově soustředěno pouze 28,6 % celkové kapacity lůžek okresu Břeclav. Největší zastoupení počtu lůžek v Mikulově vykazoval rok 2009 (36,5 % celkové kapacity okresu Břeclav).

Tabulka 31: Počet ubytovacích zařízení a lůžek v Mikulově v porovnání s vyššími územními celky v letech 2006–2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mikulov						
Ubytovací zařízení	62	64	67	72	74	75
Lůžka	1 351	1 669	1 728	1 975	1 803	1 843
Okres Břeclav						
Ubytovací zařízení	111	98	98	97	97	129
Lůžka	6 156	5 556	5 453	5 406	5 392	6 441
Jihomoravský kraj						
Ubytovací zařízení	489	502	518	507	490	533
Lůžka	30 319	31 311	32 212	32 260	31 690	33 813

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajpubl/641011-12-r_2012-xb, 2013.

Pozn. Údaje vždy k 31. 12. Data za rok 2012 budou k dispozici až v dubnu 2013.

Informace o možnostech ubytování a nabídce jednotlivých zařízení lze najít na: <http://www.mikulov.cz/turistika/sluzby/ubytovani/> nebo <http://www.mikulov.cz/turistika/sluzby/stravovani/>.

9.4 Vinařství

Mikulov a okolí patří k tradičním vinařským centrům. K dalším významným centrům Mikulovské vinařské podoblasti se kromě Mikulova řadí také Valtice a další vinařské obce jako např. Dolní Dunajovice, Novosedly, Perná, Sedlec, Pavlov, Dolní Věstonice, Horní Věstonice a Brod nad Dyjí. Zeměpisná poloha, klima a různorodost půd Mikulovské vinařské podoblasti s vápencovými svahy Pálavy ovlivňují nezaměnitelný charakter místních vín.

Kromě tradičních vinařských akcí, které jsou organizovány samotnými vinaři je nejznámější a největší vinařskou akcí Pálavské vinobraní pořádané každoročně druhý víkend v září. Městem a jeho okolím prochází hned několik vinařských naučných stezek Moravská vinná stezka, Vinařská naučná stezka Mikulov, Vinařská naučná stezka Stará hora.

Regionální muzeum nabízí několik vinařských expozic: Vinohradnictví a vinařství a nově netradičně pojatou výstavu - Víno napříč staletími.

Veškeré detailní a aktuální informace o vinařských akcích a dalších atraktivitách spojených s vínem je možné nalézt na <http://www.mikulov.cz/turistika/vino-a-vinarska-turistika/>.

9.5 Cykloturistika

Pro návštěvníky Mikulova a jeho okolí jsou připraveny také aktivní formy trávení volného času. Mimo pěší turistiku jsou k dispozici i vyznačené cyklistické trasy určené milovníkům cykloturistiky. Trasy jsou vedeny mimo hlavní komunikace a napojují se na dálkové trasy. Proto lze poznávání Mikulova a jeho okolí propojit s výletem do příhraničních oblastí sousedního Rakouska. Především pro cyklisty jsou určeny hraniční přechody Nový Přerov-Alt Prerau, hraniční přechod Mikulov-Ottenthal a Valtice-Schrattenberg.

K dispozici je 7 vyznačených cyklistických tras:

- ⇒ *Cyklistický okruh Stará hora* – trasa o celkové délce 37 km, jejíž součástí je Naučná vinařská stezka Stará hora. Trasa vede z Mikulova na Bavory – Pernou – Dolní Dunajovice – Brod nad Dyjí – Novosedly – Nový Přerov – Dobré Pole – Břeží zpět do Mikulova.
- ⇒ *Liechtensteinské stezky* – trasa prochází Lednicko-valtickým areálem v celkové délce 103 km. Součástí trasy jsou dílčí stezky (Knížecí stezka, Břeclavská stezka, Poštorenská stezka, Lednická stezka, Valtická stezka) také trasa vedená Dolním Rakouskem v délce 70 km (Liechtensteinská stezka, trasa Greenways Praha – Wien).
- ⇒ *Mikulovská vinařská stezka* – trasa nízké náročnosti o délce cca 82 km, která představuje krásy a zajímavosti Mikulovské vinařské podoblasti, je vedena po bývalých vojenských signálkách a silnicích III. třídy.
- ⇒ *Moravská vinná stezka* – páteční trasa ojedinělé sítě regionálních cyklistických stezek vedoucích malebnou krajinou jihovýchodní Moravy. Trasa začíná ve Znojmě, prochází Mikulovem, Hustopečemi, Velkými Pavlovicemi, Mutěnicemi, Bzencem a končí v Uherském Hradišti. V okolí Mikulova prochází trasa v délce 33 km.
- ⇒ *Cyklotrasa okolo ATC Merkur* – místní trasa s nízkou náročností, vedoucí po zpevněných i nezpevněných komunikacích. K dispozici jsou dva okruhy – malý a velký. Malý okruh je dlouhý 16 km (značeno červeně) a vede hlavně okolo střední Novomlýnské nádrže. Velký okruh má délku 27,5 km (značeno zeleně) a vede okolo obou nádrží, tedy horní i střední.
- ⇒ *Cyklostezka Mikulov – Nový Přerov – Wildendürnbach* – cyklistický okruh Na kole k sousedům – trasa: Nový Přerov – Břeží – Mikulov – Wildendürnbach (A). Nenáročný okruh česko-rakouským příhraničím pro všechny kategorie. Celková délka trasy 30 km.
- ⇒ *Cyklostezka Mikulov – Ottenthal* – 2,4 km.

Podrobné informace o vedení jednotlivých tras, náročnosti a službách lze najít na <http://www.mikulov.cz/turistika/aktivni-pobyty/cykloturistika/>.

9.6 Kongresová turistika

Cestovní ruch ve městě je také zaměřen na kongresovou turistiku. V roce 2007– 2008 byl realizován městem Mikulov projekt „Propagační a mediální kampaň na podporu kongresové, obchodní a incentivní turistiky“ v objemu 1,4 mil. Kč. Předmětem projektu byl marketingový průzkum, tvorba databází, tvorba a distribuce katalogu Mikulov – město kongresů, společenských a firemních akcí, mediální kampaň - inzerce v tisku a elektronických médiích, kampaň při veletrzích cestovního ruchu v tuzemsku a zahraničí, organizace fam tripu a vytvoření samostatné webové sekce na www.mikulov.cz.

V rámci projektu byly také vytvořeny odpovídající programy, které slouží široké veřejnosti jako model při sestavení jejich programu, jde např. o tyto modely: Třídenní kongres

v Mikulově pro 300 účastníků, Dvoudenní kongres v Mikulově pro 100–150 účastníků, Společenská akce na zámku v Mikulově pro 50–100 účastníků, Konference pro 20–100 účastníků, Incentivní program pro 20–100 účastníků, Teambulding pro 20–50 účastníků.

K nejrůznějším akcím lze využít unikátní historické prostory barokního zámku v Mikulově s odpovídajícím infrastrukturním zázemím, profesionální produkcí a moderní technikou. Nabídka pak doplňuje pestrá paleta originálních doprovodných programů, které zajišťuje turistické informační centrum. Také většina hotelů, penzionů a vybrané vinné sklepy umožňují pořádání firemních akcí či konferencí menšího rozsahu.

Ideální prostory pro velký reprezentativní kongres nabízí mikulovský zámek, kterým kráčely dějiny a jejich významní aktéři. K těmto účelům slouží zejména Zámecký sál (kapacita až 300 osob), Nástupní sál a Gajdošův sál s kapacitami 150 osob. Konferenční vybavení včetně technického zázemí všech využitelných prostor zámku je na vysoké úrovni. Zámecké prostory je pak možné během okamžiku proměnit z kongresových prostor v reprezentativní společenské místo vhodné pro večerní program.

Na pořádání konferencí, společenských a firemních akcí pro 50–100 účastníků lze využít luxusní a reprezentativní prostředí zámeckých sálů jako je Sala terrena či Grollův sál. Jako zajímavý doplňkový program lze zorganizovat například jízdu v kočárech, shlédnout oživé historické obrazy, rytířský turnaj a k tomu vychutnat skvělé mikulovské víno a moravské kulinařské speciality. Kromě zmíněných zámeckých prostor Mikulov nabízí také prostory v nově zrekonstruovaném Městském kině (kapacita až 176 osob), či ve většině hotelů, penzionů a vybraných vinárnách. Pro pořadatele těchto akcí jsou zajištěny komplexní služby, zejména příprava programu, catering, technika, rezervace ubytování a doprovodných programů a kompletní personální zajištění.

V rámci doprovodných programů lze navštívit prostory dominanty města - barokního zámku s řadou expozic např. „Římané a Germáni v kraji pod Pálavou“ či „Vino a vinařství“ s unikátním obřím sudem. Pořadatele oficiálních a pracovních akcí mohou využít bohaté nabídky nejrůznějších příležitostí pro aktivní odpočinek, sport, wellness a zábavu. V Mikulově je mnoho zařízení tohoto druhu, např. Wellness centrum Aquarium Relax se solnou jeskyní, Městská sportovní hala s fitness centrem, Jezdecký klub Mikulov a další. Všechny technické parametry a požadavky jsou k dispozici na:

<http://www.mikulov.cz/turistika/kongresy-a-konference/konferencni-prostory/>.

Specifickou formou cestovního ruchu, na kterou se město Mikulov v poslední době orientuje, je kulturní cestovní ruch. Informace o kultuře jsou uvedeny v předchozí kapitole č. 8.

10. Doprava

Město Mikulov má výbornou dopravní dostupnost. Základ dopravy tkví ve strategické poloze blízko státní hranice s Rakouskem a geografická poloha v Dyjsko-svrateckém úvalu. Největší význam z hlediska přepravy osob a zboží má transitzní silniční doprava, následuje autobusová doprava, menší význam má železniční doprava a cyklistická doprava. Výborná dopravní obslužnost je dána také integrací všech druhů dopravy v rámci Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje. Městem probíhá hlavní silniční komunikace mezinárodního významu i železniční komunikace regionálního významu, což celé území řadí do výhodné polohy v rámci celé ČR. Mikulovu zcela chybí letecká a říční doprava, což je však dáno polohou a přírodními podmínkami.

Území města a okolí je v širších dopravních souvislostech vymezen těmito nadregionálními tahy:

- ⇒ Silnicí I/52 (E461): Brno – Vídeň
- ⇒ Silnice I/40: Mikulov – Břeclav
- ⇒ Železniční trať č. 246 : Břeclav – Mikulov – Znojmo

10.1 Silniční doprava

10.1.1 Silniční síť

Územím města Mikulov neprochází žádná dálnice ani rychlostní silnice. Nejvýznamnější dopravní komunikaci tvoří silnice **I/52** ve směru Brno – Vídeň. V roce 2011 byly vypracovány na úrovni Jihomoravského kraje *Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje*, které stanovují regionální a nadregionální koridory rozvoje kraje. Širší území Mikulovska bylo vymezeno jako koridor silnice R52 Pohořelice – Mikulov – Drasenhofen / Rakousko (E461), vymezený také v *Politice územního rozvoje ČR 2008*, vymezením koridoru D65 rychlostní čtyřproudové silnice R52 Pohořelice – Mikulov – hranice ČR / Rakousko, včetně doprovodných komunikací pro přímou obsluhu území. Vymezení koridoru je v souladu s Politikou územního rozvoje ČR 2008, Usnesením vlády ČR č. 735/2008 Sb., uzavřenou mezinárodní dohodou mezi Rakouskou spolkovou republikou a vládou České republiky o propojení rakouské dálnice A5 a české rychlostní silnice R52 a Deklarací Zastupitelstva Jihomoravského kraje o podpoře přípravy a prosazování realizace rychlostní silnice R52 vytvořit územní podmínky pro vedení koridoru D65 rychlostní silnice R52 Pohořelice – Mikulov – hranice ČR / Rakousko, včetně doprovodných komunikací pro přímou obsluhu území (zejména silnice II/395). *Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje* však byly dne 21. června 2012 zrušeny rozsudkem Nejvyššího správního soudu.

Další významným silničním tahem procházejícím městem je silnice I. třídy **I/40** Mikulov – Valtice – Břeclav.

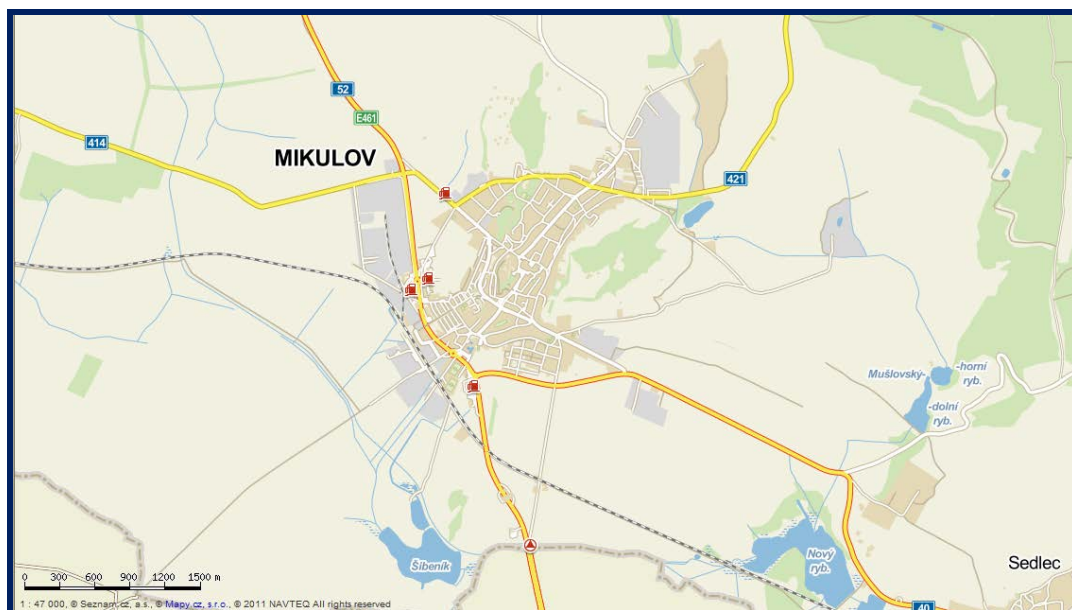
Silnice II. třídy na území města Mikulov:

- ⇒ II/414 Lechovice – Hrušovany nad Jevišovkou – Mikulov
- ⇒ II / 421 Terezín – Velké Pavlovice – Mikulov

Silnice III. třídy a ostatní komunikace:

- ⇒ III/0522 Mikulov – okružní
- ⇒ III/0524 Mikulov – příjezdná
- ⇒ III/0525 Mikulov – st. hranice
- ⇒ III/42120 Mikulov – Klentnice – Pavlov
- ⇒ III/42124 Mikulov – Lednice
- ⇒ III/4148 Na Mušlově – spojovací
- ⇒ III/4149 Sedlec – státní hranice
- ⇒ III/0526 Mikulov – státní hranice
- ⇒ III/0523 Mikulov – státní hranice

Obrázek 25: Silniční síť města Mikulov

Zdroj: <http://www.mapy.cz/#x=16.649435&y=48.804974&z=12>, 2013.

Silnice I. třídy jsou v majetku ČR, silnice II. a III. tříd jsou v majetku Jihomoravského kraje, místní komunikace I., II., III. a IV. třídy jsou v majetku města a účelové komunikace jsou majetkem právnických nebo fyzických osob. Údržbu zajišťuje Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, cest mistrovství Mikulov a u místních komunikací v majetku města firma TEDOS Mikulov spol. s r. o. Hodnocení kvality údržby je na dobré úrovni, chybí však větší finanční zajištění. Rozdíly v údržbě a její nároky jsou dány také sezónností (zimní údržba, čištění komunikací atd.).

Silnice I/52 odděluje od historického centra významné části města jako nádraží ČD, sportovní areál a průmyslové zóny. Vybudováním dvou okružních křižovatek (v roce 2012) se tato situace částečně zlepšila. Silnice I/40 je obchvatová. Stav průjezdného úseku silnice II/421 je dobrý. Nové přeložky nebo rozsáhlejší rekonstrukce nejsou plánovány.

Kapacity komunikací jsou v tomto území ve většině případů poměrně vyhovující. Problém nastává na silnici I/52, která je silnicí transnitní. Hustota provozu se zde pohybuje 5 000–10 000 vozidel/hodinu. Největším problémem města je neexistující obchvat, který by svedl transnitní dopravu mimo centrum. Absence obchvatu výrazně narušuje další rozvoj města. Silniční komunikace ve městě jsou značně zatíženy dopravou nákladů i osob. Tento stav má dvě hlavní příčiny: (1) poloha města je příčinou vysoké intenzity transnitní dopravy, (2) činnost podnikatelských subjektů ve městě je zdrojem vysoké intenzity cílové dopravy nákladů i osob do města.

V rámci dalšího rozvoje transnitní dopravy je plánováno vybudování rychlostní komunikace R52, která by se napojila na rakouskou dálnici A5. Díky vybudování stavby by došlo k odlehčení dopravy v intravilánu města Mikulov a nové rozvojové možnosti by směřovaly západním směrem od centra města.

Na území města se nachází také 42,9 km chodníků, jejichž údržbu zajišťuje firma TEDOS Mikulov spol. s r. o. Současný technický stav chodníků lze charakterizovat jako dobrý. V některých případech jsou zajištěny prvky pro bezbariérovost (snížené nájezdy, ostrůvky, vodící čáry pro nevidomé apod.).

Tabulka 32: Druhy komunikací ve městě Mikulov

Druh komunikace	Celkem	Město Mikulov	Jihomoravský kraj
Chodníky a cyklostezky	42,9	42,9	
Vozovky zpevněné	28,5	18,5	10,0
Vozovky nezpevněné	1,5	1,5	

Zdroj: TEDOS Mikulov spol. s r. o., 2013.

Pozn. Údaje v km.

Město Mikulov v současné době vlastní cca 18,5 km místních komunikací (mimo chodníky). Historicky město vlastnilo cca 15 km místních komunikací. Vybudováním obytné zóny Na Hradbách a komunikace v průmyslové zóně se tento stav zvýšil o cca 2 km. V posledních letech došlo ke snaze Jihomoravského kraje vyřadit část pozemních komunikací ze systému silnic III. třídy a převést je do vlastnictví města Mikulov jako místní komunikace. Do současné doby město Mikulov převzalo silnice na ulicích Koněvova, Česká, Svobody a část ulice Brněnská. Zařazení těchto silnic do systému místních komunikací se zvýšila jejich délka o dalších 1,5 km. Dále je snaha Jihomoravského kraje předat další úseky silnic jako je ulice Pavlovská, Pod Platanem, Piaristů, silnici vedoucí do místní části Mušlov a ke staré celnici.

Stav místních komunikací je závislý na době jejich vybudování (rekonstrukci). Velmi dobrý stav je u nově rekonstruovaných komunikací jako ulice U Lomu, Nová, I. května, Náměstí, Kostelní náměstí, Husova, část ulice Brněnská, Svobody, lokalita Na Hradbách. Ostatní

místní komunikace vzhledem k jejich stáří vyžadují zvýšenou běžnou údržbu. Kromě závad plynoucích z jejich stáří jsou zde četné překopy po provedené plynofikaci města, oprav havárií vodovodního řadu a přípojek k jednotlivým nemovitostem. Některé komunikace např. ulice Žižkova, Bardějovská, Pod Strání, část ulice Hraničářů vyžadují rozsáhlejší rekonstrukci. Rovněž v budoucnu bude nutné řešit zpřístupnění místních částí jako G-centrum, ulice Republikánské Obrany (u fotbalového hřiště). Převzaté komunikace od JmK ve dvou případech byly rekonstruovány (ulice Brněnská, Svobody). Ostatní byly vlastníkem udržovány pouze v nutných případech a vyžadují rovněž zvýšenou běžnou údržbu nebo rozsáhlejší rekonstrukci.

V souvislosti se změnami v systému místních komunikací bude v roce 2013 proveden nový pasport místních komunikací. Cílem plánované pasportizace bude aktualizace evidence místních komunikací, jejich zařazení do tříd a kategorií a zjistit jejich skutečný technický stav. Podklady z provedené pasportizace budou sloužit k reálnějšímu plánování údržby a rekonstrukce komunikací. Na základě jeho výsledků by se rovněž mělo přistoupit k dořešení vlastnických vztahů povrchů komunikací a pozemků.

10.1.2 Statická doprava

Statickou dopravu tvoří především nároky na parkování, parkovací místa a prostory určené pro kolmé, či šikmé stání u komunikací označených zvláštní dopravní značkou. Mezi parkovací stání se řadí jak volné, tak garážové stání. Počty parkovacích stání ukazuje následující tabulka.

Tabulka 33: Počet parkovacích míst ve městě Mikulov

Lokalita	Počet míst celkově	Z toho	
		Vyhrazená parkovací místa	Placená parkovací místa
Náměstí	27	7	27
Kostelní náměstí	7	0	7
Brněnská Náměstíčko	3	0	3
Brněnská před BD	18	0	18
Vrchlického - parkoviště	8	0	8
- před bývalým DDM	5	0	5
- u lípy	5	0	0
Svobody	31	2	31
Husova	60	6	60
A. Muchy,	18	0	18
A. Muchy před bývalou spořitelnou	19	0	19
Vídeňská	41	0	41
Purkyňova	18	0	18
Kapucínská,	17	0	17
Parkoviště Česká	30	0	30
Parkoviště Komenského	40	0	40
Parkoviště u Městské sportovní haly	20	0	0
Brněnská za BD	11	0	0

Nová	36	3	0
Nová (Chevron)	24	0	0
Pod Hájkem	15	0	0
22.dubna	57	0	0
Doležalka	18	0	0
Koněvova	25	0	25
Česká - U hroznu	5	0	5
- Sport Bar	13	0	13
- kino	31	14	31
Mlýnská	13	0	0
Poštovní	12	0	0
Piaristů	33	4	0
Hraničářů - před ZŠ	30	6	0
- před VaK	20	0	0
Nádražní	60	0	0
Stavebniny Burcin	13	0	0
Koupaliště	31	0	0
Republikánské Obrany (oproti koupališti)	47	0	0
Amfiteátr	55	0	0
Celkem parkovací místa	916	36	421

Zdroj: TEDOS Mikulov spol. s r. o., 2013.

Pozn. Stav k 31. 12. 2012.

Kvalita parkovacích míst je vyhovující a na dobré úrovni. Pouze lokality Pod Hájkem, Doležalka, Mlýnská, Koupaliště a Amfiteátr vyžadují zlepšení situace. Současná situace v těchto lokalitách je nevyhovující. Parkovací místa ve všech lokalitách vyžadují posílení v průměru o 30 %. Hlavně v době turistické sezóny vzhledem k rostoucímu počtu hotelů a penzionů je počet parkovacích míst nedostatečný. V historické části, přilehlých lokalitách a starší zástavbě jsou kapacity pro rozšíření parkovacích míst téměř vyčerpané. V lokalitě sídliště je nutné posílit parkovací místa o cca 50 %. Parkování zde je prováděno na místních komunikacích, které nevyhovují technickým parametrům.

Tabulka 34: Potřebná parkovací místa ve městě Mikulov v roce 2012

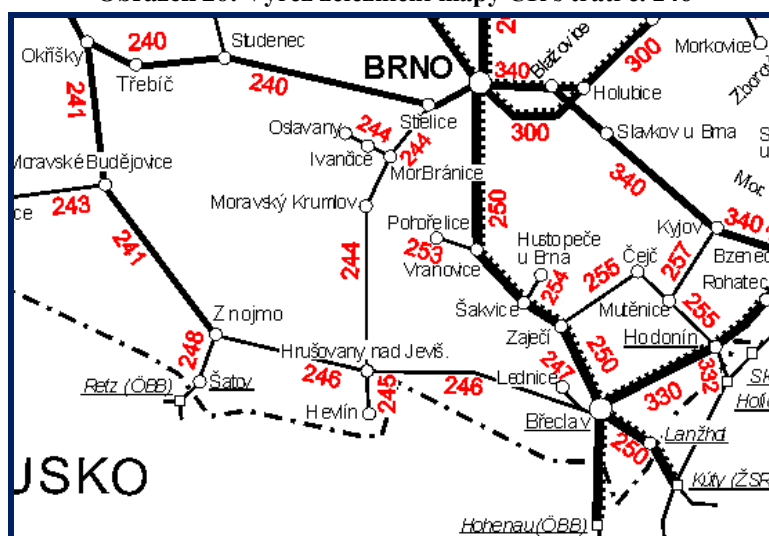
Lokalita	Parkovací plochy	Garáže
Historické jádro	220	300
Sever	180	560
Jih	290	900

Zdroj: Územní plán Mikulov, 2013.

10.2 Železniční doprava

Městem Mikulov prochází pouze jedna železniční trať regionální významu č. 246 (Břeclav – Mikulov – Hrušovany nad Jevišovkou – Znojmo). Jde o jednokolejnou, neelektrifikovanou trať, která soužijí pro provoz osobní a nákladní dopravy.

Obrázek 26: Výřez železniční mapy ČR s tratí č. 246

Zdroj: <http://mapa.vychnovsky.cz/>, 2013.

Na území města se nachází pouze jedna železniční stanice – *Mikulov na Moravě*. Železniční stanice se nachází jihozápadní části města mimo historické centrum, dostupná je po místní komunikaci III/0524. Dostupnost také zajišťuje bezprostřední blízkost autobusových zastávek (Mikulov, žel. st.). Stanice je pro potřeby zajištění osobní dopravy vyhovující, zajišťuje odbavení cestujících ve vnitrostátní přepravě včetně místenek. Mezi další služby patří možnost platby v eurech, úschovna zavazadel a možnost využití čekárny. Stanice je lehce dostupná, nicméně chybí bezbariérový přístup. Pro nástup a výstup cestujících slouží dva nástupní peróny, které však nejsou také bezbariérové. Stanice je vybavena pro zrakově postižené (akustické majáčky, štítek na zábradlí).

Obrázek 27: Poloha stanice Mikulov na Moravě

Zdroj: <http://www.cd.cz/mapa/?stanice=5434855>, 2013.

V rámci osobní dopravy je dopravní obslužnost zajištěna pouze osobními vlaky. Od roku 2008 je trať zařazena do Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (linka IDS JMK S8). Díky integraci došlo k pravidelné taktové dopravě mezi okresními městy Břeclav –

Znojmo v taktu dvou hodin. V pracovní dny v dopravní špičce je interval zkrácen na jednu hodinu. Počet spojů v pracovních dnech je v obou směrech vysoký (15 spojů denně v jednom směru), což zajišťuje velmi dobré propojení Mikulova s okresním městem, vzdáleném zhruba 25 km. V nepracovní dny je spojení zajištěno 10 spoji v jednom směru. Další rozvoj železniční sítě na území Mikulova se již nepředpokládá, výhledově by mohla přicházet v úvahu modernizace (elektrifikace) trati, případně její zdvoukolejnění.

10.3 Cyklistická doprava

Cykloturistika tvoří významný druh dopravy vzhledem k turistické atraktivitě města Mikulov. Má minimální environmentální dopad a její rozvoj skýtá potenciál rozvíjet podnikatelské prostředí v této oblasti tvorby nových pracovních míst v cykloturistickém ruchu. Rozvoj cykloturistiky v sobě zahrnuje nejen budování cyklotras, či cyklostezek, ale i zajišťování souvisejících služeb. V posledních letech je cyklistická doprava jedním z nejvíce se rozvíjejících dopravních odvětví. Městem procházejí jedna cyklostezka a dále značené cyklotrasy. V ČR jsou cyklotrasy značeny dle významu do 4 tříd, přidělování čísel určuje Klub českých turistů. Trasy I. třídy - čísla od 1 do 9, používá se značení 01-09, II. třídy - dvoumístné označení (např. 47), III. třídy - třímístné označení (např. 471) a IV. třídy - čtyřmístné označení (např. 0047). Cyklotrasa I. a III. třídy se na území města Mikulov nevyskytuje.

Územím města Mikulov prochází tyto cyklistické trasy:

⇒ II. třídy

- č. 41 Nový Přerov – Mikulov – Břeclav (v úseku Nový Přerov – Mikulov se jedná o cyklostezku)

⇒ IV. třídy

- č. 5044 Dolní Věstonice – Perná – Mikulov
- č. 5236 Mikulov – Dolní Dunajovice – Brod nad Dyjí

K zlepšení služeb pro cyklisty na území města Mikulov, přispívají také podnikatelské subjekty, které poskytují cykloturistům své služby. Ve městě působí následující subjekty:

⇒ Opravna a prodejna jízdních kol Matušková, 1. května 48, Mikulov.

⇒ RentBike.cz, půjčovna kol a elektrokol Dům u Bylinkáře, Kostelní náměstí 1, Mikulov - půjčovna kol – 8 kusů (na objednávku až 20 kusů), opravna kol, půjčovna vozíků za kolo, dětských sedaček na kolo, prodej cyklo doplňků, sportovní potřeby k vypůjčení (brusle, skákací boty, balóny).

⇒ Topbicycle, Bezručova 47, pobočka Kostelní náměstí 2, Mikulov – půjčovna kol.

⇒ Úschovna kol, Koněvova 17, Mikulov.

Půjčení kol nabízení také např. Hotel Templ, Hotel Marcinčák***, Hotel MAROLI Mikulov nebo Vinařství Turolod Mikulov, s.r.o. a CK MERLIN spol. s r.o.

10.4 Ostatní druhy dopravy

Na území města Mikulov se nenachází žádné civilní, vojenské či sportovní letiště pro vnitrostátní i mezinárodní dopravu. Nejbližší letiště se nachází v obci Drnholec, které je však určeno pouze pro zemědělské potřeby. Sportovní letiště je lokalizováno v okresním městě Břeclav. Letiště provozuje Aeroklub Břeclav, délka přistávací dráhy je 740 m a šířka 160 m. Letiště s mezinárodním provozem je lokalizováno v Brně-Tuřanech (50 km).

V řešeném území se nenachází žádná vodní cesta.

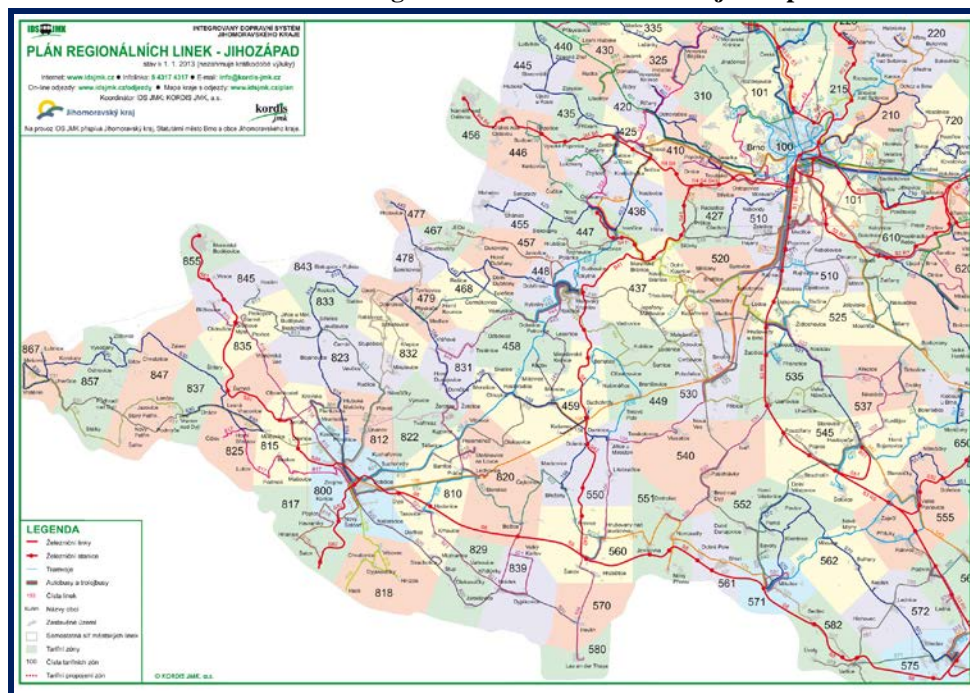
10.5 Dopravní obslužnost

Od roku 2008 je Mikulov a okolí začleněno do Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje. Integrace znamenala optimalizaci dopravy a zavedení pravidelnosti a organizaci v jízdních řádech. V souvislosti se zavedením IDS JMK došlo ke ztrátě přímého a rychlého spojení s krajským městem Brnem. Tuto skutečnost cestující veřejnost ostře kritizovala a nadále kritizuje. Město neustále usiluje o zavedení přímého autobusového spojení Brno – Mikulov. V období let 2009–2011 se povedlo vyjednat přímé spojení Brno – Mikulov s dopravcem BORS Břeclav a.s na komerčním základě (mimo IDS). V roce 2010 dopravce od provozování této linky upustil. Na základě dalších jednání mezi městem Mikulov a společností KORDIS JMK a.s. je v návrhu jízdních řádů na rok 2014 uvažováno o zavedení přímé linky Brno – Mikulov. V současné době na tuto linku probíhá výběrové řízení.

Obdobná situace se zavedením IDS JMK nastala na lince Mikulov – Břeclav, kde bylo rovněž zrušeno přímé autobusové spojení, což bylo cestujícími velmi kritizováno. V tomto případě ale existuje alternativní přímé vlakové spojení.

V rámci IDS JMK existuje spojení s významnými centry – s Brnem (nadregionální linka č. 105), Hrušovany nad Jevišovkou (nadregionální linka č. 174) nebo Břeclaví (regionální autobusová linka č. 570, místní vlaková linka S8). Současně se spuštěním systému, došlo také ke zlepšení dopravní dostupnosti okolních obcí v rámci správního obvodu ORP. Nevýhodou může být prodloužená doba spojení mezi jednotlivými obcemi. IDS JMK je založen na systému zón, Mikulov se nachází v zóně 571.

Obrázek 28: Plán regionálních linek IDS JMK – jihozápad

Zdroj: <http://www.idsjmk.cz/mapa/Plan-site-jihozapad.gif>, 2013.

Linky zařazené do Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje na území města Mikulov:

⇒ Vlakové:

- linka S8 (Břeclav – Znojmo)

⇒ Autobusové:

- linka 105 (Brno – Rajhrad – Pohořelice – Pasohlávky – Mikulov)
- linka 147 (Mikulov – Březí – Novosedly – Hrušovany nad Jevišovkou)
- linka 540 (Mikulov – Dolní Dunajovice – Dolní Věstonice – Hustopeče)
- linka 550 (Mikulov – Milovice – Rakvice – Zaječí – Velké Pavlovice)
- linka 570 (Mikulov – Perná – Horní Věstonice – Milovice – Lednice – Břeclav)
- linka 581 (Mikulov: Žel. stanice – Poliklinika – Dukelská – Vídeňská – Žel. stanice)
- linka 585 (Valtice – Mikulov)

Dopravní obslužnost všech linek IDS JMK zajišťují soukromí dopravci:

- ⇒ ČSAD Tišnov, spol. s r.o.
- ⇒ BORS Břeclav, a.s.
- ⇒ Znojemská dopravní společnost PSOTA, s.r.o.
- ⇒ ČSAD Hodonín, a.s.

Ve městě díky IDS JMK funguje také městská hromadná doprava. Městská hromadná doprava ve městě je organizovaná na základě smlouvy mezi městem Mikulov a BORS Břeclav od roku 1996. V roce 2008 byla zaintegrovaná do IDS JMK (linka 581). V současné době v rámci změn jízdních řádů na rok 2014 KORDIS JMK a.s. navrhuje změnu jízdního řádu linky 585 Mikulov - Valtice tak, že kopíruje trasu a frekvenci MD linky 581. Podmínkou tohoto návrhu je, že město bude přispívat na provoz této linky na území města. V případě, že to bude pro město finančně výhodné, schválením tohoto jízdního řádu by mohlo dojít ke zrušení této formy dopravy. Linka je obsluhována 15 spoji denně a jezdí pouze v pracovní dny.

Hlavní autobusové zastávky (nejvytíženější) na území města jsou *Žel. stanice, 22. dubna, Dukelská, U parku* a *U pošty*.

Mimo IDS JMK v Mikulově zastavují také autobusové spoje společnosti Tourbus, a.s., Brno na vnitrostátní lince 720170 Brno – Pohořelice – Mikulov (2x denně) a na lince 000080 Brno – Wien (2x denně). Spojení s Brnem zajišťuje také linka 741010 společnosti SEBUS s.r.o., Viničné Šumice (Mikulov, u parku - Brno, ABB). Frekvence spojů je však nedostatečná a neodpovídá pravidelné dojížděcí studentů do škol v Mikulově.

11. Technická infrastruktura

Pro rozvoj území je nutné mít vybudovanou stabilní a fungující infrastrukturu. Vysoká úroveň technické infrastruktury je důležitým faktorem pro další rozvoj správního obvodu Mikulov. V zájmu města Mikulov v oblasti technické infrastruktury je dosáhnout na svém území takového stavu, kdy bude zabezpečeno odpovídající napojení (obyvatelstva, průmyslových a zemědělských podniků nacházejících se na území města) na všechny inženýrské sítě. Tato napojení však musí respektovat územní omezení a požadavky, které klade na další rozvoj správního obvodu koncepce udržitelného rozvoje. Systémy provozních souborů, vedení, objektů, zařízení a ploch technické infrastruktury nezbytně vyžadují koordinaci v území, a to právě s ohledem na ochranu tohoto území pro následné využití budoucími generacemi.

11.1 Vodovodní infrastruktura

Území města Mikulov zasahuje do CHKO Pálava, která společně se státní přírodní rezervací Lednické rybníky tvoří významný územní celek (roku 1987 byla CHKO Pálava vyhlášena UNESCO za biosférickou rezervaci). Vodní hospodářství je dáno možnostmi a potřebami území. Hlavní zdroje pitné vody se nacházejí mimo řešenou oblast a slouží pro všechny hospodářské složky. V území se nenachází žádný významný vodohospodářský tok, recipientem pro splaškové vody je rybník Šibeník.

Samotné město Mikulov získává pitnou vodu z několika zdrojů. Hlavní zdroj, který slouží pro celý skupinový vodovod Mikulov, se nachází v oblasti jímacího území Lednice, ostatní zdroje malých vydatností, jsou roztroušeny v blízkém okolí nebo přímo v zastavěné části.

Skupinový vodovod Mikulov tvoří systém v zásobování pitnou vodou pro celkem 10 měst, obcí, nebo jejich administrativních částí. V rámci správního obvodu ORP Mikulov jde o Milovice, Mikulov, Pavlov a Sedlec. Zdrojem skupinového vodovodu je pět samostatných jímacích území, z toho čtyři se nacházejí ve správním obvodu ORP Mikulov:

- ⇒ **Jímací území Mikulov – Kostelní** – jedná se o širokoprofilovou kopanou studnu o vydatnosti 1,9 l/s.
- ⇒ **Jímací území Mikulov – Gravitace** – jedná se o pramenní jímky o celkové vydatnosti 0,8 l/s, z kterých je voda gravitačně přiváděna do vodojemu Mikulov - Gravitace 100 m³ (287,4/284,9).
- ⇒ **Jímací území Milovice** – (místní zdroj v Pavlově - jímací zářez je z hlediska bilančního naprosto bezvýznamný). Toto území je tvořeno čtyřmi vrtanými studnami, z kterých byla voda ponornými čerpadly dopravovaná do akumulární nádrže 100 m³ (172,0/169,0) a odtud dále pomocí čerpací stanice jednak do Milovic, jednak do Pavlova. Do akumulární nádrže 100 m³ (172,0/169,0) je již voda přivedena samostatným řadem z vodojemu Lednice 2 x 650 m³ (222,0/217,5). Vydatnost jímacího území byla vyhodnocena na 7,4 l/s a vykazuje stále klesající trend. Jímaná voda neodpovídá požadavkům vyhlášky 376/2000 a v dnešní době je mimo provoz.
- ⇒ **Jímací území Sedlec – Hranice** – jímací zářez o vydatnosti 0,90 l/s, z kterého je voda přiváděna do akumulace 130 m³ a odtud čerpána výtlačným řadem do vodojemu Sedlec 2 x 200 m³ (258,9/256,5).

Vodovodní síť v městě Mikulov je členěna na tři tlaková pásma, přičemž akumulace je tvořena: pro I. tlakové pásmo vodojem „Bezručova“ 2 x 200 m³ (272,8 / 269,4) + 1000 m³ (275,8 / 270,8) a „Amfiteátr“ 2 x 250 m³ (268,1 / 265,1), pro II. tlakové pásmo vodojemu „Gravitace“ 100 m³ (287,4 / 284,9) a pro III. tlakové pásmo vodojemu „Turoid“ 2 x 100 m³ (338,8 / 335,3). Do vodojemů II. a III. tlakového pásma je voda dopravována čerpací stanicí ve vodojemu Bezručova 1000 m³.

Tabulka 35: Kvalita vody v Mikulově

Ukazatel	Měrná jednotka	Hodnota	Limit
Barva	mg/l Pt	5	20
Zákal	ZF(t)	<0,01	5
pH		7,4	6,5-9,5
Konduktivita	mS/m	88	125
Železo	mg/l	0,027	0,2
Amonné ionty	mg/l	<0,05	0,5
Dusitany	mg/l	<0,006	0,5
Dusičnany	mg/l	4,9	50
Mangan	mg/l	<0,02	0,05
Vápník+hořčík (tvrdost)	mmol/l	3,53	2 – 3,5 *
CHSK-Mn	mg/l	1,9	3
Chloridy	mg/l	59	100
Sírany	mg/l	152	250
Koli bakterie	KTJ/100 ml	0	0
E-coli	KTJ/100 ml	0	0
Kult.org 36°C	KTJ/1 ml	2	20
Kult.org 22°C	KTJ/1 ml	12	200

Zdroj: <http://www.vak-bv.cz/photos/dokumenty/012012/mikulov.pdf>, 2013.

Pozn. * doporučená hodnota. Stav k 31. 3. 2012.

Rozbor vody v březnu 2012 vykazoval u sledovaných charakteristik překročení pouze u tvrdosti vápníku a hořčíku. Z uvedených výsledků lze usuzovat, že voda je na výborné úrovni, nicméně trochu tvrdší. Provozovatelem vodovodní sítě je společnost Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s. Představenstvo společnosti Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s. stanovilo s platností od 1. ledna 2013 jednotné ceny vodného a stočného pro odběratele.

Tabulka 36: Cena vodného a stočného v roce 2013

	bez DPH (Kč/m ³)	včetně 15% DPH (Kč/m ³)
Vodné	31,75	36,51
Stočné	37,23	42,81
Celkem vodné a stočné	68,98	79,32

Zdroj: <http://www.vak-bv.cz/?IdKat=4&PodKat1=12&PodKat2=113>, 2013.

Pozn. Stav k 1. 1. 2013.

11.2 Kanalizační síť

V Mikulově je v současné době vybudována stoková síť. Odpadní vody z větší části města jsou odváděny na čistírnu odpadních vod, část odpadních vod je zaústěna do melioračních svodnic. Systém stávající kanalizace je jednotný, na síti je šest odlehčovacích komor. Na veřejnou kanalizační síť jsou napojeny rovněž průmyslové závody včetně areálu bývalého

vojenského útvaru (má vybudovány usazovací nádrže s hrubým předčištěním, které jsou mimo provoz). Základní kostra kanalizace tvoří kmenová stoka B a zaklenutý místní potok (zvaný Mikulovka – stoka A) odvádějící odpadní vody z větší části města, kmenová stoka C a kanalizační sběrač E (odvádí odpadní vody z průmyslové části).

Na území města je provozována čistírna odpadních vod. Vybudována byla v období 1988–1991 jako mechanicko-biologická s mezofilní anaerobní stabilizací kalu. ČOV byla vybavena zastaralou technologií, která neumožňovala odstraňování dusíkatého znečištění. Vzhledem k vypouštění vyčištěných vod do málo vodného toku byla nutná její zásadní modernizace a rekonstrukce, jež proběhla v roce 2006. Bylo vybudováno nové mechanické předčištění a vstupní čerpací stanice. ČOV umožňuje současné napojení 24 850 ekvivalentních obyvatel a je situována v jihozápadní části města. Provozovatelem je společnost Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s. Technologie je uzpůsobena pro příjem a zpracování dovážených odpadních vod ze septiků, čistírenských kalů a z okolních menších ČOV a vytěžených sedimentů z čištění stok. Vyčištěná voda z ČOV je sváděna do rybníku Šibeník.

11.3 Energetika

11.3.1 Zásobování plynem

Většina obyvatel města Mikulov (76 %) žije v trvale obydlených bytech zásobovaných plynem. V současné době však dochází ke zpomalování dalšího rozvoje plynofikace obcí z důvodů jak technicko-ekonomické náročnosti výstavby plynovodů v terénně náročnějších oblastech, tak i zmenšujícího se zájmu obyvatel o připojení na plyn v souvislosti s růstem cen zemního plynu ve srovnání s cenami uhlí.

Dodávku zemního plynu v Mikulově zajišťuje firma Jihomoravská plynárenská, a.s., závod Hodonín, patřící do skupiny RWE. Dodávka zemního plynu odběratelům se uskutečňuje středotlakými plynovody z VTL / STL regulačních stanic. Město je napojeno na vysokotlaké plynovody, a to:

- ⇒ U fotbalového hřiště na vysokotlaký plynovod Ladná - Lednice - Mikulov DN 200, PN 40. Slouží pro vlastní zásobení města přes VTL RS o výkonu 5 000 m³/h umístěnou u hřiště.
- ⇒ U závodu Cementárny a vápenky na vysokotlaký plynovod Mikulov - Bavory DN 150, PN 40. Slouží jednak pro zásobení průmyslové oblasti, jednak pro vlastní zásobení města přes VTL RS o výkonu 5 000 m³/h umístěnou u závodu.

11.3.2 Zásobování elektrickou energií

V oblasti Mikulova se nachází pouze malý zdroj elektrické energie (fotovoltaická elektrárna). Přenos potřebného výkonu je zajišťován z nadřazené soustavy a to R 400/110 kV v Sokolnicích po stovkových vedeních přes rozvodny 110/22 kV Hrušovany u Brna a Hrušovany n. Jevišovkou případně Břeclav.

Město Mikulov je zásobováno elektrickou energií z rozvodny 110/22 kV vybudované u silnice na Brno. Jsou zde instalovány dva transformátory 25 +40 MVA. Vlastní dodávka el. výkonu pro město je uskutečněna z nadzemního vedení 22 kV , VN č.874, 875 a VN 876, částečně i VN č.136. Průmyslový podnik ABB má samostatný kabelový vývod. Vedení č.136 je zhotovené vodiči o průřezu 95 mm² AlFe a současným přenosovým požadavkům vyhovuje. Po celkové rekonstrukci je vedení 874 a 875. Zde jsou vodiče 70 a 120 mm²/A/Fe. Vedení VN 876 je kabelový vývod do průmyslové oblasti. V současné době je v provozu 52 trafostanic 22/0,4 kV o celkovém instalovaném výkonu 27200 kVA. Více než polovina trafostanic je připojena kabelem 22 kV, a to většinou v centru města. Ostatní stanice jsou připojeny nadzemními přípojkami.

Stávající síť NN je kabelována na Náměstí a v novější výstavbě. Jinak je provedeno jako nadzemní na betonových sloupech a konzolách.

11.4 Spoje

11.4.1 Telekomunikace

Prostřednictvím telekomunikačních služeb a. s. Telefónica O2 je v řešeném území zajišťován místní, meziměstský a mezinárodní telefonní styk spolu s dalšími službami jako je TELEFAX, POSTFAX, veřejná radiokontaktní služba, veřejná datová služba, pronájem digitálních okruhů pro přenos dat, služby euroISDN, INTERNET OnLine a propojení s veřejnou sítí mobilních telefonů v systému GSM – O2 ,T-Mobile a Vodafone.

V provozu je digitální ústředna RSU, která je kapacitní i pro výhledové požadavky. Místní rozvody jsou většinou provedeny kabelem.

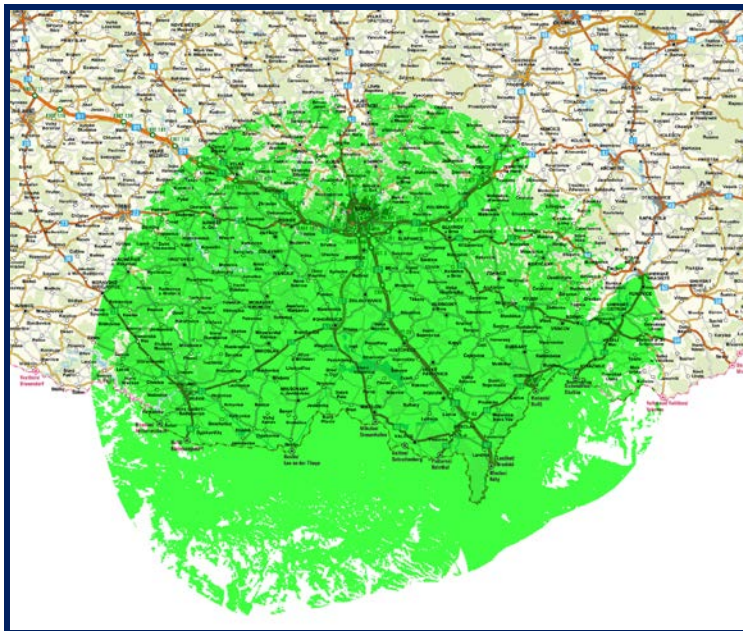
Účastnická přípojná síť ve městě je řešena především úložnými kabely, které jsou v blízkosti ústředny a v historickém jádru vedeny v kabelovodech. Podzemní kolektory se ve městě nevyskytují. Řešeným územím procházejí dálkové optické kabely přenosové sítě a. s. Telefónica O2, pak dálkové optické kabely přenosové sítě a. s. Radiokomunikace. Trasy kabelů dálkové optické sítě jsou graficky doloženy podle digitálních podkladů jejich provozovatelů. Na území města je dále provozována řada základnových stanic operátorů mobilní sítě O2, T – Mobile a Vodafone.

11.4.2 Radiokomunikace

Město Mikulov je plně napojeno na digitální vysílání. Analogové vysílání bylo zrušeno v listopadu 2011. Nejbližší televizní vysílač se nachází na vrchu Děvín nedaleko Mikulova, jež provozují České radiokomunikace, a.s. Kvůli zahájení digitálního vysílání multiplexu 2 z jihomoravského vysílače Děvín (digitální síť 2 byla vůbec první, která odtud začala vysílat již v březnu 2009) nebylo třeba vypnout žádný analogový program. Digitální síť 2 zde využila vysílací kanál 40, na kterém vysílá rovněž z brněnských vysílačů Hády a Barvičova, a který využije také u dalšího jihomoravského vysílače Kojál. Všechny čtyři vysílače tak na kanále 40 vytvoří jednofrekvenční síť. Stejná situace nastala i s digitální sítí České televize, která z Děvína zahájila vysílání v listopadu 2009 na kanálu 29. Ostatní televizní kanály (Nova, Prima a TV Barrandov) vysílají od března 2009 z televizního vysílače Děvín. Území je dále

pokryto pozemním digitálním signálem (DVB – T). Pro ostatní televizní kanály se vysílač v Mikulově a okolí neplánuje. Vysílač Děvín je umístěn v nadmořské výšce 550 m n. m., je 49 m vysoký a vysílá na kanálu č. 29 a 40.

Obrázek 29: Pokrytí signálem z vysílače Děvín

Zdroj: <http://i.iinfo.cz/urs/Devin-123685119127451.gif>, 2013.

V pásmu AM–DV, SV a v pásmu FM–VKV je území pokryto rozhlasovým signálem z vysílače Děvín. U rozhlasových vysílání je skladba přijímaných programů v uvedených pásmech následující: ČRo 1 Radiožurnál, ČRo 2 Praha, ČRo 3 Vltava, ČRo Brno, Frekvence 1, Impuls, Evropa 2, Free Rádio, Jih, Kiss Hády, Krokodýl, Proglas, Čas Dyje, Jih – Cimbálka a Petrov. Rozhlasová síť je provozována v pásmu VKV II (87,5 – 108 MHz).

Obrázek 30: Vysílač Děvín

Zdroj: <http://www.digistranky.cz/prakticke-informace/mapa-vysilacu.html>, 2013.

11.5 Pozemky pro podnikání

Průmyslová výroba je situována v západní části města. Od historického centra je oddělena mezinárodní silnicí I/52. Na území města se nachází průmysl se zaměřením na zpracování potravin, strojírenství, stavební činnost, obchod, aktivity a služby související zejména s cestovním ruchem. Zejména v 90. letech došlo ke značnému útlumu existující průmyslové výroby a to zejména jako důsledek restrukturalizace starých dominantních průmyslových podniků. V posledních letech se však podařilo tento nepříznivý trend obrátit zahraničními investicemi a budováním nových průmyslových podniků. Především v průmyslové zóně Západ I. v Mikulově, která má 15 ha, se v průběhu posledních let realizovaly tři zahraniční investice, které zde vytvořily cca 450 nových pracovních míst. V průmyslové oblasti jsou lokalizovány významné podniky (např. ALSTOM s.r.o., VÍNO Mikulov, spol. s r. o., Robert Bosch odbytová s.r.o., EMERSON CLIMATE TECHNOLOGIES, s.r.o., BOHEMIA SEKT, s.r.o., Nichias Czech s.r.o., Primasil, s.r.o., Frigoprima, spol. s r.o. a MP Servis, spol. s r.o.).

Druhou zónou určenou pro podnikání na území města je průmyslová zóna Jih s významnými podniky CSA Immobilien, v.o.s. (Kabelwerk), Frigoprima spol. s r.o. a Transbeton s.r.o. V této průmyslové zóně se nacházejí nezastavěné pozemky k dalšímu využití pro podnikání o výměře cca 4 ha. Tyto pozemky jsou ve vlastnictví fyzických a právnických osob, jejich napojení na inženýrské sítě je pouze částečné a je nutné vybudování dopravní a technické infrastruktury.

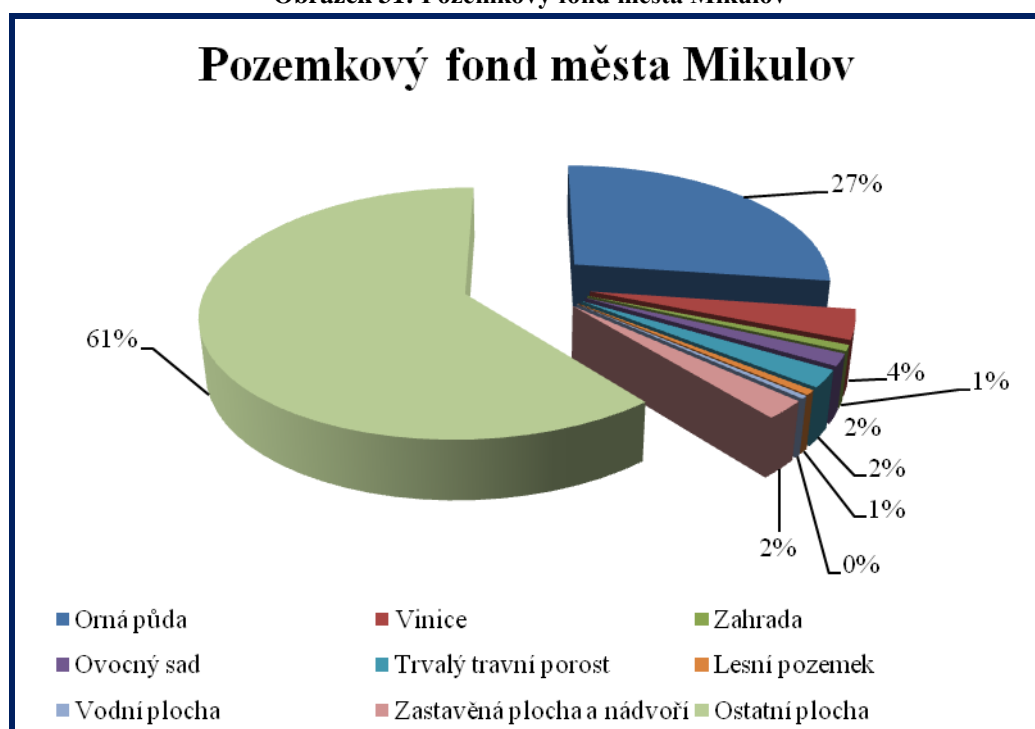
Poslední zónou, ve které je provozována podnikatelská činnost spíše drobnějšího charakteru je lokalita Na Valtické. Situovány jsou zde firmy podnikající v oblastech potravinářství, prodeje stavebního materiálu, výroby nábytku, elektrozařízení a gastrozařízení.

12. Životní prostředí

12.1 Pozemkový fond

Katastrální území města Mikulov má rozlohu 4 534,3 ha (k 31.12.2012). Nejvíce zastoupena je zemědělská půda (51,2%). Zastavěná plocha tvoří pouze 2,1%. Významné procento (10,8%) tvoří vinice, které jsou v okolí Mikulova hojně rozšířené.

Obrázek 31: Pozemkový fond města Mikulov

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2013.

Pozn. Údaje k 1. 11. 2012, jednotky v ha.

Největší plochu v intravilánu města zabírají ostatní plochy (61 %). Do ostatní plochy patří především ostatní komunikace (132,8 ha) a zeleň (45,3 ha). Významný prvek dotvářející konečnou podobu městské zástavby v podobě zeleně představuje především udržovaná zeleň v lokalitách rodinných domů (67 % veškerých zelených ploch). Zbývající podíl zeleně je utvářen především travnatým povrchem s křovinami a stromy situovanými v zahradách, sadech, na loukách a pastvinách. Další významnou plochou v kategorii ostatní tvoří jiná plocha (24,1 ha)

12.2 Ovzduší

Město Mikulov není zatěžováno žádnými většími negativními vlivy, kvalita životního prostředí i díky velice kvalitnímu krajinnému prostředí na severním a severovýchodním okraji města je vysoká. Ke kvalitě prostředí přispívá i řešení dopravního skeletu města, kdy veškerá tranzitní doprava je vedena mimo obytná území. Jediným zdrojem znečištění automobilovou tranzitní dopravou je v současnosti silnice I/52, která je vedena v bezprostřední blízkosti obytné zóny. V roce 2010 zde projelo 8 623 vozidel/24 hodin. Navržené řešení přispěje ke

zlepšení celkové situace, neboť tranzitní doprava, která nabývá na intenzitě především ve směru sever – jih, bude vymístěna dále od města. Rozvoj výrobních aktivit je možný západně za stávajícími areály, tedy ve vzdálenější poloze od města. Nárazníkovou zónu mezi bydlením a výrobou vytvoří zóna komerčních aktivit podél stávající komunikace I/52.

Ve městě nejsou velké zdroje znečištění, s hledem na plynofikaci města, morfologii terénu a vymístění tranzitní dopravy mimo obytná území, nehrozí zvýšené koncentrace škodlivých látek v ovzduší. Riziko vyšší prašnosti lze najít pouze v provozu dvou betonáren (v průmyslové zóně za železniční tratí).

12.3 Ochrana přírody

V řešeném území se nachází lokality obecné i zvláštní ochrany přírody, dle Zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů. V rámci obecné ochrany přírody jsou to územní systém ekologické stability, registrované a navrhované významné krajinné prvky (ekologicky významné krajinné segmenty), významné krajinné prvky v obecné poloze a ochrana krajinného rázu. V rámci zvláště chráněných území Chráněná krajinná oblast Pálava, přírodní památky a rezervace, jejich návrhy, ochrana krajinného rázu, ochrana zvláště chráněných živočichů a rostlin, památné stromy ap.

Chráněná krajinná oblast Pálava

Do severovýchodní části území města Mikulov zasahuje chráněná krajinná oblast Pálava. Území zahrnuje masiv Pálavských kopců a Milovickou oboru. V řešeném území Mikulova prochází hranice od severozápadu po „brněnské“ silnici k železničnímu nádraží, dále k jihozápadu podél staré silnice na Laa an der Thaya ke státní hranici a k východu na hraniční přechod Mikulov. Odtud podél železniční trati k jihovýchodu na k. ú. Sedlec. CHKO byla vyhlášena 19. března 1976 výnosem MK čj. 5790 na ploše 92 km² a v roce 1986 byla zařazena do biosférických rezervací UNESCO. Vyhlášena byla biosférická rezervace provinciálního významu, která se nachází v ohbí řeky Dyje mezi Dolnomoravským a Dyjskosvrateckým úvalem v rozloze cca 8 332 ha. Vymezena je zonace biosférické rezervace, která vymezuje zónu:

- ⇒ centrální (core zone) - vymezena v rozsahu vyhlášených a navrhovaných maloplošných zvláště chráněných území přírody. V řešeném území (Svatý kopeček, Tuold, Šibeničnick, Milovická stráž, Růžový kopec, Kienberg, Kočičí skála, Milovický les a Nový rybník),
- ⇒ nárazníkovou (bufer zone) - kopíruje přibližně II. zónu ochrany přírody CHKO přechodovou (transition zone) - vymezena na ostatním území.

Maloplošná chráněná území

Jako zvláště chráněné území jsou evidovány v řešeném území čtyři přírodní rezervace a tři přírodní památky.

Přírodní rezervace:

- ⇒ PR Tuold – travnatokvětnatá step na jurských vápencích. Výskyt významných skalních a lesostepních druhů rostlin a živočichů.

- ⇒ PR Svatý kopeček – vápencová květnatá step ponticko-panonského původu. Výskyt významných stepních druhů rostlin a živočichů.
- ⇒ PR Šibeničník – travnatokvětnatá step a teplomilná květena.
- ⇒ PR Milovická stráž – výskyt významných lesních, lesostepních a stepních druhů rostlin a živočichů.

Přírodní památky:

- ⇒ PP Růžový kopec – výskyt významných skalních a stepních druhů rostlin a živočichů.
- ⇒ PP Kočičí skála – výskyt významných stepních druhů rostlin a živočichů.
- ⇒ PP Kienberk – paleontologická lokalita – naleziště miocénní fauny evropského významu.

Na území města jsou vyhlášeny a registrovány čtyři památné stromy (1 ks platan javorolistý, 1 ks pavlovnie plstnatá, 1 ks lípa srdčitá a 1 ks lípa velkolistá). Mimo chráněná území lze v krajině najít lokality se zvýšenou ekologickou resp. estetickou hodnotou (tzv. ekologicky významné krajinné segmenty):

- ⇒ Mikulovská alej – kaštanová a lipová alej délky 2,5 km
- ⇒ Klentnický potok – břehové porosty podél potoka v délce cca 12,5 km
- ⇒ Mariánský potok – břehové porosty podél potoka v délce cca 8,0 km

Lokality NATURA 2000

V rámci soustavy Natura 2000 jsou na území města Mikulov vymezeny tři evropsky významné lokality:

- ⇒ CZ0624100 EVL Milovický les – rozsáhlý lesní komplex v jižní části Dolnomoravského úvalu, západně od Mikulova, mezi obcemi Klentnice, Mikulov, Milovice a Bulhary. V Milovickém lese se nacházejí pravděpodobně nejrozsáhlejší porosty panonských teplomilných doubrav na spraši v České republice, které doplňují panonské dubohabřiny, perialpidské bazifilní teplomilné doubravy širokolisté suché trávníky a subpanonské úzkolisté suché trávníky. Rostou zde četné vzácné a chráněné druhy. Lokalita má republikový až evropský význam. V území se vyskytuje řada naturových druhů živočichů - netopýr černý, netopýr velkouchý, přástevník kostivalový, hnědásek osikový, roháč obecný a bourovec trnkový.
- ⇒ CZ0624098 EVL Tuold – nachází se v jižní části Pavlovských vrchů, na severním okraji Mikulova, na vrchu Tuold (385 m n. m.). Jedná se o komplex teplomilných trávníků a křovin s teplomilnými společenstvy. Regionální význam lokality spočívá v jejím druhovém bohatství: flóra čítá asi 390 druhů cévnatých rostlin, z toho 26 druhů zvláště chráněných. Z "naturových" druhů roste na Tuoldu *Iris humilis* subsp. *arenaria* a *Pulsatilla grandis* .V lomu pravidelně hnízdí výr velký (*Bubo bubo*), na dalších místech v rezervaci např. sedmihlásek hajní (*Hippolais icterina*) a slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*). Z Tuoldu je jeden z mála současných nálezů pakudlanky jižní (*Mantispa styriaca*) v ČR. Jeskyně na Tuoldu jsou nejvýznamnějším zimovištěm vrápence malého v panonské oblasti v ČR.

- ⇒ CZ0624234 EVL Svatý kopeček u Mikulova – nachází se v jižní části Pavlovských vrchů, na jihovýchodním okraji Mikulova. Jedná se o výrazný vápencový vrch s mozaikou suchých trávníků, křovin a kulturních lesů s teplomilnými společenstvy rostlin a živočichů. Lokalita má celostátní význam díky svému velkému druhovému bohatství; flóra stejnojmenné rezervace čítá asi 405 druhů cévnatých rostlin. Z naturových druhů zde roste *Iris humilis* subsp. *arenaria* a *Pulsatilla grandis*, z živočichů přástevník kostivalový a roháč obecný. Svatý kopeček představuje jedno z nejbohatších nalezišť záraz v České republice, jichž zde roste 7 druhů.

Lokalita NATURA 2000 – ptačí oblasti

V rámci soustavy Natura 2000 zasahuje do katastrálního území Mikulova ptačí oblast Pálava. Ptačí oblast Pálava (CZ0621029) se nachází mezi obcemi Milovice, Přítluky, Sedlec a Mikulov. Navržená ptačí oblast je totožná s CHKO Pálava a na délku zaujímá 17 km, na šířku 9 km. Velmi cenné území, které hostí 20 druhů ptáků, z nichž osm je cílových. Hojně zastoupené biotopy, lesostepi, skalnaté a drnové stepi obývá početná populace pěnice vlašské a ťuhýka obecného. V teplomilných doubravách a dubohabřinách hnízdí strakapoud prostřední, včelojed lesní, lejsek bělokrký. Staré sady, ovocné aleje a zahrady obývá početná populace strakapouda jižního. V lužních biotopech na Křivém jezeře žije kolonie 10-12 párů čápa bílého a jediná kolonie kormorána velkého na Moravě. Lokalita je též pravidelným zimovištěm orla mořského. Pravidelně zde hnízdí luňák hnědý, příležitostně i luňák červený. V Milovickém lese hnízdí významná část populace dudka chocholatého v ČR. Pavlovské vrchy jsou zimovištěm zedníčka skalního.

Geologické lokality

V Mikulově jsou registrovány dvě významné geologické lokality:

- ⇒ Turoid u Mikulova – opuštěný lom ve městě, umělá lomová stěna, významný střednopleistocenní a svrchnopleistocenní sprašový profil s fosilními půdami, v podloží ernstbrunskými vápenci, turonskými pískovci a jílovci
- ⇒ Šibeničnick – kóta 238 m n. m., jižně od Mikulova mezi železniční tratí a rybníkem, významná morfologická kupa protažená ve směru SSV až JJZ, na Šibeničnicku lze pozorovat překrytí jurských bradel příkrovovými miocenními sedimenty.

Město Mikulov se nachází v oblasti kulturní krajiny, s vysokým podílem zemědělského využívání půdy. Přírodní celky jsou zastoupeny na východě a na sever od řešeného území, v oblasti Chráněné krajinné oblasti Pálava. Toto území má mimořádný význam pro vzájemnou komunikaci druhů panonských s karpatskými a hercynskými. Severojižním směrem probíhá řešeným územím regionální biokoridor vedoucí směrem na Svatý kopeček, severně přes Turoid a přes Růžový vrch, Stolovou horu k Děvínu.

Na severovýchodě území se nachází nadregionální biocentrum Milovický les, na sever od řešeného území pak nadregionální biocentrum Pálava. Obě biocentra na sever od řešeného území propojuje osa nadregionálního biokoridoru K 160. Biocentrum Milovický les je po jihovýchodní hranici řešeného území propojen nadregionálním biokoridorem K 159 s regionálním biocentrem Nový rybník. Ze severu, od NRBC Pálava je přes Růžový vrch

a Turoid vymezen regionální biokoridor RK 124 k regionálnímu biocentru Svatý kopeček. Na západě je z prostoru Dunajovických vrchů vymezen regionální biokoridor RK 123 k regionálnímu biokoridoru K 124 v prostoru Růžového vrchu. Podrobné vymezení dílčích biokoridorů je uvedeno v platném územním plánu města Mikulov, který je dostupný na: <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvojove-materialy/>.

12.4 Odpadové hospodářství

Dle § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech vydává Krajský úřad Jihomoravského kraje povolení oprávněným osobám, kterým je povoleno provozovat zařízení (včetně mobilních) k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů. V Mikulově toto povolení v roce 2013 využívá 5 subjektů.

- ⇒ ALCUmetalkontakt s.r.o., Pod platanem 263/2, Mikulov
- ⇒ SH ŠROT spol. s r.o., Jiráskova 13, Mikulov
- ⇒ SITA CZ a.s., K Vápence 1284/9, Mikulov
- ⇒ STAVOSUR, spol. s r.o., Česká 1473/20, Mikulov
- ⇒ STKO, spol. s r.o., Brněnská 65, Mikulov

Mobilní svoz odpadu ve městě provádí firma STKO, spol. s r.o. Svozové dny jsou rozděleny na lichý (komunální) a sudý (bioodpad) týden. Ve městě jsou pro sběr zbytkového komunálního odpadu určeny popelnice a kontejnery. Sběr je prováděn v plastových pytlích, nádobách o obsahu 110 l, nádobách o obsahu 240 l a nádobách o obsahu 1100 l. Pro separaci plastových obalů, tetra paku, skla bílého a barevného a papíru jsou v ulicích města rozmístěny barevné kontejnery – „hnízda“. Ve městě jsou umístěny také tři samostatné kontejnery na elektroodpad. Zcela chybí kontejnery na oděvy. Funkci těchto kontejnerů zastupuje sběrný dvůr. Poplatek za komunální odpad byl v roce 2012 stanoven na 500 Kč, od roku 2013 se jeho výše zvedla na 600 Kč. Komunální odpad byl svážen na skládku v katastru obce Drnholec. Skládku fungovala od roku 1993 do roku 2007. Po uzavření skládky v Drnholci je TKO po vytrídění ukládán na skládku společnosti A.S.A. v Žabčicích nebo odvážen do spalovny v Brně.

V roce 2012 byl na ulici Brněnská otevřen sběrný dvůr. Toto zařízení slouží k bezplatnému příjmu odpadů od občanů Mikulova, po jejich prokázání občanským průkazem a předložení ústřížku o zaplacení poplatku za odpady a od firem, dle aktuálního ceníku odpadů. Odpady zde mohou odevzdávat i firmy dle aktuálního ceníku pro jednotlivé odpady. Přijímány jsou odpady kategorie O a N, tedy např. objemné odpady (nábytek, koberce ...), nebezpečné odpady (baterie a akumulátory, zářivky, výbojky, barvy, lepidla, oleje, ředidla a nádoby jimi znečištěné ...), elektrospotřebiče (ledničky, televize, monitory ...), zeleň (tráva, listí, spadané ovoce ...), stavební odpad (cihly, beton, písek, suť..), separované složky odpadu (papír, plast, sklo, nápojové kartony), textil (oblečení, obuv, bytový textil, hračky) - za účelem dalšího využití textil nutno odevzdat čistý, suchý, zabalený v igelitových pytlích a další. Sběrný dvůr je v provozu 6x týdně (mimo neděle). Aktuální otevírací doba je k dispozici na: <http://www.stko.cz/kat150.html>. Podnikatelský sektor patří mezi velké producenty odpadů na

území města Mikulov. Informace o množství vyprodukovaného odpadu je možné dohledat na webových stránkách CENIA - <http://portal.cenia.cz/irz/odpady.jsp>.

Město Mikulov má uzavřenou smlouvu o kolektivním systému s firmou EKO-KOM s.r.o., která je zaměřena na uplatnění vytríděných složek komunálního odpadu, dále smlouvy na zajištění zpětného odběru elektroodpadu se společnostmi ASEKOL, Elektrowin a Ekolamp. Příjmy od těchto smluvních partnerů slouží v nemalé míře k zajištění potřeb odpadového hospodářství města.

Ve městě funguje také třídění biologicky rozložitelných složek komunálního odpadu, v důsledku čehož došlo k významnému snížení množství odpadů ukládaných na skládku. Od roku 2012 bylo zavedeno inteligentní nakládání s odpady, s cílem zainteresovat jednotlivé občany – účastníky systému na zvýšení a zefektivnění třídění komunálních odpadů. Svoz a likvidaci odpadu ve městě Mikulov zajišťuje společnost STKO, s. r.o.

13. Bezpečnost a kriminalita

13.1 Bezpečnostní situace ve městě

Ve městě Mikulov v současné době zajišťuje bezpečnost a veřejný pořádek Městská policie Mikulov. Městská policie byla zřízena obecně závaznou vyhláškou města dne 22. ledna 1992 na základě zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Hlavní činnosti MP je činnost dohlížecí, preventivní a upozorňovací. V roce 2001 byl vypracován první program prevence na místní úrovni pro město Mikulov a od této doby se MP věnuje i oblasti prevence. V současné době MP také vede přednáškovou činnost na školách, klubech důchodců a u jiných zájmových skupin. Vypracovává také preventivní projekty, na které pravidelně získává dotace. Sloužící velitel předsedá komisy pro prevenci kriminality – je koordinátorem preventivních aktivit ve městě. MP pracuje ve stabilizovaném obsazení 14 strážníků přímého výkonu služby s velitelem MP včetně, (jedna žena, třináct mužů). Sloužící strážníci jsou rozděleni do čtyř směn po třech, z nichž první a třetí směna slouží ve čtyřech. Toto rozložení strážníků a jejich celkový počet umožňuje v souladu se zákoníkem práce vykonávat službu veřejnosti v nepřetržitém směnném provozu i v době čerpání řádné dovolené, či nemoci. Věkový průměr je 38,5 let a průměr praxe v oboru je 13 let. Od roku 2011 vykonává MP také službu v obci Bavory. MP na území obce Bavory řešila v roce 2012 na vyžádání celkem 9 případů. Při své činnosti provádí pěší pochůzky v souladu s denním plánem služeb zejména v lokalitách – zámecký areál, hřbitovní park, střed města, Kozí vršek, ulice Husova, Alf. Muchy, sídliště. Na základě Zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii spolupracuje městská policie s Policií ČR na rozličných projektech. Oba tyto orgány se snaží zajistit bezpečnost a bojovat proti kriminalitě ve městě. V Mikulově je také obvodní oddělení Policie ČR, Krajského ředitelství Jihomoravského kraje, se sídlem v ulici U Lomu. Obvodní oddělení Mikulov vykonává činnost ve městě Mikulov a v okolních obcích v rámci obvodu. Příslušnost obcí ukazuje následující obrázek.

Obrázek 32: Obvodní oddělení Policie ČR Mikulov

Zdroj: <http://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-mikulov.aspx>, 2013.

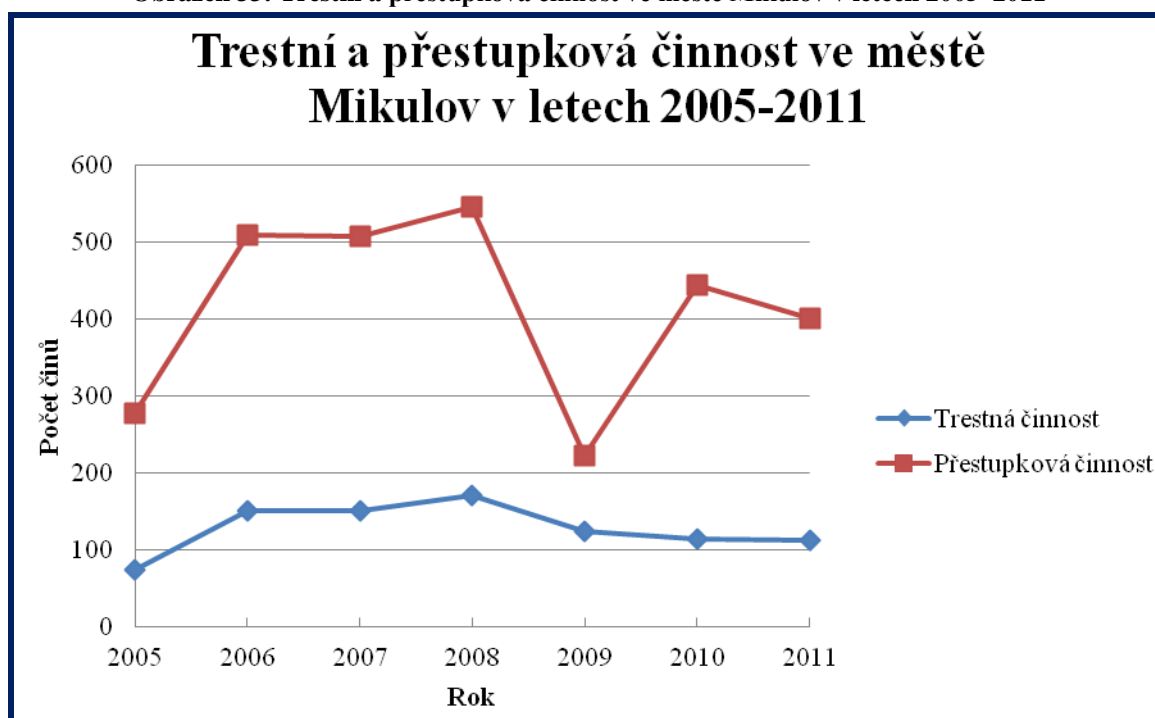
Městem Mikulov prochází významná komunikace E461 (I/52). Dozor na této státní komunikaci vykonává Policie ČR - Dálniční oddělení Mikulov, které bylo v Mikulově zřízeno v roce 2010.

V souladu se zákonem č. 240/2000 Sb., (krizový zákon), má ORP Mikulov zpracován „Krizový plán obce s rozšířenou působností“. Tento byl vypracován Hasičským záchranným sborem Jihomoravského kraje. Po projednání Bezpečnostní radou ORP Mikulov, byl dne 28. listopadu 2012 schválen a podepsán jejím předsedou – starostou města. Krizovým plánem jsou analyzovány a řešeny krizové situace, které mohou vzniknout ve správním obvodu ORP (např. povodně, narušení dodávek pitné vody, epidemie, epizootie, radiační havárie a další). Obecní úřad ORP má zřízeno pracoviště krizového řízení. Starostou města je zřízen krizový štáb obce s rozšířenou působností pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností, který je současně krizovým štábem pro území správního obvodu obce. Krizový štáb obce s rozšířenou působností je pracovním orgánem zřizovatele při řešení krizových situací. Předsedou krizového štábu obce s rozšířenou působností je starosta obce s rozšířenou působností, který jmenuje členy krizového štábu obce s rozšířenou působností.

Trestní činnost

V delším časovém horizontu dochází na úrovni trestné činnosti ke stabilnímu vývoji, kdy průměrně ročně je ve městě Mikulov spácháno 128 trestných činů. Nejvíce jich bylo zaznamenáno v roce 2008 (171 případů), naopak nejméně v roce 2005 (pouze 73 případů).

Obrázek 33: Trestní a přestupková činnost ve městě Mikulov v letech 2005–2011

Zdroj: <http://mp.mikulov.cz/index.php?IdKat=1&PodKat1=87>, 2013

Největší podíl na trestné činnosti vykazují majetkové činy (26 %), kdy se jedná o násilné majetkové činy. Na vloupání do motorových vozidel a krádeže motorových vozidel připadá 6,9 % trestných činů.

Tabulka 37: Trestná činnost na území města Mikulov v letech 2008–2011

Bezpečnostní rizika	2008	2009	2010	2011
Celkový nápad trestných činů	171	123	114	112
Majetkové trestné činy	87	28	61	57
Trestné činy nejvíce zatěžující město	Násilné majetkové	Násilné majetkové	Majetkové	Majetkové
Vloupání do motorových vozidel a krádeže motorových vozidel	28	11	10	13
Násilná trestní činnost	17	19	2	2

Zdroj: Městská policie, 2013.

Přestupková činnost

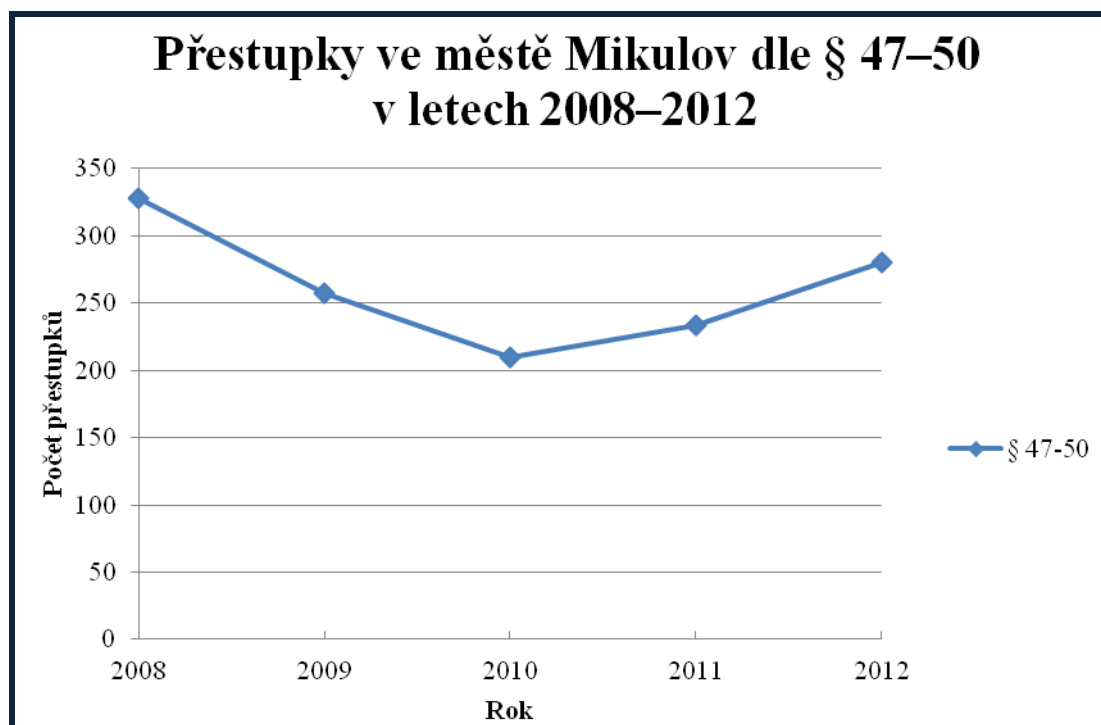
Přestupková problematika je upravena Zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, jenž rozděluje přestupky podle jednotlivých paragrafů. Závažnost přestupků se dá označit za menší v porovnání s trestnými činy. Řešeny jsou zejména tyto přestupky:

- ⇒ § 22 Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu
- ⇒ § 30 Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi
- ⇒ § 46 Přestupky proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě
- ⇒ § 47 Přestupky proti veřejnému pořádku
- ⇒ § 48 Přestupky proti veřejnému pořádku porušením jiných povinností
- ⇒ § 49 Přestupky proti občanskému soužití
- ⇒ § 50 Přestupky proti majetku

Dále jsou sledovány přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu (§ 125 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu ve znění pozdějších předpisů).

Výrazné výkyvy však, oproti stabilnímu vývoji trestných činů, vykazuje přestupková činnost. Kdy největší nárůst je vykazován v letech 2006–2008, kdy bylo zaznamenáno průměrně 416 případů.

Obrázek 34: Přestupky ve městě Mikulov dle § 47–50 v letech 2008–2012

Zdroj: <http://mp.mikulov.cz/index.php?IdKat=1&PodKat1=87>, 2013

Pozn. §47 a §48 Přestupky proti veřejnému pořádku; §49 Přestupky proti občanskému soužití; §50 Přestupky proti majetku.

Celkový počet přestupků zaznamenaných mezi lety 2008 a 2012 je 1 309 přestupků. Průměrně tak MP Mikulov řeší 262 přestupků ročně. Největší zastoupení měly přestupky proti občanskému soužití - § 49/1, písmeno a) a c). Mezi léty 2008–2010 dochází k poklesu přestupků o 118 případů, následně však v dalších dvou letech dochází k růstu (2012/2010 o 33,3 %).

Zákon o přestupcích § 30 řeší přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. V letech 2008–2011 bylo zaznamenáno na území města Mikulov celkem 42 přestupků. Nejvíce jich bylo spácháno v roce 2010 (13 případů), naopak nejméně v roce 2008 (8 případů).

Tabulka 38: Dopravní přestupky a přestupky dle §30 na území města Mikulov v letech 2008–2011

	2008	2009	2010	2011
Dopravní přestupky	2 687	2 882	2 994	3 058
Dle § 30	8	12	13	9

Zdroj: MěÚ Mikulov, 2012

Mezi léty 2008–2010 bylo na území města Mikulov spácháno celkem 11 621 dopravních přestupků. Přes úsilí prevence plynulosti dopravy a zajištění bezpečnosti občanů dochází nejčastěji k překračování rychlosti řidiči, řízení pod vlivem návykové látky. V roce 2012 bylo vykonáno Městskou policií Mikulov celkem 42 měření rychlosti, každé jedno v délce trvání 8 hodin. To je součtem 336 hodin, což znamená z celkové činnosti městské policie 14 dní „nepřetržitého měření rychlosti“. Bylo zjištěno 872 krát překročení rychlosti.

13.2 Prevence kriminality

V roce 2006 byl na úrovni města přijat Komplexní program prevence na místní úrovni pro město Mikulov. Přijetím tohoto zásadního dokumentu byly vytvořeny kroky k poskytování prevence kriminality na úrovni města Mikulov. Základním cílem tohoto dokumentu byla snaha o snižování kriminality a počtu trestných činů ve městě. Do programu byly zapojeny všechny složky integrovaného záchranného systému, účastníci z řad státních i nestátních institucí a občanských sdružení, ale také sponzoři z řad subjektů působících na území města Mikulova.

Od roku 2006 byl program každoročně aktualizován. V roce 2010 vznikl program nový, který dostal název „Koncepce prevence kriminality město Mikulov 2011–2014“. Současně platný dokument je dostupný na webové adrese:

<http://mp.mikulov.cz/index.php?IdKat=2&PodKat1=49>.

MP Mikulov při své činnosti využívá situačních technických opatření jako je především kamerový systém, k čemuž je MP komplexně certifikována a pult centralizované ochrany, na který jsou mimo jiné napojeni ZTP občané a senioři přes tísňová tlačítka a další IT technologie současné doby jako jsou (osobní minikamery, alкотest Dräger 7510, platební terminál ...). Veškeré toto vybavení výrazně napomáhá k odhalování trestné činnosti a přestupkového jednání. Dále provádí MP odchyt toulavých zvířat k čemuž je komplexně vybavena (včetně narkotizační pušky) a certifikována.

Nespecifická primární prevence, tj. zaměření na nabídku smysluplného využívání volného času, je v Mikulově dostatečná. Ve městě působí mnoho organizací, institucí, klubů, středisek, občanských sdružení, společenství a dalších subjektů, které pro nejmladší obyvatele města realizují různorodé sportovní, kulturní, přírodovědné, technické a další aktivity.

Orgány spolupracující na bezpečnostní situaci ve městě:

1. Specifickou primární prevencí, tj. plošné informativní působení na děti a mládež, realizují pro základní i střední školy formou interaktivních besed zejména Městský úřad Mikulov a Městská policie Mikulov ve spolupráci s obvodním oddělením policie ČR.
2. V rámci Městského úřadu v Mikulově je zřízena funkce sociálního kurátora, který pracuje s dospělými občany tzv. nepřizpůsobivými a kurátor pro mládež v rámci sociálně-právní ochrany dětí.
3. Komise pro prevenci kriminality a bezpečnost zřízená v roce 2005.
4. Základní složky integrovaného záchranného systému (Hasičský záchranný sbor, policie ČR, zdravotnická záchranná služba, MP Mikulov).
5. Neziskové organizace a občanská sdružení (7 DNÍ, skautské středisko, Dům dětí a mládeže, florbalový a fotbalový klub apod.)

Použité zkratky

a.s.	Akciová společnost
ABL	Amatérská bowlingová liga
BD	Bytový dům
CK	Cestovní kancelář
CZ	Czech republic (Česká republika – mezinárodní kód)
CZ-NACE	Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes (Statistická klasifikaci ekonomických činností, kterou používá EU)
č.	Číslo
ČD	České dráhy
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
DDM	Dům dětí a mládeže
DN	Jmenovitá světlost – jedná se o přibližný vnitřní průměr potrubí
DPS	Dům s pečovatelskou službou
DSO	Dobrovolný svazek obcí
DV	Dlouhé vlny
DVB – T	Digital Video Broadcasting – Terrestrial (Standard digitálního televizního vysílání přes pozemní vysílače)
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
FC	Fotbalový klub
FO	Fyzická osoba
GSM	Groupe Spécial Mobile (Globální Systém pro Mobilní komunikaci)
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHSK-Mn	Chemická spotřeba kyslíku
IDS JMK	Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje
IT	Informační technologie
JAMU	Janáčkova akademie múzických umění
JJZ	Jihojihozápad
JV	Jihovýchod
KDU-ČSL	Křesťansko-demokratická unie Česká strana lidová
KP	Krajský přebor
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
KTJ	Kolonie tvořící jednotka
LAU	Local administration unit (Lokální administrativní jednotka)
MěÚ	Městský úřad
mj.	Mimo jiné
MK ČSR	Ministerstva kultury Československé republiky
MK	Ministerstvo kultury

MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MP	Městská policie
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
Např.	Například
NN	Nízké napětí
NRBC	Nadregionální biocentrum
NS	Národopisný spolek
NUTS	Nomenclature of Units for Territorial Statistics (Statistické územní jednotky EU)
o.s.	Občanské sdružení
ODS	Občanská demokratická strana
ORL	Otorhinolaryngologické oddělení (ušní, nosní, krční)
ORP	Obec s rozšířenou působností
p. o.	Příspěvková organizace
PO	Právnícká osoba
p.b.	Procentní bod
písm.	Písmeno
PN	Jmenovitý tlak – jedná se o označení skupiny pracovních přetlaků odstupňovaných podle skupiny pracovních teplot
Pozn.	Poznámka
PR	Přírodní rezervace
RK	Regionální koridor
RS	Regulační stanice
RSU	Remote Subscriber Unit (vzdálená jednotka pro připojení účastníků telefonní sítě k telefonní ústředně)
RTG	Rentgen
s. r. o.	S ručením omezeným
Sb.	Sbírka
SK	Sportovní klub
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SNK	Sdružení nezávislých kandidátů
SO	Správní obvod
spol. s r. o.	Společnost s ručením omezeným
SSV	Severoseverovýchod
STL	Střednětlaký plynovod
SV	Střední vlny
SWOT	Silné (Strengths), slabé (Weaknesses) stránky, příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats),
SZ	Severozápad
TIC	Turistické informační centrum
tis.	Tisíc
TJ	Tělovýchovná jednota
TKO	Tuhý komunální odpad

TV	Televize
Tzv.	Takzvané
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu)
VaK	Vodovody a kanalizace
VKV	Velmi krátké vlny
VN	Vysoké napětí
v.o.s.	Veřejně obchodní společnost
VTL	Vysokotlaký plynovod
ZF	Formazinovaná jednotka zákalu
ZO ČSS	Základní organizace Česká speleologická společnost
ZM	Zastupitelstvo města
ZŠ	Základní škola
ZTP	Zdravotně a tělesně postižení
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ZUŠ	Základní umělecká škola
ZZN	Zemědělské zásobování a nákup
žel. st.	Železniční stanice

Seznam tabulek

Tabulka 1: Složení Zastupitelstva města Mikulov v období 2010–2014	23
Tabulka 2: Složení Rady města Mikulov v období 2010–2014	25
Tabulka 3: Počet zaměstnanců MěÚ Mikulov ve vybraných letech	26
Tabulka 4: Vývoj městské populace ve vybraných letech od roku 1869	32
Tabulka 5: Pohyb obyvatelstva města Mikulova v letech 2000–2011	33
Tabulka 6: Počet živě narozených ve městě Mikulov v letech 2000–2011	35
Tabulka 7: Vývoj přirozeného přírůstku ve městě Mikulov v porovnání s vyššími územními celky a ČR v období 2002–2011	35
Tabulka 8: Vývoj imigrace města Mikulov v letech 2002–2011	37
Tabulka 9: Vývoj emigrace města Mikulov v letech 2002–2011	37
Tabulka 10: Vývoj migračního salda ve městě Mikulov v porovnání s vyššími územními celky a ČR v období 2002–2011	38
Tabulka 11: Vývoj celkového přírůstku města Mikulov v letech 2000–2011	38
Tabulka 12: Vývoj celkového salda ve městě Mikulov v porovnání s vyššími územními celky a ČR v období 2002–2011	38
Tabulka 13: Struktura obyvatel města Mikulov podle pohlaví	40
Tabulka 14: Struktura obyvatel města Mikulov podle věkové kategorie	40
Tabulka 15: Průměrný věk ve městě Mikulov v letech 2002–2011	41
Tabulka 16: Počet podnikatelských subjektů ve města Mikulov, okrese Břeclav a Jihomoravském kraji v letech 2006–2011	45
Tabulka 17: Podnikatelské subjekty ve městě Mikulov a ORP Mikulov v roce 2011 podle právní formy	45
Tabulka 18: Podnikatelské subjekty ve městě Mikulov v roce 2011 podle převažující činnosti	46
Tabulka 19: Vývoj nových živností ve městě Mikulov v letech 2000 – 2011	47
Tabulka 20: Nová živnostenská oprávnění v letech 2000–2011 dle druhu oprávnění	48
Tabulka 21: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo ve městě Mikulov v porovnání s vyššími územními celky a ČR v období 2002–2011 (v tis. osob)	49
Tabulka 22: Struktura nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v roce 2011	51

Tabulka 23: Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa ve městě Mikulov v letech 2001–2011	52
Tabulka 24: Volná pracovní místa ve městě Mikulov ve srovnání s vyššími územně-správními celky v letech 2001–2011	52
Tabulka 25: Kapacita a počet žáků v MŠ Habánská v letech 2002–2012	53
Tabulka 26: Počet žáků v ZŠ Valtická, včetně odloučeného pracoviště Pavlovická v letech 2002–2012	55
Tabulka 27: Ostatní vzdělávací instituce ve městě Mikulov.....	56
Tabulka 28: Počet návštěvníků Regionálního muzea v Mikulově v letech 2004–2012	75
Tabulka 29: Počet návštěvníků Dietrichsteinské hrobky ve vybraných letech	75
Tabulka 30: Počet lůžek ve městě Mikulov podle typu zařízení.....	77
Tabulka 31: Počet ubytovacích zařízení a lůžek v Mikulově v porovnání s vyššími územními celky v letech 2006–2011	79
Tabulka 32: Druhy komunikací ve městě Mikulov	84
Tabulka 33: Počet parkovacích míst ve městě Mikulov	85
Tabulka 34: Potřebná parkovací místa ve městě Mikulov v roce 2012	86
Tabulka 35: Kvalita vody v Mikulově	93
Tabulka 36: Cena vodného a stočného v roce 2013.....	93
Tabulka 37: Trestná činnost na území města Mikulov v letech 2008–2011	106
Tabulka 38: Dopravní přestupky a přestupky dle §30 na území města Mikulov v letech 2008–2011	107

Seznam obrázků

Obrázek 1: Letecký snímek města Mikulov	8
Obrázek 2: Vlajka a znak města Mikulov	10
Obrázek 3: Správní obvod ORP Mikulov	12
Obrázek 4: Členské obce DSO Mikulovsko	13
Obrázek 5: Administrativní rozdělení okresu Břeclav po územních změnách	14
Obrázek 6: Geografická mapa Jihomoravského kraje.....	16
Obrázek 7: Půdorys města Mikulov	19
Obrázek 8: Organigram Městského úřadu Mikulov.....	27
Obrázek 9: Rozpočet města Mikulov na rok 2012 – příjmová stránka.....	30
Obrázek 10: Rozpočet města Mikulov na rok 2012 – výdajová stránka.....	30
Obrázek 11: Vývoj počtu obyvatel ve městě Mikulov od roku 1989	32
Obrázek 12: Přirozený pohyb obyvatel ve městě Mikulov v období 2000–2011	34
Obrázek 13: Migrační pohyb obyvatel ve městě Mikulov v období 2000–2011	36
Obrázek 14: Vývoj sňatečnosti a rozvodovosti na území města Mikulov v letech 2002–2011	39
Obrázek 15: Vývoj indexu stáří ve městě Mikulov v letech 2002–2011	41
Obrázek 16: Počet domů ve městě Mikulov v období 1869–2011	43
Obrázek 17: Počet dokončených bytů ve městě Mikulov v letech 1998–2011	44
Obrázek 18: Vývoj živnostenských oprávnění ve městě Mikulov v letech 2005–2011	47
Obrázek 19: Míra registrované míry nezaměstnanosti města Mikulov, Jihomoravského kraje a ČR.....	50
v letech 2001–2011	50
Obrázek 20: Kapacita a počet žáků MŠ Pod Strání, Mikulov v letech 2002–2012	54
Obrázek 21: Počet žáků ZŠ Hraničářů 617 E, Mikulov v letech 2002–2012	55
Obrázek 22: Logo Regionálního muzea v Mikulově	62
Obrázek 23: Statistika návštěvnosti TIC Mikulov v letech 2003–2012.....	73
Obrázek 24: Vývoj rekreačního a ubytovacího poplatku v Mikulově v letech 2006–2012.....	78

Obrázek 25: Silniční síť města Mikulov	83
Obrázek 26: Výřez železniční mapy ČR s tratí č. 246	87
Obrázek 27: Poloha stanice Mikulov na Moravě	87
Obrázek 28: Plán regionálních linek IDS JMK – jihozápad	90
Obrázek 29: Pokrytí signálem z vysílače Děvín	96
Obrázek 30: Vysílač Děvín	96
Obrázek 31: Pozemkový fond města Mikulov	98
Obrázek 32: Obvodní oddělení Policie ČR Mikulov	104
Obrázek 33: Trestní a přestupková činnost ve městě Mikulov v letech 2005–2011.....	105
Obrázek 34: Přestupky ve městě Mikulov dle § 47–50 v letech 2008–2012.....	107